

Møteinnkalling

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 02.11.2022 kl. 18:30

Møtested: Kirkens hus, Marken 34

Arkivsak: 19/04444

, 25.10.2022

Siri Hoff Austgulen
Sekretær

DEN NORSKE KIRKE

Bergen Kirkelige Fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Siri Hoff Austgulen	414	19/04444-206	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	50/22	02.11.2022

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksframlegg

Godkjenning av innkalling og saksliste til møte 02.11.22

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møteinnkalling

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 02.11.2022 kl. 18:30

Møtested: Kirkens hus, Marken 34

Arkivsak: 19/04444

Eventuelt forfall må meldes på tlf 55593209 eller Siri Hoff Austgulen på e-post sa267@kirken.no

SAKSLISTE		
Godkjenning av innkalling og saksliste		
50/22	19/04444-206	Godkjenning av innkalling og saksliste
Godkjenning av protokoll		
51/22	19/04444-207	Godkjenning av protokoll fra BKF møte 14.09.22 - møte nr. 04/22
Saker til behandling		
52/22	22/03064-14	BKF - Økonomirapport pr 31.08.2022 og regnskapsrapporter pr 30.09.2022
53/22	21/00726-22	Revidert budsjett 2022 (oktober)
54/22	22/01199-14	Byrådets forslag til budsjett 2023
55/22	22/04702-8	Etablering av kirkelig kultursenter vest - endrede forutsetninger
56/22	22/10047-2	Plan for evaluering - organisering av frivillighetsressursene
57/22	22/09907-4	Program for BKF's arbeid med vern av gravplassene
58/22	20/00409-92	Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg - Oppnevning av nytt medlem og varamedlem
59/22	21/03446-7	Solheim gravplass - Salg av eiendom Gnr. 159 og Bnr. 599
60/22	22/10344-2	Kirken i Bergen, inntrykk og kjennskap
61/22	22/04414-9	Samling for menighetsrådene, drøftingssak
62/22	22/01161-18	Statusrapporter og HMS-rapport BKF 05/22
Orienteringssaker		
63/22	19/04444-208	Referat- og orienteringssaker

Bergen, 25.10.2022

Ragnar Gjengedal (s)
Leder

Mette Svanes (s)
(Kirkeverge)

DEN NORSKE KIRKE

Bergen Kirkelige Fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Siri Hoff Austgulen	414	19/04444-207	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	51/22	02.11.2022

Godkjenning av protokoll fra BKF møte 14.09.22 - møte nr. 04/22

Vedlegg:

Protokoll BKF - Bergen kirkelige fellesråd 14.09.2022

Saksframlegg

Det er ikke kommet merknad til protokollen

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokoll fra BKF møte 14.09.22 - møte nr. 04/22 godkjennes som den foreligger

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møteprotokoll nr. 04/22

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato:	14.09.2022 kl. 18:30
Møtested:	Kirkens hus, Marken 34
Arkivsak:	19/04444
Til stede:	Hans Martin Svarstad (Arna menighet), Christian Nasset (Bergen domkirke menighet), Amalie Ulevik Bjerk (Birkeland menighet), Bjørn Norstrand (Biskopshavn menighet), Bjørn Rosland Norberg (Fridalen menighet), Torgeir Wiig (Fyllingsdalen menighet), Kari Davidsen (Landås menighet), Torstein Sætre (Loddefjord menighet), Jorunn May Johnsen (Løvestakksiden menighet), Ragnar Gjengedal (Nygård menighet), Nils Gunnar Toppe (Salhus menighet), Jostein Aarvik (Sandviken menighet), Asbjørn Valen (Skjold menighet), Per Kristian Erdal (Storetveit menighet), Thor Kalland (Ytre Arna sokneråd), Tor David Hanson (Åsane menighet)
Møtende varamedlemmer:	Brith Barsnes Bjordal (Olsvik menighet) for Sølvi Mostraum Krabbedal
Meldt forfall:	Marit Drotningvik (Bønes menighet), Malin Backman Von Osten (Eidsvåg menighet), Tord Byrkjeland Berntsen (Fana menighet), Therese Nesse Mokkelbost (Laksevåg menighet), Lodve Gidske (Søreide menighet), Ynge Træland (Årstad menighet), Gudmund Waaler
Forfall:	Thor W. Brekkeflat (Slettebakken menighet), Randi Wollan Neuber (Sælen menighet), Harald Berge Breistein (Bergen kommune)
Fra administrasjonen:	Mette Svanes (kirkeverge), Mette Rogstad Heimli (økonomisjef), May Britt Skåtøy (HR sjef), Arne Tveit (kirkebyggsjef), Lars Kristian Stendahl Gjervik (sjef kirkeliv, kultur og diakoni), Mona Gangsøy Eide (administrasjonssjef)

SAKSLISTE	Side
Godkjenning av innkalling og saksliste	
<u>40/22</u> Godkjenning av innkalling og saksliste	3
Godkjenning av protokoll	
<u>41/22</u> Godkjenning av protokoll fra BKF møte 15.06.22 - møte nr. 03/22	3
Saker til behandling	
<u>42/22</u> BKF - Økonomirapport pr 31.07.2022	4
<u>43/22</u> Strategiarbeid i fellesrådet sept. 2022	4
<u>44/22</u> Etablering av Kirkelig kultursenter vest	5
<u>45/22</u> Høring - Endringer i gravplassloven og gravplassforskriften - Digitalisering og bl.a. forlenget frist for kremasjon	6
<u>46/22</u> Møteplan for 2023	6
<u>47/22</u> Orientering om status vedr. arbeid med nedbemanning og effektivisering	8
<u>48/22</u> Statusrapporter og HMS-rapport BKF 04/22	8
Orienteringssaker	
<u>49/22</u> Referat- og orienteringssaker	9

Bergen, 20.09.2022

Ragnar Gjengedal (s)
Leder

Mette Svanes
Kirkeverge

Godkjenning av innkalling og saksliste

40/22 Godkjenning av innkalling og saksliste

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	14.09.2022	40/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes
Saksliste godkjennes slik den foreligger

Møtebehandling

Det kom ikke inn forslag om flere saker

BKF - Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Innkalling godkjennes
Saksliste godkjennes slik den foreligger

Godkjenning av protokoll

41/22 Godkjenning av protokoll fra BKF møte 15.06.22 - møte nr. 03/22

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	14.09.2022	41/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokoll fra BKF møte 15.06.22 - møte nr. 03/22 godkjennes som den foreligger

Møtebehandling

Det ble orientert om kommentar til protokollen, sak 32/22, innsendt av Yngve Træland. Denne omhandlet tolkningen av §6 i Forskrift om regler for fellesrådets virksomhet ang. møteleders rett til å motsette seg vedtak i en sak som ikke er ført opp på sakslisten.

Træland opplyste samtidig at han er innvilget permisjon fra menighetsrådet ut valgperioden, og at han dermed ikke lenger er representant i fellesrådet.

BKF - Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Protokoll fra BKF møte 15.06.22 - møte nr. 03/22 godkjennes som den foreligger

Saker til behandling

42/22 BKF - Økonomirapport pr 31.07.2022

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	14.09.2022	42/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 31.07.2022 til orientering.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF - Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 31.07.2022 til orientering.

43/22 Strategiarbeid i fellesrådet sept. 2022

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	14.09.2022	43/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd ber kirkevergen inkludere innspill fra møtet i det videre arbeidet med VM-dokumentet, samt å innhente synspunkter fra menighetene på prioriteringer for neste to-års periode.

Møtebehandling

Fellesrådets medlemmer ble delt inn i grupper som samtalte om prioritering av fellesrådets oppgaver. Gruppene presenterte en oppsummering av samtalen i plenum etterpå. Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF - Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd ber kirkevergen inkludere innspill fra møtet i det videre arbeidet med VM-dokumentet, samt å innhente synspunkter fra menighetene på prioriteringer for neste to-års periode.

44/22 Etablering av Kirkelig kultursenter vest

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	14.09.2022	44/22

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd takkar arbeidsgruppa for saksutgreiinga og sluttar seg til arbeidsgruppa sine tilrådingar om etablering av Kyrkjeleg kultursenter vest.
2. Med atterhald om likelydande vedtak i Bispedømerådet og Domkirkens menighetsråd, vedtek BKF å etablere Kyrkjeleg kultursenter vest som eit ideelt aksjeselskap.
3. Fellesrådet oppnemner kyrkjeverja eller den kyrkjeverja peiker på, til å representere Bergen kyrkjelege fellesråd på Kyrkjeleg kultursenter vest sine generalforsamlingar.
4. Fellesrådet ber kyrkjeverja setje av kr 100.000 i årlege budsjetter i 2023-2025 (etableringsfase). Etter dette ber fellesrådet om ei evaluering og ny sak om vidare finansiering.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF - Bergen kirkelige fellesråds vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd takkar arbeidsgruppa for saksutgreiinga og sluttar seg til arbeidsgruppa sine tilrådingar om etablering av Kyrkjeleg kultursenter vest.
2. Med atterhald om likelydande vedtak i Bispedømerådet og Domkirkens menighetsråd, vedtek BKF å etablere Kyrkjeleg kultursenter vest som eit ideelt aksjeselskap.
3. Fellesrådet oppnemner kyrkjeverja eller den kyrkjeverja peiker på, til å representere Bergen kyrkjelege fellesråd på Kyrkjeleg kultursenter vest sine generalforsamlingar.
4. Fellesrådet ber kyrkjeverja setje av kr 100.000 i årlege budsjetter i 2023-2025 (etableringsfase). Etter dette ber fellesrådet om ei evaluering og ny sak om vidare finansiering.

45/22 Høring - Endringer i gravplassloven og gravplassforskriften - Digitalisering og bl.a. forlenget frist for kremasjon

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	14.09.2022	45/22

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd har behandlet saken i møte 30.08.2022 sak 55/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar det vedlagte høringsnotat av august 2022 som Bergen kirkelige fellesråds svar til Barne- og familiedepartementet på foreslåtte endringer i gravplassloven og gravplassforskriften.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF - Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar det vedlagte høringsnotat av august 2022 som Bergen kirkelige fellesråds svar til Barne- og familiedepartementet på foreslåtte endringer i gravplassloven og gravplassforskriften.

46/22 Møteplan for 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	14.09.2022	46/22

Møter AU 2023	Møter BKF 2023	Årshjul
AU-møte 01/23 - Tirsdag 21.02, kl. 13:15-15:15 - Frist ferdige sakspapir: mandag 13.02 - Utsending av sakspapir: tirsdag 14.02	BKF-møte 01/23 - Onsdag 08.03, kl. 18:30-21:00 - Frist ferdige sakspapir: mandag 27.02 - Utsending av sakspapir: tirsdag 28.02	Årsregnskap (frist for fremleggelse er 22.02, frist for fastsettelse er 20.03) Økonomiplan 4år Statusrapport

AU-møte 02/23 - Tirsdag 18.04, kl. 13:15-15:15 - Frist ferdige sakspapir: tirsdag 11.04 - Utsending av sakspapir: onsdag 12.04	BKF-møte 02/23 - Onsdag 03.05, kl. 18:30-21:00 - Frist ferdige sakspapir: mandag 24.04 - Utsending av sakspapir: tirsdag 25.04	Årsmelding Revisjonsberetning (ferdig innen 30.04) Budsjettsøknad BK Tilsagnsbrev BK Øk.rapport pr. 31.03 (klar til 24.04) Kontrollkomiteens årsmelding Statusrapport
AU-møte 03/23 - Tirsdag 30.05, kl. 13:15-15:15 - Frist ferdige sakspapir: mandag 22.05 - Utsending av sakspapir: tirsdag 23.05	BKF-møte 03/23 - Onsdag 14.06, kl. 18:30-21:00 - Frist ferdige sakspapir: mandag 05.06 - Utsending av sakspapir: tirsdag 06.06	Øk.rapport pr. 30.04 (klar til 22.05) Internkontroll Fullmakts matrise Akasia generalfors. Statusrapport
AU-møte 04/23 - Tirsdag 29.08, kl. 13:15-15:15 - Frist ferdige sakspapir: mandag 21.08 - Utsending av sakspapir: tirsdag 22.08	BKF-møte 04/23 - Onsdag 13.09, kl. 18:30-21:00 - Frist ferdige sakspapir: mandag 04.09 - Utsending av sakspapir: tirsdag 05.09	Øk.rapport pr. 31.07 (klar til 21.08/29.08) Møteplan neste år Strategiarbeid Statusrapport
AU-møte 05/23 - Tirsdag 17.10, kl. 13:15-15:15 Frist ferdige sakspapir: mandag 09.10 - Utsending av sakspapir: tirsdag 10.10	BKF-møte 05/23 - Onsdag 01.11, kl. 18:30-21:00 <i>Siste møte denne FR-perioden</i> - Frist ferdige sakspapir: mandag 23.10 - Utsending av sakspapir: tirsdag 24.10	Øk.rapport pr. 30.09 (klar til 23.10) Revidert budsjett Statusrapport
AU-møte 06/23 - Tirsdag 28.11, kl. 13:15-15:15 <i>Siste AU-møte denne FR-perioden</i> - Frist ferdige sakspapir: mandag 20.11 - Utsending av sakspapir: tirsdag 21.11	BKF-møte 06/23 - Onsdag 13.12, kl. 18:30-21:00 <i>Første møte neste FR-periode</i> - Frist ferdige sakspapir: mandag 04.12 - Utsending av sakspapir: tirsdag 05.12	Øk.rapport pr. 31.10 (klar til 20.11) Revidert budsjett Budsjett neste år Valg leder og nestleder VM-dokument Statusrapport

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar møteplan som fremlagt i møtet

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF - Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar møteplan som fremlagt i møtet

47/22 Orientering om status vedr. arbeid med nedbemanning og effektivisering

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	14.09.2022	47/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd takker for redegjørelsen og tar saken til orientering.

Møtebehandling

Etter drøfting i møtet ble en setning lagt til i vedtaket.

BKF - Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd takker for redegjørelsen og tar saken til orientering. BKF tar innspillene som kom frem i møtet med i evalueringsprosessen.

48/22 Statusrapporter og HMS-rapport BKF 04/22

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	14.09.2022	48/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar statusrapportene og HMS-rapport til orientering

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF - Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar statusrapportene og HMS-rapport til orientering

Orienteringssaker

49/22 Referat- og orienteringssaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	14.09.2022	49/22

- Protokoll fra møte i Arbeidsutvalget 30.08.22 - møte nr. 04/22
- Protokoll fra møte i Kontrollkomiteen nr. 03/22 - 22.06.22
- Muntlig orientering fra kirkevergen/fellesrådsleder
 - Fellesrådsleder:
 - Fellesrådsleder skal delta på samhandlingsmøte med Bispedømmerrådet på politisk nivå på Skei lørdag 17.september. Hovedsaken er innspill til modellene for kirkelig organisering som skal behandles i kirkemøtet.
 - Visitasbesøk med Bergen kommune og biskopen 9.november
 - Kirkevergen:
 - Biskopen skal på visitasbesøk i alle menigheter prostiene i Bergen i høst. Ansatte, folkevalgte og frivillige er invitert til delta.
 - Ny runde med Dropindåp 1.-2. oktober og 5.november. 7 kirker deltar.
 - Seminar i Nykirken fredag 23.september om kirkebyggenes bruk og betydning i fremtiden

Kirkevergens forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak

BKF - Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Sakene tas til orientering

DEN NORSKE KIRKE

BKF Økonomiavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Elin Træet		22/03064-14	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	52/22	02.11.2022

BKF - Økonomirapport pr 31.08.2022 og regnskapsrapporter pr 30.09.2022**Vedlegg:**

Økonomirapport 31.08.22 FR

Driftsregnskap 2022-09 FR

Investeringsprosjekter 2022-09 FR

Saksframlegg

Vedlagt følger økonomirapport pr 31.08.2022 og regnskapsrapporter pr 30.09.2022.

Hovedtrekkene som er rapportert i økonomirapporten pr 31.08.22 bekreftes av regnskapsrapporten pr 30.09.

Et par vesentlige endringer i driftsregnskapet:

- Renteinntekter periodiseres kvartalsvis – pr 30.09 er det bokført renteinntekter på 3,4 millioner kroner mot 1,7 millioner kroner pr 31.08.
- Årets avregning fra Fønix Miljø (metallgjenvinning gravplass) ble inntektsført i august, mens avsetningen som ble gjort pr 31.12.21 på kr 1.300.000 dessverre først ble tilbakeført i september. Resultatet for «Gravplass» var dermed 1,3 millioner kroner «for godt» pr 31.08.

Bergen kirkelige fellesråd har meldt følgende innspill til 2. tertialrapport i Bergen kommune:

- Økte energiutgifter
 - *2,92 millioner kroner for 2. tertial og estimert 6,87 millioner kroner for 3. tertial*
- Pensjon / reguleringspremie
 - *3,7 millioner kroner (avventer beslutning fra Bergen kommune i forhold til evt. motregning mot premiefond)*
- Generell lønns- og prisvekst
 - *3,2 millioner kroner i økt investeringsramme*

Bergen kommune behandler 2.tertialrapport i november. Byrådets innstilling forventes å foreligge før fellesrådsmøtet. Kan i tilfelle presenteres muntlig i møtet.

Vi avventer fortsatt på endelig konklusjon fra Bjørgvin bispedømmekontor i forhold til mulig nedtrekk i årets trosopplæringsmidler.

Hovedtariffoppgjøret i Den norske kirke pågår i disse dager. Vi forventer at lønnsjusteringer tidligst kan skje i forbindelse med utbetaling av lønn i desember.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 31.08.2022 og regnskapsrapporter pr 30.09.2022 til orientering.

ØKONOMIRAPPORT PR
31.08.2022 FOR
BERGEN KIRKELIGE
FELLESRÅD

Oppsummering

Drift

Bergen kirkelige fellesråd forvalter store verdier og har ansvar for å forvalte disse på en god måte.

Administrasjonen legger i hvert møte i fellesrådet fram rapporter som viser utvikling i inntekter og utgifter. I tråd med forskrift om økonomiforvaltning for sokn i Den norske kirke skal det foreslås tiltak hvis det er nevneverdig avvik i forhold til opprinnelig eller regulert budsjett.

Nærmere ¾ av inntektene i driftsregnskapet kommer fra Bergen kommune.

Budsjetterte driftsutgifter fordeler seg med 52 % på Kirkelig virksomhet og administrasjon, 31 % på Gravplass og 17 % på Kirkebygg. Avvik pr 31.08.22 kommenteres under det enkelte virksomhetsområde.

Totaloversikt drift

Regnskap pr. 31.08.2022	Totaloversikt			
	Regnskap 31.08.22	Opprinnelig budsjett*	forbruk % budsjett	Regnskap 31.08.21
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-18 562 824	-13 228 869	140,3 %	-16 119 990
1.2 Salg av driftsmidler	-8 310	-		-
1.3 Refusjoner/overføring	-14 410 317	-13 777 223	104,6 %	-13 369 725
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-15 677 033	-17 430 000	89,9 %	-17 705 067
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-120 348 485	-116 894 154	103,0 %	-113 732 721
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-		-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-	-		-
Sum driftsinntekter	-169 006 970	-161 330 247	104,8 %	-160 927 502
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	71 136 054	73 538 953	96,7 %	72 637 082
2.2 Kjøp av varer og tjenester	82 573 012	76 730 456	107,6 %	71 931 171
2.3 Refusjoner/overføringer	6 054 015	6 702 991	90,3 %	5 878 607
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-		-
2.5 Tilskudd og gaver	3 109 705	3 528 667	88,1 %	3 272 632
Sum driftsutgifter	162 872 786	160 501 067	101,5 %	153 719 491
3.1 Renteinntekter og utbytte	-1 725 538	-1 000 000	172,6 %	-586 551
Sum finansposter	-1 725 538	-1 000 000	172,6 %	-586 551
Netto driftsresultat	-7 859 721	-1 829 180	429,7 %	-7 794 562
5.1 Bruk av udisponert fra tidligere år	-	-		-
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-72 839	-1 000 021	7,3 %	-115 390
5.3 Bruk av bundne fond	-328 310	-421 320	77,9 %	-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	608 332	603 333	100,8 %	174 358
5.6 Avsatt til bunde fond	-	-		-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	666 667	0,0 %	-
Sum interne finansieringstransaksjoner	207 183	-151 341	-136,9 %	58 968
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-7 652 538	-1 980 521	386,4 %	-7 735 594

* Periodisert årsbudsjett

Investering

BKF får rammefinansiering av Bergen kommune på områdene Kirkebygg, Middelalderkirker og Gravplass. I tillegg har vi siden 2016 fått ca 10 millioner kroner pr år, først til ny kirke i Sædalen, så til ny kirke på Haukås. I 2022 mottar vi 10,8 millioner til Johanneskirken.

Investeringsbudsjettene er vedtatt på rammenivå, med fullmakt til kirkevergen til omdisponering innenfor de respektive rammene.

Totaloversikt investering

	Regnskap 31.08.2022	Budsjett 31.08.2022	Regnskap 31.08.2021
Investeringsregnskap 2022			
Investeringer i anleggsmidler	58 142 584	82 500 000	51 650 819
Moms generell komp.ordn.inv.	14 296 554		12 322 871
Dekning av tidl.års udekket			
Avsetninger	5 000 000	5 333 333	17 984 000
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	77 439 139	87 833 333	81 957 690
Finansiert slik:			
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	-605 720		-471 938
Refusjoner	-15 072 374		-12 322 871
Tilskudd til investeringer	-66 503 662	-68 700 000	-61 142 933
Sum ekstern finansiering	-82 181 756	-68 700 000	-73 937 743
Overført fra driftsregnskapet		-666 667	
Bruk av avsetninger		-18 466 667	
Bruk av tidligere års udisponert	0	-19 133 333	0
SUM FINANSIERING	-82 181 756	-87 833 333	-73 937 743
Udekket/udisponert	-4 742 617	0	8 019 947

Kirkelig virksomhet og administrasjon

Drift

Regnskap pr. 31.08.2022	Kirkelig virksomhet og administrasjon			
	Regnskap 31.08.22	Opprinnelig budsjett*	forbruk % budsjett	Regnskap 31.08.21
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-289 210	-366 667	78,9 %	-286 732
1.2 Salg av driftsmidler	0	0		
1.3 Refusjoner/overføring	-12 908 386	-13 065 223	98,8 %	-12 384 892
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	0		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-15 565 100	-17 320 000	89,9 %	-17 595 333
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-51 575 649	-51 442 259	100,3 %	-50 760 883
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-			-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-			-
Sum driftsinntekter	-80 338 345	-82 194 148	97,7 %	-81 027 840
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	64 285 026	66 534 592	96,6 %	65 940 860
2.2 Kjøp av varer og tjenester	13 546 951	12 135 251	111,6 %	11 988 179
2.3 Refusjoner/overføringer	4 804	466 667	1,0 %	7 932
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal t.j.yting	-	0		-
2.5 Tilskudd og gaver	2 878 811	3 528 667	81,6 %	3 237 632
Sum driftsutgifter	80 715 592	82 665 176	97,6 %	81 174 602
3.1 Renteinntekter og utbytte	-1 728 395	-1 000 000	172,8 %	-585 071
Sum finansposter	-1 728 395	-1 000 000	172,8 %	-585 071
Netto driftsresultat	-1 351 148	-528 972	255,4 %	-438 309
5.1 Bruk av udisponert fra tidligere år				
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-	-1 000 021		-
5.3 Bruk av bundne fond	-328 310	-421 320	77,9 %	-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	608 332	303 333	200,5 %	74 358
5.6 Avsatt til bunde fond	-			-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-			-
Sum interne finansieringstransaksjoner	280 022	-1 118 008	-25,0 %	74 358
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-1 071 125	-1 646 980	65,0 %	-363 951

* Periodisert årsbudsjett

1.5 Tilskudd fra staten/Dnk

Trosopplæringsmidler

Ref. økonomirapport pr 31.07.22. Vi er fortsatt i dialog med Bjørgvin Bispedømmekontor om dette. Deres konklusjon er foreløpig at trosopplæringsmidlene reduseres med ca 1,7 millioner, men at det i tillegg gis et tilskudd på kr 200.000 til «Aksjon dåp» også i 2022. Fra BKF har vi argumentert for at det ikke skal foretas nedtrekk.

2.1 Lønn og sosiale utgifter

Underforbruk på lønn og sosiale utgifter på 2,2 millioner kroner skyldes i hovedsak vakante stillinger. Vi leier for tiden inn eksterne vikarer i flere menigheter pga vakanser og sykefravær. I tillegg har vi noe overforbruk på

kantorvikarer som sender faktura, totalt ca 1,0 million kroner. Reell innsparing pr 31.08 utgjør dermed 1,2 millioner kroner.

Regulerings- og rentegarantipremie 2022

I august har vi mottatt avregning for regulerings- og rentegarantipremie på totalt kr 7.584.700. Dette er 3,7 millioner høyere enn budsjett. Vi er i dialog med Bergen kommune om mulig kompensasjon, men velger uansett å dekke hele premien fra premiefond (budsjettert bruk er 2 millioner kroner), da vi ikke forventer tilbakemelding fra Bergen kommune før faktura forfaller. Endringen tas inn i revidert budsjett, men virkningen er foreløpig ikke bokført – vil bedre resultatet med ca 2,7 millioner kroner.

3.1 Renteinntekter

Totalt 1,7 millioner kroner pr 30.06. Rentene kapitaliseres kvartalsvis -pr 30.09.22 utgjør dette totalt 3,4 millioner. Prognose for hele året = kr 5,0 millioner kroner. Underbudsjettert i forhold til stigende rente – blir korrigert i revidert budsjett.

Investering

Kirkelig virksomhet og administrasjon	Regnskap 31.08	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
IKT2101 IKT nye Pcer iht rammeavtale	397 850	378 522		
Sum	397 850	378 522		0

Kirkebygg

Drift

Regnskap pr. 31.08.2022	Kirkebygg			
	Regnskap 31.08.22	Opprinnelig budsjett*	forbruk % budsjett	Regnskap 31.08.21
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-228 000	-394 667	57,8 %	-589 988
1.2 Salg av driftsmidler	-	-		-
1.3 Refusjoner/overføring	-646 330	-283 600	227,9 %	-567 340
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-	-		-
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-31 190 229	-28 363 229	110,0 %	-27 483 125
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-		-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-	-		-
Sum driftsinntekter	-32 064 559	-29 041 496	110,4 %	-28 640 454
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	1 206 984	1 231 042	98,0 %	1 201 728
2.2 Kjøp av varer og tjenester**	31 476 991	26 851 832	117,2 %	24 859 500
2.3 Refusjoner/overføringer	157	233 333	0,1 %	5 040
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-		-
2.5 Tilskudd og gaver	230 894	-		35 000
Sum driftsutgifter	32 915 026	28 316 208	116,2 %	26 101 269
3.1 Renteinntekter og utbytte	5 932	-		482
Sum finansposter	5 932	0		482
Netto driftsresultat	856 399	-725 288		-2 538 703
5.1 Bruk av udisponert fra tidligere år	-	-		-
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-72 839	-		-115 390
5.3 Bruk av bundne fond	-	-		-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	-	-		100 000
5.6 Avsatt til bunde fond	-	-		-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	666 667		-
Sum interne finansieringstransaksjoner	-72 839	666 667	-10,9 %	-15 390
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	783 560	-58 621		-2 554 093

* Periodisert årsbudsjett

** Herav strømkostnader 9 454 532 4 000 000 236,4 % 4 712 033

Kontroll på driftsbudsjettet, forutsatt strømstøtte

Driftsregnskapet per 31.08.22 viser et underskudd for kirkebygg på 0,8 mil. kroner. Så sant vi får den forventede strømstøtten fra kommunen også for 2.tertial, så har vi kontroll på driftsregnskapet.

Barne- og familieminister Toppe har foreslått å bevilge strømstøtte fra staten på 40 000,- kroner per sokn for desember 2022. Det vil utgjøre 1 mil. kroner for Bergen, men støtten fra kommunen vil da ventelig bli redusert tilsvarende.

Forsikringsselskapet KNIF har nå gitt oss anledning til å søke om 60% tilskudd til utskifting av gamle brannsentraler og til gjennomføring av rørinspeksjoner. Vi har søkt om dette for de kirkene som er aktuelle (total søknad 880 000,- kroner). Arbeidet bør i utgangspunktet skje før utgangen av 2023, men vi kan søke om utsettelse om ikke alt er ferdig.

Investering

Vi har i 2.tertialrapport til kommunen søkt om både strømstøtte og støtte til merkostnader i forbindelse med at prisene på investering har steget mer enn forventet da budsjettet ble vedtatt. Søknaden utgjør 1,7 mil. for kirke og 1,3 mil. for gravplass.

Middelalderkirker

MIDDELALDERKIRKER

	Regnskap 31.08	Fondsavsetning pr 31.12.21	Forbruk hittil i år i % av budsjett	Opprinnelig Årsbudsjett
Inntekter				
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra kommunen)		-6 709 454		19 400 000
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra staten)				3 000 000
Rentekompensasjon				570 000
Sum inntekter		-6 709 454		22 970 000
Utgifter	Regnskap 31.08	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
Domkirken/Korskirken rehabilitering				20 970 000
DOMKIRKEN	5 945 371			
KORSKIRKEN	4 994 364			
Mariakirken - diverse rehabilitering (MARK1902)				1 000 000
Fana - drenering og rehabilitering (FANK1501, FANK2101)	783 986		78,4 %	1 000 000
Sum utgifter	11 723 720		51,0 %	22 970 000

Nye kirker

NYE KIRKER

	Regnskap 31.08	Fondsavsetning pr 31.12.21	Forbruk hittil i år i % av budsjett	Opprinnelig Årsbudsjett
Inntekter				
Birkeland kirke - hentes fra fond				1 000 000
Sædalen kirke - hentes fra fond				10 000 000
Investeringsmidler - nye kirker				12 500 000
Sum inntekter		113 460 313		23 500 000
Utgifter	Regnskap 31.08	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
SÆDK1501 Sædalen kirke, nytt kirkebygg	7 232 230	54 317 259	55,6 %	13 000 000
Haukås nærkirke (HAUK1701)	179 050	21 992 090		
Birkeland kirke, utvidelse (BIRA1430, BIRK2101)	1 800	35 550 964	0,2 %	1 000 000
Loddefjord kirke - utvidelse (LODK2001)	32 450			
Orgelprosjekt		1 600 000		
Reserve				1 500 000
Sum utgifter	7 445 530	113 460 313	48,0 %	15 500 000
Overføres til investeringsfond - Loddefjord	666 667			1 000 000
Overføres til investeringsfond - Haukås	4 666 667			7 000 000
SUM	12 778 864		54,4 %	23 500 000

Rehabilitering kirkebygg

REHABILITERING KIRKEBYGG (IKKE MIDDELALDERKIRKER)

Inntekter	Regnskap 31.08	Fondsavsetning pr 31.12.21	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
Investeringsmidler - kirker		-4 048 290		12 500 000
Ekstramidler Johanneskirken				10 800 000
Johanneskirken (overført fra 2021)				2 500 000
Rentekompensasjon				480 000
Overført fra driftsbudsjettet				1 000 000
Sum inntekter		-4 048 290		27 280 000
Utgifter	Regnskap 31.08	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
Rehabilitering kirker				20 000 000
Johanneskirken rehabilitering (JOHK1701)	1 666 963		10,4 %	16 000 000
Salhus kirke - rehabilitering (SALK2101, SALK2102)	684 389		228,1 %	300 000
St. Markus kirke, ny drenering (STMK1901)	119 470		59,7 %	200 000
Søreide kirke - utvendig rehabilitering (SØRK1701)	270 650		54,1 %	500 000
Slettebakken kirke - oppretting mot vanninnsig (SLEK2001)	525 841		105,2 %	500 000
Nygård kirke - rehabilitering før 50-års jubileum			0,0 %	300 000
Ytre Arna kirke - drenering av toaletbygg (YTAK2021)	569 200		189,7 %	300 000
Kirkedører - rehabilitering og vedlikehold (KDØR1701)	323 504		64,7 %	500 000
Nykirken - rehabilitering før 400-års jubileum (NYKK1701, NYKK2101)	140 271		70,1 %	200 000
Biskopshavn kirke - nytt tak, nye vindu, fuktsikring (BISK2101, BISK2102)	883 946		442,0 %	200 000
Storetveit kirke - rehabilitering vegg mot vest (STOK2001)	1 747 063		174,7 %	1 000 000
Biskopshavn kirke - utvidelse av menighetssalen (BISK2601)	27 850			
Erkebispegården - rehabilitering (ERKE2201)	155 052			
Fridalen kirke - rehabilitering vinduer, dører, tak (FRIK1901, FRIK1902, FRIK2201)	1 929 024			
Fyllingsdalen kirke - rehabilitering tak (FYLK1701, FYLK2002)	517 975			
Laksevåg kirke - rehabilitering av renner og nedløp (LAKK2001)	2 400			
St. Jakob kirke - utbedringer (STJK2201)	816 591			
Sælen kirke - fuktsikring (SÆLK2202)	2 400			
Ytrebygda kirke - kors på yttervegg (YTRK2201)	114 600			
Åsane kirke - rehabilitering mellomtak (ÅSAK2201)	21 350			
Ventilasjonsanlegg rehabilitering/oppgradering			0,0 %	700 000
ENØK-tiltak Landås, ny varmeløsning (ENØK1501, ENØK1901, SÆLK2201)	787 555		19,7 %	4 000 000
Orgelrehabilitering St. Markus, Årstad (STMK2101)	235 600		23,6 %	1 000 000
Universell utforming - diverse kirker (NYGK2201, NYKK2201, STMK2201, ÅSAK1901)	1 228 459		175,5 %	700 000
Reserve				880 000
Sum	12 770 152	-	46,8 %	27 280 000

Slettebakken kirke

I Slettebakken kirke har entreprenøren BOV møtt ulike utfordringer, blant annet med asbest i takkonstruksjonen. Dette vil gi noen merkostnader i prosjektet, størrelsesorden 500 000,-

Orgelprosjekt St. Markus

Orgelrehabilitering St. Markus blir først utført i januar 2023, grunnet forsinkelse i leveranse av deler. (Delene kommer i november/desember, men det er viktig å ha et fullt operativt orgel i hele den perioden.)

Gravplass

Drift

Regnskap pr. 31.08.2022	Gravplass			
	Regnskap 31.08.22	Opprinnelig budsjett*	forbruk % budsjett	Regnskap 31.08.21
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-18 045 614	-12 467 536	144,7 %	-15 243 271
1.2 Salg av driftsmidler	-8 310	-		
1.3 Refusjoner/overføring	-855 602	-428 400	199,7 %	-417 493
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-111 933	-110 000	101,8 %	-109 733
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-37 582 606	-37 088 667	101,3 %	-35 488 712
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-		-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-	-		-
Sum driftsinntekter	-56 604 066	-50 094 603	113,0 %	-51 259 209
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	5 644 044	5 773 318	97,8 %	5 494 494
2.2 Kjøp av varer og tjenester**	37 549 070	37 743 373	99,5 %	35 083 491
2.3 Refusjoner/overføringer	6 049 054	6 002 991	100,8 %	5 865 635
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-		-
2.5 Tilskudd og gaver	-	-		-
Sum driftsutgifter	49 242 169	49 519 683	99,4 %	46 443 620
3.1 Renteinntekter og utbytte	-3 075	-		-1 962
Sum finansposter	-3 075	0		-1 962
Netto driftsresultat	-7 364 972	-574 920		-4 817 551
5.1 Bruk av udisponert fra tidligere år				
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-			-
5.3 Bruk av bundne fond	-			-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	-	300 000		-
5.6 Avsatt til bundne fond	-			-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-			-
Sum interne finansieringstransaksjoner	0	300 000	0,0 %	0
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-7 364 972	-274 920		-4 817 551

* Periodisert årsbudsjett

** Herav strømkostnader 1 970 146 933 333 211,1 % 989 727

Post 1.1 Fakturering av festeavgifter er a jour pr 31.08.

Inntektene fra feste- og kremasjonsavgiftene er fortsatt høye, og budsjettet blir justert som følge av det.

Det er en vesentlig økning i kostnadene til energi, både strøm og fyringsolje, men dette er kostnader som dekkes inn i den løpende driften.

Som miljøsertifisert fellesråd har vi en ekstra grunn til å se til at lovkravene systematisk blir fulgt opp. At alle gravminner skal være forsvarlig sikret blir nå fulgt mer systematisk opp enn tidligere. Alle sjekkes i løpet av to år, med oppstart på Solheim gravplass i oktober. For 2022 vil dette innebære en kostnad på ca 200 000 kroner og et betydelig merarbeid for saksbehandlere i Gravplassmyndigheten.

Investering

GRAVPLASSER, KAPELL OG KREMATORIUM

	Regnskap 31.08	Fondsavsetning pr 31.12.21	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
Inntekter				
Investeringsmidler - gravplasser, kapell og krematorium		25 371 150		43 800 000
Fra fondsavsetninger				14 200 000
Solheim		11 000 000		
Kunst og designprogram		400 000		
Sum inntekter		36 771 150		58 000 000
Utgifter	Regnskap 31.08	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
Bygg og krematorium	1 022 602		12,8 %	8 000 000
Solheim kapell - rehabilitering (SOLC1902)	14 550		1,5 %	1 000 000
Seremonirom, krematorium, bårerom (LODC2201, MØLC2001)	174 280		5,8 %	3 000 000
Rehab. driftsbygg/lagerplasser (MØLG2002, SOLG2102, ØVSG2104, ØVSG2201)	833 773		20,8 %	4 000 000
Anlegg	24 741 504		49,5 %	50 000 000
Nyanlegg og utvidelser				
Fyllingsdalen gravplass inkl NML, bygg, lagerplass (FYLG2002, FYLG2101, FYLG2102)	3 233 814		17,5 %	18 500 000
Navnet minnelund	6 076 517		89,4 %	6 800 000
Møllendal - ny navnet minnelund (MØLG1905)	5 448 014		272,4 %	2 000 000
Fana kirkegård - ny navnet minnelund (FANG2101)	581 078		38,7 %	1 500 000
Loddefjord - ny navnet minnelund (LODG2101)	47 425		1,6 %	3 000 000
Øvsttun - navnet minnelund (forprosjekt)				300 000
Rehabilitering gravplass	15 075 813		63,6 %	23 700 000
Fana kirkegård - rehabilitering inkl driftsbygg (FANG1902)	666 767		16,7 %	4 000 000
Gravdalspollen - rehabilitering gravfelt (GRAG2101)			0,0 %	400 000
Nygård kirkegård - inngangsparti (NYGG1901)	6 367 985		159,2 %	4 000 000
Mjeldheim - rehabilitering gravfelt (MJEG1901)	2 859 186		143,0 %	2 000 000
Slettebakken kirkegård - trapper			0,0 %	400 000
Loddefjord gravplass - støyskjerm og gravfelt (LODG1901, LODG1902)	109 760		11,0 %	1 000 000
Møllendal - rehabilitering gjerde (MØLG2001)	326 603		21,8 %	1 500 000
Møllendal - rehabilitering (MØLG2101, MØLG2201, MØLG2202, MØLG2203)	2 836 060		43,6 %	6 500 000
Solheim gravplass - rehabilitering trapper (SOLG2101)	73 163		3,7 %	2 000 000
Solheim gravplass - rehabilitering mur (SOLG2103)	745 251		74,5 %	1 000 000
Arna kirkegård - rehabilitering (ARNG2201)	497 086		124,3 %	400 000
Øvsttun gravplass - nytt urnefelt (ØVSG2103)			0,0 %	500 000
Antveit gravplass inkl NML (ANTG1701, ANTG1901)	66 505			
Møllendal - heller og dekke v/Møllendal kapell (MØLG2204)	99 024			
Vannmålere alle gravplasser (GRAV1902)	257 594			
Øvsttun gravplass - restaurering mur (ØVSG2102)	170 829			
Andre tiltak				
Port (minst en pr år) (GRAV2002)	71 150		17,8 %	400 000
Etablere GIS på gravplassene (GISG2201)	284 210		47,4 %	600 000
Sum utgifter inneværende års prosjekter	25 764 107		44,4 %	58 000 000

For byggene er det kun utredning og mindre vedlikeholdsoppgaver som er i gang. Det skyldes hovedsakelig krav til utredning og at en må planlegge for redusert budsjett i 2023.

Navnet minnelund på Fana kirkegård er snart ferdig og det lyses straks ut prosjektering på Loddefjord navnet minnelund. Det er viktig å holde gang i arbeidet da en må sikre at det er mulig å bygge minnelunden når det er midler til det.

Generelt når det gjelder prosjektene så er situasjonen fortsatt preget av at det kreves betydelig prosjektering og at det er lange og kompliserte søknadsprosesser for de aller fleste prosjektene. Det får stor betydning for tempoet og vi forsøker å ta høyde for det i budsjettprosessen.

Som før er hovedprioriteringen at vi har tilstrekkelig med urne- og kistegraver.

Som beskrevet i forrige rapport er driftsbygget og driftsplassen på Fyllingsdalen gravplass lyst ut på nytt. Prisen er redusert, men overstiger likevel fellesrådets budsjett, slik at nytt budsjett på 16 millioner må vedtas for tiltaket. Vi forventer ikke å få utført store deler av arbeidet i år og varslet derfor i forrige økonomirapport at en må gjøre en revisjon av budsjettet slik at 8 millioner kroner overføres til neste år. Det er fortsatt slik at en er i søknadsprosess og en må derfor benytte 13 millioner kroner til dette prosjektet i 2023.

Ellers er situasjonen mye det samme som i forrige økonomirapport og det vil bli gjort budsjettjusteringer etter det.

Prosjektporteføljen blir stadig overvåket av BKF med den intensjon at prosjektene skal bli gjennomført innenfor de avtalte tids- og kostnadsrammene. Det er ekstra krevende i usikre tider.

Driftsregnskap pr 30.09.22 for Bergen kirkelige fellesråd

Regnskap pr 30.09.22	Kirkelig virksomhet og administrasjon				Kirke				Gravplass				Totalt			
	Regnskap	Budsjett	Forbruk % budsjet	Regnskap i fjor	Regnskap	Budsjett	Forbruk % budsjet	Regnskap i fjor	Regnskap	Budsjett	Forbruk % budsjet	Regnskap i fjor	Regnskap	Budsjett	Forbruk % budsjet	Regnskap i fjor
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-340 660	-412 500	82,6 %	-320 932	-256 500	-444 000	57,8 %	-619 172	-18 653 962	-14 025 978	133,0 %	-15 684 632	-19 251 122	-14 882 478	129,4 %	-16 624 735
1.2 Salg av driftsmidler	0	0		0	0	0		0	-8 310	0		0	-8 310	0		0
1.3 Refusjoner/overføring	-14 620 949	-14 698 376	99,5 %	-14 174 970	-646 330	-319 050	202,6 %	-566 365	-855 602	-481 950	177,5 %	-570 373	-16 122 880	-15 499 376	104,0 %	-15 311 709
1.4 Kalkulatoriske inntekter	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0		0
1.5 Statlige tilskudd	-17 459 350	-19 485 000	89,6 %	-19 694 750	0	0		0	-125 925	-123 750	101,8 %	-123 450	-17 585 275	-19 608 750	89,7 %	-19 818 200
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-57 995 351	-57 872 541	100,2 %	-56 946 244	-34 735 633	-31 908 633	108,9 %	-30 918 516	-42 214 557	-41 724 750	101,2 %	-39 924 801	-134 945 541	-131 505 924	102,6 %	-127 789 561
1.7 Tilskudd fra fellesråd/meninghetsråd	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0		0
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlende midler	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0		0
Sum driftsinntekter	-90 416 310	-92 468 417	97,8 %	-91 136 895	-35 638 463	-32 671 683	109,1 %	-32 104 053	-61 858 355	-56 356 428	109,8 %	-56 303 255	-187 913 128	-181 496 528	103,5 %	-179 544 204
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	73 216 748	76 039 534	96,3 %	75 161 890	1 383 808	1 406 906	98,4 %	1 373 727	6 483 728	6 598 078	98,3 %	6 264 009	81 084 284	84 044 517	96,5 %	82 799 626
2.2 Kjøp av varer og tjenester *	15 139 379	13 652 157	110,9 %	13 642 201	34 917 369	30 208 311	115,6 %	28 042 177	42 365 647	42 461 295	99,8 %	39 755 858	92 422 395	86 321 763	107,1 %	81 440 237
2.3 Refusjoner/overføringer	4 804	525 000	0,9 %	7 932	835	262 500		-14 422	6 800 156	6 753 365	100,7 %	6 546 508	6 805 794	7 540 865	90,3 %	6 540 018
2.4 Kalk. Utg. ved komm. Tj.ytingsavtale	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0		0
2.5 Tilskudd og gaver	3 573 662	3 969 750	90,0 %	3 600 277	259 756	0		35 000	0	0		0	3 833 418	3 969 750	96,6 %	3 635 277
Sum driftsutgifter	91 934 593	94 186 441	97,6 %	92 412 299	36 561 767	31 877 717	114,7 %	29 436 483	55 649 531	55 812 738	99,7 %	52 566 376	184 145 891	181 876 896	101,2 %	174 415 157
3.1 Renteinntekter og utbytte	-3 389 415	-1 125 000	301,3 %	-770 442	5 932	0		482	-4 230	0		-1 962	-3 387 713	-1 125 000	301,1 %	-771 922
Sum finansposter	-3 389 415	-1 125 000	301,3 %	-770 442	5 932	0		482	-4 230	0		-1 962	-3 387 713	-1 125 000	301,1 %	-771 922
Netto driftsresultat	-1 871 132	593 024	-315,5 %	504 961	929 237	-793 966		-2 667 089	-6 213 055	-543 690		-3 738 842	-7 154 950	-744 632	960,9 %	-5 900 969
5.1 Bruk av udisponert fra tidl.år	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0		0
5.2 Bruk av disposisjonsfond	0	-1 125 024		0	-72 839	0		-115 390	0	0		0	-72 839	-1 125 024	6,5 %	-115 390
5.3 Bruk av bundne fond	-328 310	-473 985	69,3 %	0	0	0		0	0	0		0	-328 310	-473 985		0
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	685 491	341 250	200,9 %	86 672	0	0		100 000	0	337 500		958 000	685 491	678 750		1 144 672
5.6 Avsatt til bundne fond	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0		0
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	0	0		0	0	750 000		0	0	0		0	0	750 000		0
Sum interne finansieringstransaksjoner	357 181	-1 257 759	-28,4 %	86 672	-72 839	750 000		-15 390	0	337 500		958 000	284 342	-170 259	-167,0 %	1 029 282
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-1 513 951	-664 735		591 633	856 398	-43 966		-2 682 479	-6 213 055	-206 190		-2 780 842	-6 870 608	-914 891		-4 871 687
* Herav strømkostnader	226 521	45 000	503,4 %	143 721	10 320 960	4 500 000	229,4 %	5 020 197	2 208 165	1 050 000	210,3 %	1 079 132	12 755 646	5 595 000	228,0 %	6 243 050

MIDDELALDERKIRKER

	Regnskap 30.09	Fondsavsetning pr 31.12.21	Forbruk hittil i år i % av budsjett	Opprinnelig Årsbudsjett
Inntekter				
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra kommunen)		-6 709 454		19 400 000
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra staten)				3 000 000
Rentekompensasjon				570 000
Sum inntekter		-6 709 454		22 970 000
Utgifter	Regnskap 30.09	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
Domkirken/Korskirken rehabilitering				20 970 000
DOMKIRKEN	6 325 566			
KORSKIRKEN	5 916 969			
Mariakirken - diverse rehabilitering (MARK1902)				1 000 000
Fana - drenering og rehabilitering (FANK1501, FANK2101)	907 614		90,8 %	1 000 000
Sum utgifter	13 150 149		57,2 %	22 970 000

NYE KIRKER

	Regnskap 30.09	Fondsavsetning pr 31.12.21	Forbruk hittil i år i % av budsjett	Opprinnelig Årsbudsjett
Inntekter				
Birkeland kirke - hentes fra fond				1 000 000
Sædalen kirke - hentes fra fond				10 000 000
Investeringsmidler - nye kirker				12 500 000
Sum inntekter		113 460 313		23 500 000
Utgifter	Regnskap 30.09	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
SÆDK1501 Sædalen kirke, nytt kirkebygg	7 378 415	54 317 259	56,8 %	13 000 000
Haukås nærkirke (HAUK1701)	212 900	21 992 090		
Birkeland kirke, utvidelse (BIRA1430, BIRK2101)	3 628	35 550 964	0,4 %	1 000 000
Loddefjord kirke - utvidelse (LODK2001)	32 450			
Orgelprosjekt		1 600 000		
Reserve				1 500 000
Sum utgifter	7 627 393	113 460 313	49,2 %	15 500 000
Overføres til investeringsfond - Loddefjord	750 000			1 000 000
Overføres til investeringsfond - Haukås	5 250 000			7 000 000
SUM	13 627 393		58,0 %	23 500 000

REHABILITERING KIRKEBYGG (IKKE MIDDELALDERKIRKER)

Inntekter	Regnskap 30.09	Fondsavsetning pr 31.12.21	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
Investeringsmidler - kirker		-4 048 290		12 500 000
Ekstramidler Johanneskirken				10 800 000
Johanneskirken (overført fra 2021)				2 500 000
Rentekompensasjon				480 000
Overført fra driftsbudsjettet				1 000 000
Sum inntekter		-4 048 290		27 280 000
Utgifter	Regnskap 30.09	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
Rehabilitering kirker				20 000 000
Johanneskirken rehabilitering (JOHK1701)	1 776 173		11,1 %	16 000 000
Salhus kirke - rehabilitering (SALK2101, SALK2102)	706 564		235,5 %	300 000
St. Markus kirke, ny drenering (STMK1901)	125 320		62,7 %	200 000
Søreide kirke - utvendig rehabilitering (SØRK1701)	270 650		54,1 %	500 000
Slettebakken kirke - oppretting mot vanninnsig (SLEK2001)	1 329 280		265,9 %	500 000
Nygård kirke - rehabilitering før 50-års jubileum			0,0 %	300 000
Ytre Arna kirke - drenering av toalettbygg (YTAK2021)	569 200		189,7 %	300 000
Kirkedører - rehabilitering og vedlikehold (KDØR1701)	326 604		65,3 %	500 000
Nykirken - rehabilitering før 400-års jubileum (NYKK1701, NYKK2101)	140 271		70,1 %	200 000
Biskopshavn kirke - nytt tak, nye vindu, fuktsikring (BISK2101, BISK2102)	887 546		443,8 %	200 000
Storetveit kirke - rehabilitering vegg mot vest (STOK2001)	1 746 961		174,7 %	1 000 000
Biskopshavn kirke - utvidelse av menighetssalen (BISK2601)	39 750			
Erkebispegården - rehabilitering (ERKE2201)	168 229			
Fridalen kirke - rehabilitering vinduer, dører, tak (FRIK1901, FRIK1902, FRIK2201)	3 178 199			
Fyllingsdalen kirke - rehabilitering tak (FYLK1701, FYLK2002)	534 025			
Laksevåg kirke - rehabilitering av renner og nedløp (LAKK2001)	34 688			
St. Jakob kirke - utbedringer (STJK2201)	816 591			
Sælen kirke - fuktsikring (SÆLK2202)	12 300			
Ytre Arna kirke - sikring av gjerde (YTAK2201)	17 400			
Ytrebygda kirke - kors på yttervegg (YTRK2201)	114 600			
Åsane kirke - rehabilitering mellomtak (ÅSAK2201)	28 250			
Ventilasjonsanlegg rehabilitering/oppgradering			0,0 %	700 000
ENØK-tiltak Landås, ny varmeløsning (ENØK1501, ENØK1901, SÆLK2201)	1 456 595		36,4 %	4 000 000
Orgelrehabilitering St. Markus, Årstad (STMK2101)	235 600		23,6 %	1 000 000
Universell utforming - div. kirker (NYGK2201, NYKK2201, STMK2201, ÅSAK1901)	1 228 459		175,5 %	700 000
Reserve				880 000
Sum	15 743 253	-	57,7 %	27 280 000

GRAVPLASSER, KAPELL OG KREMATORIUM

Inntekter	Regnskap 30.09	Fondsavsetning pr 31.12.21	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
Investeringsmidler - gravplasser, kapell og krematorium		25 371 150		43 800 000
Fra fondsavsetninger				14 200 000
Solheim		11 000 000		
Kunst og designprogram		400 000		
Sum inntekter		36 771 150		58 000 000
Utgifter	Regnskap 30.09	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
Bygg og krematorium	1 030 552		12,9 %	8 000 000
Solheim kapell - rehabilitering (SOLC1902)	14 550		1,5 %	1 000 000
Seremonirom, krematorium, bårerom (LODC2201, MØLC2001, ØVSC2201)	178 330		5,9 %	3 000 000
Rehab. driftsbygg (MØLG2002, SOLG2102, SOLG2201, ØVSG2104, ØVSG2201)	837 673		20,9 %	4 000 000
Anlegg	27 858 164		55,7 %	50 000 000
Nyanlegg og utvidelser	3 891 670		21,0 %	18 500 000
Fyllingsdalen gravplass inkl NML/bygg/lagerplass (FYLG2002, FYLG2101, FYLG2102, FYLG2103)				
Navnet minnelund	6 806 808		100,1 %	6 800 000
Møllendal - ny navnet minnelund (MØLG1905)	5 515 351		275,8 %	2 000 000
Fana kirkegård - ny navnet minnelund (FANG2101)	1 223 332		81,6 %	1 500 000
Loddefjord - ny navnet minnelund (LODG2101)	68 125		2,3 %	3 000 000
Øvsttun - navnet minnelund (forprosjekt)				300 000
Rehabilitering gravplass	16 768 206		70,8 %	23 700 000
Fana kirkegård - rehabilitering inkl driftsbygg (FANG1902)	797 245		19,9 %	4 000 000
Gravdalspollen - rehabilitering gravfelt (GRAG2101)			0,0 %	400 000
Nygård kirkegård - inngangsparti (NYGG1901)	6 968 432		174,2 %	4 000 000
Mjeldheim - rehabilitering gravfelt (MJEG1901)	2 864 336		143,2 %	2 000 000
Slettebakken kirkegård - trapper			0,0 %	400 000
Loddefjord gravplass - støyskjerm og gravfelt (LODG1901, LODG1902)	127 761		12,8 %	1 000 000
Møllendal - rehabilitering gjerde (MØLG2001)	349 403		23,3 %	1 500 000
Møllendal - rehabilitering (MØLG2101, MØLG2201, MØLG2202, MØLG2203)	3 313 766		51,0 %	6 500 000
Solheim gravplass - rehabilitering trapper (SOLG2101)	79 763		4,0 %	2 000 000
Solheim gravplass - rehabilitering mur (SOLG2103)	902 022		90,2 %	1 000 000
Arna kirkegård - rehabilitering (ARNG2201)	668 706		167,2 %	400 000
Øvsttun gravplass - nytt urnefelt (ØVSG2103)			0,0 %	500 000
Antveit gravplass inkl NML (ANTG1701, ANTG1901)	129 680			
Møllendal - heller og dekke v/Møllendal kapell (MØLG2204)	138 671			
Vannmålere alle gravplasser (GRAV1902)	257 594			
Øvsttun gravplass - restaurering mur (ØVSG2102)	170 829			
Andre tiltak				
Port (minst en pr år) (GRAV2002)	92 550		23,1 %	400 000
Etablere GIS på gravplassene (GISG2201)	298 930		49,8 %	600 000
Sum utgifter inneværende års prosjekter	28 888 716		49,8 %	58 000 000

Kirkelig virksomhet og administrasjon	Regnskap 30.09	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Årsbudsjett
IKT2101 IKT nye Pcer iht rammeavtale	842 210	378 522		
Sum	842 210	378 522		0

DEN NORSKE KIRKE

BKF Økonomiavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Rogstad Heimli	111	21/00726-22	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	53/22	02.11.2022

Revidert budsjett 2022 (oktober)**Vedlegg:**

Kirkebygg -Revidert investeringsbudsjett 2022 (oktober)

Gravplass -Revidert investeringsbudsjett 2022 (oktober)

Saksframlegg

I henhold til økonomiforskriftens § 11 er «soknets organer ansvarlig for at det foretas endringer i årsbudsjettet når dette må antas påkrevd».

Forslag til revidert drifts- og investeringsbudsjett 2022 (oktober) oppsummerer i hovedsak endringer som er varslet i økonomirapporteringen gjennom året. De foreslåtte budsjettendringene er lagt på sumnivå. Kirkevergen har i henhold til budsjettvedtak i desember 2021 (BKF-sak 64/21) fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene pr virksomhetsområde.

Driftsbudsjett:

Oppsummert:

De største endringene i driftsbudsjettet er knyttet til

- Økte «egne» inntekter på gravplassområdet
- Økte utgifter til energi, som kompenseres av økte kommunale tilskudd og «desembertilskudd» fra staten for å holde aktiviteten oppe i kirkene gjennom advent og jul
- Økt reguleringspremie / økt bruk av premiefond
- Økte renteinntekter

Totalt sett gir dette et budsjettert mindreforbruk før avsetninger til disposisjonsfond og overføring til investeringsregnskapet, mens opprinnelig 2022-budsjett viste merforbruk som ble dekket inn fra fond.

Vi er fortsatt i dialog med Bjørgvin bispedømmekontor i forhold til trosopplæringsmidlene for 2022. Mulig nedtrekk er derfor foreløpig ikke lagt inn i revidert budsjett.

Det er heller ikke avklart hvordan Bergen kommune vil behandle økt reguleringspremie / bruk av premiefond. Vi har derfor lagt inn de faktiske tallene (økt reguleringspremie og økt bruk a premiefond) i forslag til revidert budsjett, uten tilsvarende mulig økt tilskudd fra Bergen kommune.

Alle endringer er beskrevet i tabellene under – sumpostene (blå linjer) finnes igjen i endringskolonnene for de respektive virksomhetsområdenes forslag til revidert budsjett.

DRIFT	Beløp	Kirkelig virksomhet og administrasjon	Kirkebygg	Gravplass	Kommentar
Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-5 600 000	-	-	-5 600 000	
Festeavgifter	-4 000 000			-4 000 000	Erfaringsmessig vanskelig å budsjettere, estimert inntekt oktober til desember noe lavere enn snitt pr måned hittil i år.
Gebyrinntekter ved kremering (utenbys)	-700 000			-700 000	Underbudsjettert pga økende kremasjonsandel også utenfor Bergen
Avgiftspliktig salg av varer og tjenester	-900 000			-900 000	Merinntekt Fønix Miljø, samt underbudsjettering av øvrige inntekter. Forventet inntekt Fønix Miljø for 2022 avsettes på fond - utbetales i 2023.
Refusjoner og overføringer	-300 000	-300 000	-	-	
Refusjon fra andre	-300 000	-300 000			Div studiestipend fra KA, refusjon fra regnskapsfører for merutgifter revisjon
Statlige tilskudd/Tilskudd Dnk	-235 000	765 000	-1 000 000	-	
Fra Dnk - redusert tilskudd diakoner	620 000	620 000			Nedjustert tilskudd 2022 på grunn av mindreforbruk 2021
Fra Dnk - manglende justering lønnvekst	255 000	255 000			Sats for lønnstilskudd for kateketer og diakoner er ikke justert fra 2021 til 2022
Fra Dnk - bortfall av mangeårig "spesialtilskudd diakoner"	125 000	125 000			Reduserer resultat
Fra Dnk - tilskudd digital satsing-sårbare barn, unge og eldre	-160 000	-160 000			Motsvares av tilsvarende kostnader
Fra Dnk - tilskudd ukrainske flyktninger	-50 000	-50 000			Motsvares av tilsvarende kostnader
Fra DNK - tilskudd "Kirken på hjul"	-25 000	-25 000			Motsvares av tilsvarende kostnader
Fra Dnk- strømstøtte	-1 000 000		-1 000 000		Varslet støtteordning med kr 40.000 pr sokn
Tilskudd fra egen kommune	-12 200 000	-219 000	-9 942 000	-2 039 000	
Strømstøtte 1. tertial	-3 410 000	-56 000	-2 827 000	-527 000	Mottatt
Strømstøtte 2. tertial	-2 920 000	-50 000	-2 420 000	-450 000	Søkt i 2. tertialrapport til Bergen kommune
Strømstøtte 3. tertial	-5 870 000	-113 000	-4 695 000	-1 062 000	Søkt i 2. tertialrapport til Bergen kommune etter fratrukk for strømstøtte fra Dnk til kirkebygg i desember
Lønn og sosiale utgifter	-4 972 700	-4 972 700	-	-	
Økt reguleringspremie	3 700 000	3 700 000			Uavklart om vi får noe dekket fra Bergen kommune
Økt bruk av premiefond	-5 584 700	-5 584 700			Hele årets regulerings- og rentegarantipremie dekkes fra premiefond (i opprinnelig budsjett var dette satt til kr 2.000.000)
Redusert arbeidsgiveravgift ved økt bruk av premiefond	-788 000	-788 000			Reell innsparing - øker avsetning til disposisjonsfond tilsvarende
Deler av lønnsbudsjettet overføres til "Kjøp av varer og tjenester"	-1 500 000	-1 500 000			Vakanser og sykefravær i administrasjonslederstillinger dekket ved innleie av eksterne vikarer
Ubrukte diakonmidler 2022	-800 000	-800 000			To diakonstillinger med finansiering fra Dnk har vært/vil være vakante i deler av/hele 2022. Vi avsetter tilskudd mottatt for 2022 til fond for å dekke inn forventet nedtrekk i 2023

DRIFT	Beløp	Kirkelig virksomhet og administrasjon	Kirkebygg	Gravplass	Kommentar
Kjøp av varer og tjenester	15 435 000	2 254 000	11 142 000	2 039 000	
Deler av lønnsbudsjettet overføres til "Kjøp av varer og tjenester"	1 500 000	1 500 000			Vakanser og sykefravær i administrasjonslederstillinger dekket ved innleie av eksterne vikarer
Økte strømutfgifter	13 200 000	219 000	10 942 000	2 039 000	= strømstøtte fra Bergen kommune og Dnk
Fra Dnk - tilskudd digital satsing-sårbare barn, unge og eldre	160 000	160 000			Motsvares av tilsvarende inntekter fra Dnk
Fra Dnk - tilskudd ukrainske flyktninge	50 000	50 000			Motsvares av tilsvarende inntekter fra Dnk
Fra DNK - tilskudd "Kirken på hjul"	25 000	25 000			Motsvares av tilsvarende inntekter fra Dnk
Refusjon fra andre	300 000	300 000			Div studiestipend fra KA, refusjon fra regnskapsfører for merutgifter revisjon
Fra disposisjonsfond (Landås og Sandvikskirken)	200 000		200 000		Bruker fond til diverse utrednings- og vedlikeholdsarbeid
Finansinntekter	-3 500 000	-	-3 200 000	-300 000	
Økte renteinntekter	-3 500 000		-3 200 000	-300 000	Øke inntektene pga høyere rente og ubenyttede fondsavsetninger "på bok". Renteinntektene omfordes mellom virksomhetsområdene og avsettes på fond til respektive utbyggingsprosjekter
Til/fra fond og investeringsregnskap	4 100 000	800 000	3 000 000	300 000	
Fra DNK - avsetter ubrukte diakonmidler 2022	800 000	800 000			To diakonstillinger med finansiering fra Dnk har vært/vil være vakante i deler av/hele 2022. Vi avsetter tilskudd mottatt for 2022 til fond for å dekke inn forventet nedtrekk i 2023
Fra disposisjonsfond (Landås og Sandvikskirken)	-200 000		-200 000		Motsvares av tilsvarende utgifter
Overført investeringsregnskapet	3 500 000		3 200 000	300 000	Andel renteinntekter

Etter at alle endringer er innarbeidet gir det følgende forslag til totalt revidert driftsbudsjett 2022 (oktober):

Dette de største endringene:

- **Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter**
Øker med 5,6 millioner kroner – hovedsakelig som følge av økte inntekter på gravplassområdet, hvorav økte festeavgifter utgjør 4 millioner kroner.
- **Tilskudd fra egen kommune**
Vi forventer at søknad om økt strømstøtte for 2. og 3. tertial innvilges av Bergen kommune, totalt 12,2 millioner kroner
- **Lønn og sosiale utgifter** - Reduseres med netto ca 5 millioner kroner
 - Økt lønnsbudsjett pga
 - økt reguleringspremie, 3,7 millioner kroner
 - Redusert lønnsbudsjett pga
 - økt bruk av premiefond inkl redusert arbeidsgiveravgift, 6,4 millioner kroner
 - vakanser/sykefravær i administrasjonsstillingene dekkes ved innleie fra eksterne firma, 1,5 millioner
 - vakanse i diakonstillinger, 0,8 millioner
- **Finansinntekter**
Øker med 3,5 millioner kroner pga høyere rente og fondsavsetninger «på bok» inntil planlagte prosjekter kan realiseres. Renteinntekter utover opprinnelig budsjett foreslås tilført «kirkebygg» og «gravplass», med videre overføring til investeringsregnskapet og de respektive investeringsfondene hvor vi «sparer» til

gjennomføring av de store utbyggingsprosjektene. Dette kompenseres ikke for faktisk prisstigning, men gir noe bedre rammer for de ulike prosjektene.

Revidert driftsbudsjett 2022 - oktober	Totalt			
	Regnskap pr 31.08.22	Budsjett 2022	Endring	Revidert budsjett 2022 (oktober)
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	- 18 562 824	- 19 843 304	- 5 600 000	- 25 443 304
1.2 Salg av driftsmidler	- 8 310		-	-
1.3 Refusjoner/overføring	- 14 410 318	- 20 665 835	- 300 000	- 20 965 835
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-		-	-
1.5 Statlige tilskudd/Tilskudd fra Dnk	- 15 677 033	- 26 145 000	- 235 000	- 26 380 000
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-120 348 484	-175 341 231	-12 200 000	-187 541 231
Sum driftsinntekter	-169 006 969	-241 995 370	-18 335 000	-260 330 370
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	71 136 054	113 279 211	- 4 972 700	108 306 511
2.2 Kjøp av varer og tjenester	82 573 012	115 095 684	15 435 000	130 530 684
2.3 Refusjoner/overføringer	6 054 015	10 054 487	-	10 054 487
2.5 Tilskudd og gaver	3 109 705	5 293 000	-	5 293 000
Sum driftsutgifter	162 872 785	243 722 382	10 462 300	254 184 682
3.1 Renteinntekter og utbytte	- 1 725 538	- 1 500 000	- 3 500 000	- 5 000 000
Intern omfordeling	-	-	-	-
Intern omfordeling	-	-	-	-
Sum finansposter	- 1 725 538	- 1 500 000	- 3 500 000	- 5 000 000
Netto driftsresultat	- 7 859 721	227 012	-11 372 700	- 11 145 688
5.2 Bruk av disposisjonsfond	- 72 839	- 1 500 032	1 300 032	- 200 000
5.3 Bruk av bundne fond	- 328 310	- 631 980	-	- 631 980
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	608 332	905 000	6 572 668	7 477 668
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	1 000 000	3 500 000	4 500 000
Sum interne finansieringstransaksjoner	207 183	- 227 012	11 372 700	11 145 688
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	- 7 652 538	-	-	-

Detaljer for de ulike virksomhetsområdene følger under:

Revidert driftsbudsjett 2022 - oktober	Kirkelig virksomhet og administrasjon			
	Regnskap pr 31.08.22	Budsjett 2022	Endring	Revidert budsjett 2022 (oktober)
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	- 289 210	- 550 000		- 550 000
1.2 Salg av driftsmidler	-			
1.3 Refusjoner/overføring	- 12 908 386	- 19 597 835	- 300 000	- 19 897 835
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-			-
1.5 Statlige tilskudd/Tilskudd fra Dnk	- 15 565 100	- 25 980 000	765 000	- 25 215 000
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	- 51 575 649	- 77 163 388	- 219 000	- 77 382 388
Sum driftsinntekter	- 80 338 345	-123 291 223	246 000	-123 045 223
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	64 285 026	102 272 359	- 4 972 700	97 299 659
2.2 Kjøp av varer og tjenester	13 546 951	18 202 876	2 254 000	20 456 876
2.3 Refusjoner/overføringer	4 804	700 000		700 000
2.5 Tilskudd og gaver	2 878 811	5 293 000		5 293 000
Sum driftsutgifter	80 715 592	126 468 235	- 2 718 700	123 749 535
3.1 Renteinntekter og utbytte	- 1 728 395	- 1 500 000	- 3 500 000	- 5 000 000
Intern omfordeling	228 395			
Intern omfordeling			3 500 000	3 500 000
Sum finansposter	- 1 500 000	- 1 500 000	-	- 1 500 000
Netto driftsresultat	- 1 122 753	1 677 012	- 2 472 700	- 795 688
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-	- 1 500 032	1 500 032	-
5.3 Bruk av bundne fond	- 328 310	- 631 980		- 631 980
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	608 332	455 000	972 668	1 427 668
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-			-
Sum interne finansieringstransaksjoner	280 022	- 1 677 012	2 472 700	795 688
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	- 842 730	-	-	-

Revidert driftsbudsjett 2022 - oktober	Kirke			
	Regnskap pr 31.08.22	Budsjett 2022	Endring	Revidert budsjett 2022 (oktober)
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	- 228 000	- 592 000		- 592 000
1.2 Salg av driftsmidler	-			
1.3 Refusjoner/overføring	- 646 330	- 425 400		- 425 400
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-			-
1.5 Statlige tilskudd/Tilskudd fra Dnk	-		- 1 000 000	- 1 000 000
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	- 31 190 229	-42 544 843	- 9 942 000	- 52 486 843
Sum driftsinntekter	- 32 064 559	-43 562 243	- 10 942 000	- 54 504 243
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	1 206 984	1 934 495		1 934 495
2.2 Kjøp av varer og tjenester	31 476 991	40 277 748	11 142 000	51 419 748
2.3 Refusjoner/overføringer	157	350 000		350 000
2.5 Tilskudd og gaver	230 894			-
Sum driftsutgifter	32 915 026	42 562 243	11 142 000	53 704 243
3.1 Renteinntekter og utbytte	5 932			-
Intern omfordeling	- 208 818			
Intern omfordeling			- 3 200 000	- 3 200 000
Sum finansposter	- 202 886	-	- 3 200 000	- 3 200 000
Netto driftsresultat	647 580	- 1 000 000	- 3 000 000	- 4 000 000
5.2 Bruk av disposisjonsfond	- 72 839		- 200 000	- 200 000
5.3 Bruk av bundne fond	-			-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	-			-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	1 000 000	3 200 000	4 200 000
Sum interne finansieringstransaksjoner	- 72 839	1 000 000	3 000 000	4 000 000
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	574 741	-	-	-

Revidert driftsbudsjett 2022 - oktober	Gravplass			
	Regnskap pr 31.08.22	Budsjett 2022	Endring	Revidert budsjett 2022 (oktober)
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-18 045 614	-18 701 304	-5 600 000	-24 301 304
1.2 Salg av driftsmidler	- 8 310			-
1.3 Refusjoner/overføring	- 855 602	- 642 600		- 642 600
1.4 Kalkulatoriske inntekter				-
1.5 Statlige tilskudd/Tilskudd fra Dnk	- 111 933	- 165 000		- 165 000
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-37 582 606	-55 633 000	-2 039 000	-57 672 000
Sum driftsinntekter	-56 604 065	-75 141 904	-7 639 000	-82 780 904
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	5 644 044	9 072 357		9 072 357
2.2 Kjøp av varer og tjenester	37 549 070	56 615 060	2 039 000	58 654 060
2.3 Refusjoner/overføringer	6 049 054	9 004 487		9 004 487
2.5 Tilskudd og gaver				-
Sum driftsutgifter	49 242 168	74 691 904	2 039 000	76 730 904
3.1 Renteinntekter og utbytte	- 3 075			-
Intern omfordeling	- 19 577			
Intern omfordeling			- 300 000	- 300 000
Sum finansposter	- 22 652	-	- 300 000	- 300 000
Netto driftsresultat	- 7 384 549	- 450 000	-5 900 000	- 6 350 000
5.2 Bruk av disposisjonsfond		-		-
5.3 Bruk av bundne fond				-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond		450 000	5 600 000	6 050 000
5.7 Overføring til investeringsregnskapet			300 000	300 000
Sum interne finansieringstransaksjoner	-	450 000	5 900 000	6 350 000
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	- 7 384 549	-	-	-

Investeringsbudsjett:

Oppsummert:

Hovedtrekkene i investeringsbudsjettene er lavere investeringer enn i opprinnelig budsjett. Dette gir mindre behov for å benytte investeringsmidler avsatt på fond. I tillegg er det noen mindre justeringer i inntekter fra andre enn Bergen kommune.

De største endringene i investeringsbudsjettene er knyttet til

- Middelalderkirker
 - dekker inn tidligere års merforbruk i 2022 gjennom lavere aktivitet i år
 - mindre justering av inntekter fra staten – utbetaling kommer først neste år
- Nye kirker
 - Budsjett for Sædalen kirke er justert opp i henhold til inngått kontrakt/betalingsplan
 - 3,2 millioner kroner overført fra driftsregnskapet – dette er økte renteinntekter som avsettes til investeringsfondene til øremerkede prosjekter (Sædalen, Haukås, Birkeland)
 - Planlagt fondsavsetning til finansiering av utvidelse av Loddefjord kirke må utsettes, 1 million kroner
- Rehabilitering kirkebygg
 - Johanneskirken – prosjektering og byggesaksbehandling pågår – prosjektet innværende år nedskaleres derfor tilsvarende. Øremerket tilskudd fra Bergen kommune som ikke benyttes i år settes på fond.
 - Økte byggekostnader og strømproblematikk har gitt behov for omprioriteringer og omdisponeringer i løpet av året. ENØK-tiltak planlagt

senere år gjennomføres i år: Finansieres gjennom «lån» av fondsmidler avsatt til formål som venter på igangsetting

- Øvrige igangsatte prosjekter blir dyrere enn forutsatt pga økte byggekostnader – dette vil igjen medføre at andre prosjekter må vente før de blir realisert.
- Gravplass – forslag til revidert investeringsbudsjett viser totalt investeringer på ca 41 millioner kroner. Tidligere budsjettet bruk av avsetninger kan derfor reverseres. Generelt når det gjelder prosjektene så er situasjonen fortsatt preget av at det kreves betydelig prosjektering og at det er lange og kompliserte søknadsprosesser for de aller fleste prosjektene.
- Kjøp av nye PC'er / salg av driftsmidler
 - Vi benytter inntekter fra salg av driftsmidler (som Akasia disponerer) i år og tidligere år til finansiering for innkjøp av nye PC'er

De fleste endringene i de enkelte investeringsprosjektene er rapportert gjennom året i økonomirapportene.

Endringer i investeringsbudsjettene framgår av tabellen under:

INVESTERING	Beløp	Kirkelig virksomhet og administrasjon	Kirkebygg	Gravplass	Kommentar
Salg av driftsmidler 2022	-700 000	-700 000			Pr 30.09.21 er det solgt biler og andre driftsmidler for kr 650.000. Det forventes noen flere salg i løpet av høsten. Disponeres til IKT-investeringer/nye PC'er
IKT-investeringer	880 000	880 000			Delvis budsjettet i drift - bokført i investering
Bruk av fond til restinvestering	-180 000	-180 000			
Refusjon fra Ytrebygda kyrkjelagKFUK-KFUM	-1 300 000		-1 300 000		Tilskudd til hhv kors på Ytrebygda kirke / oppgradering St. Jacob
Riksantikvar middelalder	1 000 000		1 000 000		Deler av innvilget tilskudd kommer til utbetaling i 2023
Riksantikvar Erkebiskopgården	-300 000		-300 000		
Enova	-1 000 000		-1 000 000		Tilskudd til gjennomførte ENØK-tiltak
Rentekompensasjon	370 000		370 000		Redusert skjønnsmessig, men usikkert hvordan økte renter slår ut
Tilskudd til Arna kirkegård	-25 000			-25 000	Fra Arna Rotary
Reduserte investering middelalderkirker	-7 879 454		-7 879 454		I hht vedlagte forslag til revidert budsjett/dekker inn merforbruk tidligere år
Økt investering nye kirker	1 000 000		1 000 000		I hht vedlagte forslag til revidert budsjett
Reduserte investering rehabilitering kirkebygg	-4 400 000		-4 400 000		I hht vedlagte forslag til revidert budsjett
Reduserte investering gravplass	-17 510 000			-17 510 000	I hht vedlagte forslag til revidert budsjett
Overført fra investeringsregnskapet	-3 500 000		-3 200 000	-300 000	Andel renteinntekter - avsettes til respektive fond
Avsetning andel renteinntekter	3 500 000		3 200 000	300 000	Andel renteinntekter - avsettes til respektive fond
Avsetning fond Haukås kirke	7 000 000		7 000 000		
Avsetning fond Johanneskirken	7 800 000		7 800 000		
Avsetning fond gravplass	3 935 000			3 935 000	
Dekket tidligere års merforbruk middelalderkirker	6 709 454		6 709 454		
Dekker fra fond nye kirker	-11 000 000		-11 000 000		Sædalen og Birkeland
"Lån" til delfinansiering bergvarme Sælen/nytt tak Fridalen	-3 350 000		-3 350 000		
Bruk av bundet investeringsfond	-150 000		-150 000		Åsane kirke
Redusert bruk av fond gravplass	16 120 000			16 120 000	Reverserer budsjettet bruk av fondsmidler i henhold til prognoser

Dette gir følgende forslag til revidert investeringsbudsjett:

	Regnskap 31.08.2022	Budsjett 2022	Endring kirkelig virksomhet og administrasjon	Endring kirkebygg	Endring Gravplass	Sum endring	Revidert budsjett 2022 (oktober)
Investeringsbudsjett 2022							
Investeringer i anleggsmidler	58 142 584	123 750 000	880 000	-11 279 454	- 17 510 000	- 27 909 454	95 840 546
Moms generell komp.ordn.inv.	14 296 554	-				-	-
Avsetninger	5 000 000			18 000 000	3 635 000	21 635 000	21 635 000
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	77 439 138	123 750 000	880 000	6 720 546	- 13 875 000	- 6 274 454	117 475 546
Finansiert slik:							
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	- 605 720	-	- 700 000			- 700 000	- 700 000
Refusjoner	- 15 072 374	-		- 1 300 000		- 1 300 000	- 1 300 000
Tilskudd til investeringer	- 66 503 662	- 103 050 000		70 000	- 25 000	45 000	- 103 005 000
Sum ekstern finansiering	- 82 181 756	- 103 050 000	- 700 000	- 1 230 000	- 25 000	- 1 955 000	- 105 005 000
Overført fra driftsregnskapet	-	- 1 000 000		- 3 200 000	- 300 000	- 3 500 000	- 4 500 000
Bruk av avsetninger	-	- 19 700 000	- 180 000	- 2 290 546	14 200 000	11 729 454	- 7 970 546
Bruk av tidligere års udisponer	-	- 20 700 000	- 180 000	- 5 490 546	13 900 000	8 229 454	- 12 470 546
SUM FINANSIERING	- 82 181 756	- 123 750 000	- 880 000	- 6 720 546	13 875 000	6 274 454	- 117 475 546
Udekket/udisponert	- 4 742 618	-	-	-	-	-	-

Detaljer for hhv Middelalderkirker, Nye kirker, Rehabilitering kirkebygg og Gravplass følger vedlagt.

I 2.tertialrapport har vi søkt Bergen kommune om økte investeringsmidler til delvis kompensasjon av økt prisvekst, ca 3 millioner kroner.

2. tertialrapport behandles av Bystyret i november – byrådets innstilling foreligger sannsynligvis før fellesrådsmøtet. I så fall orienterer vi muntlig om det i møtet. Eventuelt økt tilskudd blir innarbeidet i budsjettrevisjonen i desember.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar revidert drifts- og investeringsbudsjett 2022 (oktober).

MIDDELALDERKIRKER	Investerings- fond pr 31.12.20	Regnskap		4) Endring inkl inndekning tidligere års merforbruk	Revidert budsjett (oktober) 2022
		31.08.2022	Budsjett 2022		
Inntekter					
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra kommunen)	- 6 709 454	12 957 600	19 400 000	-6 709 454	12 690 546
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra staten, via kommunen)			3 000 000	-1 000 000	2 000 000 1)
Rentekompensasjon			570 000	-170 000	400 000 2)
Sum	- 6 709 454	12 957 600	22 970 000		15 090 546
Utgifter					
Mariakirken			1 000 000	-1 000 000	- 3)
Fana kirke		783 986	1 000 000		1 000 000
Domkirken/Korskirken rehabilitering	6 709 454	10 939 734	20 970 000	-6 879 454	14 090 546
Sum	6 709 454	11 723 720	22 970 000		15 090 546
Udekket/udisponert	-	1 233 880	-	-	-

1) 1 mill til Korskirken, 1 mill. til Domkirken, vil bli søkt utbetalt i år. 1 mill Fana kirke og 300 000,- til forprosjekt brannsikring - der kommer utbetaling først neste år - har bedt om og fått innvilget utsettelse

2) Vet ikke hva vi får, har justert ned skjønnsmessig

3) Mariakirken - prosjektet utsatt til 2023

4) Tidligere års merforbruk på middelalderkirkene dekkes inn i 2022

NYE KIRKER	Investerings- fond pr 31.12.22	Regnskap		Endring	Revidert budsjett (oktober) 2022
		31.08.2022	Budsjett 2022		
Inntekter					
Haukås kirke	21 992 090				
Birkeland kirke	35 550 964				
Sædalen kirke	54 317 259				
Loddefjord kirke					
Orgelprosjekt Nygård kirke	1 600 000				
Investeringsmidler Bergen kommune - nye kirker		8 320 833	12 500 000		12 500 000
Overført fra driftsbudsjettet	3 200 000			3 200 000	3 200 000
Bruk av fondsavsetning Sædalen kirke	- 10 000 000		10 000 000		10 000 000
Bruk av fondsavsetning Birkeland kirke	- 1 000 000		1 000 000		1 000 000
Sum	105 660 313	8 320 833	23 500 000	3 200 000	26 700 000
Utgifter					
Haukås kirke		179 050			
Birkeland kirke		1 800	1 000 000		1 000 000
Sædalen kirke		7 232 230	13 000 000	2 500 000	15 500 000
Loddefjord kirke		32 450			-
Orgelprosjekt Nygård kirke					-
Reserve / Prioriterte prosjekt ihht innspill fra menigheter			1 500 000	-1 500 000	-
Avsetning til fond - renter				3 200 000	3 200 000
Avsetning til fond Haukås kirke	7 000 000		7 000 000		7 000 000 5)
Avsetning til fond Loddefjord kirke			1 000 000	-1 000 000	-
Sum	112 660 313	7 445 530	23 500 000	3 200 000	26 700 000
Udekket/udisponert		875 303	-	-	-

5) Med de endringene vi nå ser i tilskuddene, ser vi oss nødt for å foreslå at avsetning til Loddefjord utsettes inntil vi har fått tilbake nødvendig finansiering til

REHABILITERING KIRKEBYGG (IKKE MIDDELALDERK.)	Investerings- fond pr 31.12.22 ("lån")	Regnskap			Revidert
		31.08.2022	Budsjett 2022	Endring	budsjett (oktober) 2022
Inntekter					
Investeringsmidler - kirker	-4 048 290	8 320 833	12 500 000		12 500 000
Ekstramidler Johanneskirken - rehabilitering		7 176 000	10 800 000		10 800 000
Tilskudd Enova		511 062		1 000 000	1 000 000
Tilskudd Riksantikvar (Erkebispegården)				300 000	300 000
Refusjon fra andre		775 820		1 300 000	1 300 000
Rentekompensasjon			480 000	-200 000	280 000
Bruk av fondsavsetning Johanneskirken ("lån")			2 500 000	-2 500 000	-
Bruk av fondsavsetning bergvarme Sælen og nytt tak Fridalen ("lån")	-3 350 000			3 350 000	3 350 000
Bruk av bundet fond Åsane kirke				150 000	150 000
Overført fra driftsbudsjettet			1 000 000		1 000 000
Sum	-7 398 290	16 783 715	27 280 000	3 400 000	30 680 000
Utgifter					
Rehabilitering kirker	-	10 518 538	20 000 000	-1 570 000	18 430 000
Fridalen kirke - rehab.vinduer, dører, tak		1 929 024		4 500 000	4 500 000
Johanneskirken rehabilitering		1 666 963	16 000 000	-13 000 000	3 000 000
Slettebakken kirke, oppretting mot vanninnsig		525 841	500 000	2 500 000	3 000 000
Stortveit, rehabilitering vestvegg		1 747 063	1 000 000	750 000	1 750 000
Biskopshavn, nytt tak (2023), nye vindu, fuksikring (2021)		883 946	200 000	700 000	900 000
Fyllingsdalen kirke - rehabilitering tak		517 975		900 000	900 000
St. Jakob kirke - utbedringer (betalt av St.Jakob)		816 591		900 000	900 000
Salhus kirke, rehabilitering		684 389	300 000	400 000	700 000
Ytre Arna - drenering av toalettbygg		569 200	300 000	300 000	600 000
Søreide kirke, utvendig rehabilitering (klokketårn)		270 650	500 000		500 000
Kirkedører		323 504	500 000		500 000
Nygård kirke, 50 års jubileum			300 000		300 000
Erkebispegården - rehabilitering		155 052		300 000	300 000
St. Markus kirke, ny drenering		119 470	200 000		200 000
Nykirken, rehabilitering før 400 års jubileum, nytt tak		140 271	200 000		200 000
Ytrebygda kirke - kors på yttervegg (betalt av menighet)		114 600		130 000	130 000
Biskopshavn kirke - utvidelse av menighetssalen, forprosjekt		27 850		50 000	50 000
Laksevåg kirke - rehabilitering av renner og nedløp		2 400			-
Sælen kirke - fuksikring		2 400			-
Åsane kirke - rehabilitering mellomtak		21 350			-
Orgelrehabilitering (BKF's andel)		235 600	1 000 000	-750 000	250 000
St.Markus, Årstad		235 600	1 000 000	-750 000	250 000
Ventilasjon rehabilitering/oppgradering		-	700 000	-700 000	-
Ventilasjonsanlegg diverse kirker			700 000	-700 000	-
ENØK		787 555	4 000 000	-1 000 000	3 000 000
Bergvarme Sælen og Landås		787 555	4 000 000	-1 000 000	3 000 000
Universell utforming		1 228 459	700 000	500 000	1 200 000
Rullestolramper Nykirken, St. Markus, heis Åsane		1 228 459	700 000	500 000	1 200 000
Reserve			880 000	-880 000	-
Avsetning til fond Johanneskirken	7 800 000	5 000 000		7 800 000	7 800 000
Sum bruk av investeringsmidler		17 770 152	27 280 000	3 400 000	30 680 000
Udekket/udisponert		-986 437	-	-	-

6) Vet ikke hva vi får, har justert ned skjønnsmessig

7) Bergvarme Sælen var satt opp i 2023, fremskyndet til 2022. Nytt tak Fridalen var satt opp i 2024, fremskyndet til 2022

GRAVPLASS	Investerings- fond pr 31.12	Regnskap			Revidert budsjett (oktober) 2022
		31.08.2022	Budsjett 2022	Endring	
Fondsavsetning rammetilskudd	25 371 150				
Fondsavsetning Solheim	11 000 000				
Fondsavsetning Kunst og designprogram	400 000				
Investeringsmidler Bergen kommune		29 192 333	43 800 000		43 800 000
Tilskudd fra andre		25 000		25 000	25 000
Overført fra driftsbudsjettet				300 000	300 000
Investeringsmidler - fra fond			14 200 000	- 14 200 000	-
SUM INNTEKTER	36 771 150	29 217 333	58 000 000	- 13 875 000	44 125 000
Bygg		1 022 602	8 000 000	- 6 590 000	1 410 000
Seremonirom, krematorium, bårerom		174 280	3 000 000	- 2 650 000	350 000
Solheim kapell		14 550	1 000 000	- 900 000	100 000
Driftsbygninger og lagerplasser		833 773	4 000 000	- 3 040 000	960 000
Anlegg		24 741 504	50 000 000	- 10 920 000	39 080 000
Nyanlegg og utvidelser					
Fyllingsdalen gravplass - utvidelse - inkl. NML, bygg og lagerplass		3 233 814	18 500 000	- 12 200 000	6 300 000
Navnet minnelund		6 076 517	6 800 000	1 900 000	8 700 000
Fana ny NML		581 078	1 500 000	1 100 000	2 600 000
Loddefjord NML		47 425	3 000 000	- 2 500 000	500 000
Møllendal NML		5 448 014	2 000 000	3 600 000	5 600 000
Øvsttun NML (Forprosjekt)			300 000	- 300 000	
Rehabilitering deler av gravplasser inkl. UU		15 075 813	23 700 000	- 570 000	23 130 000
Arna kirkegråd - stramme opp grusveier - 3 benker med plasser		497 086	400 000	350 000	750 000
Fana kirkegård - rehabilitering inkl. driftsbygg		666 767	4 000 000	- 2 800 000	1 200 000
Gravdalspollen gravplass - rehabilitering gravfelt			400 000	-	400 000
Loddefjord gravplass - støyskjerm og gravfelt		109 760	1 000 000	- 750 000	250 000
Mjeldheim - planteplan og ferdigstilte prosjekt		2 859 186	2 000 000	900 000	2 900 000
Møllendal gravplass - rehabilitering gjerde		326 603	1 500 000	- 950 000	550 000
Møllendal gravplass - rehabilitering		2 836 060	6 500 000	-	6 500 000
Møllendal - heller og dekke v/Møllendal kapell		99 024		250 000	250 000
Nygård kirkegård - inngangsparti, lagerplass og gravfelt		6 367 985	4 000 000	3 100 000	7 100 000
Slettebakken kirkegård - trapper			400 000	-	400 000
Solheim gravplass - rehabilitering trapper		73 163	2 000 000	- 2 000 000	-
Solheim gravplass - mur		745 251	1 000 000	200 000	1 200 000
Øvsttun gravplass - nytt urnefelt			500 000	-	500 000
Øvsttun gravplass - restaurering mur		170 829		200 000	200 000
Antveit gravplass inkl NML		66 505		180 000	180 000
Vannmålere alle gravplasser		257 594		750 000	750 000
Andre tiltak		355 360	1 000 000	- 50 000	950 000
Etablere GIS på gravplassene		284 210	600 000	150 000	750 000
Port (Minst en pr år)		71 150	400 000	- 200 000	200 000
Avsetning til fond	3 635 000			3 635 000	3 635 000
SUM BRUK AV INVESTERINGSMIDLER		25 764 107	58 000 000	- 13 875 000	44 125 000
Udekket/udisponert		3 453 226	-	-	-

DEN NORSKE KIRKE

Bergen Kirkelige Fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Svanes		22/01199-14	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	54/22	02.11.2022

Byrådets forslag til budsjett 2023

Vedlegg:

Budsjett 2023 - dramatisk for kirker og gravplass (rund) (002)

Saksframlegg

Byrådet la frem forslag til budsjett for 2023, og handlings- og økonomiplan (HØP) for perioden 2023-2026, den 21.september. Bystyret skal endelig behandle budsjettet for neste år den 14.desember.

I sitt forord til budsjettet skriver Byrådet at budsjettforslaget er «stramt og rettferdig for by og bergensere». Det pekes videre på at forslaget til budsjett sikrer grunnleggende velferdstjenester og trygg økonomistyring. Byrådet satser på nye klima- og miljøtiltak og gir særlig prioritet til barn og unge, psykisk helse, idrett og frivillighet. Budsjettforslaget viser imidlertid store kutt i investeringer, og mange tiltak er foreslått skjøvet ut i tid. Blant annet er det kuttet i investeringer på idrett og kultur (f.eks. kulturhus i Fyllingsdalen).

BKF sitt innspill til budsjett 2023

Fellesrådet behandlet innspill til budsjett for neste år i møte den 4.mai i år. BKF har i innspillet tatt utgangspunkt i rammen som ble tildelt for 2022, i vedtatt HØP for 2022-2025, i BKF sitt verdi- og måldokument, samt i Byrådets politiske plattform.

Drift

I forhold til rammen for 2022 ba BKF om en økning i budsjettet på til sammen kr 6,5 mill, fordelt slik:

Gravplass: økning på 2,1 mill til drift av nye gravfelt, verdibevarende vedlikehold, samt fri grav for alle.

Kirke (bygg og menighet): økning på 4,4 mill fordelt på 1,7 mill til to nye diakoner («lovet» i byrådsplattformen), 1,2 mill til musikk på sykehjem og i byrom, 0,2 mill til flere åpne kirker, 0,3 mill til drift av Sædalen kirke og 1,0 mill til verdibevarende vedlikehold.

BKF presiserte i sitt innspill at det er svært stor usikkerhet omkring strømkostnader og lønns- og prisvekst, og at vi forventer at dette blir kompensert.

Investeringer

På gravplass søkte BKF om en økning på ca 4 mill i investeringsbudsjettet, i tråd med tidligere vedtatt HØP.

Til kirkebygg ba BKF om at rammen på 25 mill ble opprettholdt, i tillegg til videreføring av tilskudd på 10,8 mill til Johanneskirken og 19,8 mill til middelalderkirkene.

Byrådets forslag til budsjett 2023

Byrådet har i sitt budsjettforslag opprettholdt **driftsbudsjettet** til kirke og gravplass fra 2022 inklusive en årlig økning på drift gravplass på 1 mill. Det er imidlertid ikke tatt inn tillegg som ble spilt inn fra BKF eller økninger som tidligere er signalisert, f.eks. til flere diakoner (ref. byrådsplattformens løfte om to nye diakoner årlig i perioden). Det betyr at BKF beholder samme nivå på driftsbudsjettet fra 2022 til 2023, justert med lønns- og prisvekst på ca 5%.

Byrådet har i sitt budsjettforslag foreslått store kutt i **investeringsbudsjettet** til kirke og gravplass. På gravplass er investeringsrammen foreslått **halvert** fra 2022, fra ca 44 mill til ca 22 mill, påplussset deflator på 7%. Rammen er foreslått oppjustert med 2 mill fra 2023 til 2024 og videre utover i økonomiplanperioden.

På kirkebygg har Byrådet foreslått videreføring av tilskudd til Johanneskirken (10,8 mill), og investeringsmidler til middelalderkirkene (19,4 mill). Videre har de **halvert** budsjettet til investeringer i øvrige kirkebygg fra 25 mill til 12,5 mill, påplussset deflator på 7%. Det er foreslått samme investeringsbudsjett for hele økonomiplanperioden.

Dette betyr i sum at Byrådet har foreslått et driftsbudsjett for BKF på samme nivå som 2022, - med en økning på 1 mill fra 2024 til drift gravplass, men uten rom for økt satsing på diakoni, verdibevarende vedlikehold, mm. Videre har de foreslått et investeringsbudsjett for kirke og gravplass for 2023 som er **27 mill lavere** enn for 2022.

Kirkevergen vurderer kuttet i investeringsramme som alvorlig. Det er ikke kritisk å håndtere et slikt kutt i ett år, men videreføringen i hele økonomiplanperioden oppleves som dramatisk.

Hva gjør vi nå?

Kirkevergen har drøftet budsjettforslaget med administrasjonen i kommunen, og har konferert enkelte politikere for å få råd til prosess og prioriteringer videre. Vi har laget et samlet innspill til budsjettet som fokuserer på tema og forhold som vi tror er viktig for de partiene som skal være med å forhandle om budsjettet. Innspillet er vedlagt. Som det fremgår av vedlegget har vi valgt å ha et hovedfokus på bærekraft, kimatiltak og sårbar ungdom. Vi tror at følgende innspill til økninger kan gi uttelling i videre budsjettbehandling i kommunen:

Enøk-tiltak kirkebygg	8,5 mill (investering)	Kutter strømforbruk
Navnet minnelund	5,5 mill (investering)	Sparer areal
Klimatiltak gravplass	3,4 mill (investering)	Sikrer verdighet
Ungdomsdiakoner	1,6 mill (drit)	Forebygger utenforskap

Kirkevergen har meldt inn en deputasjon når komite for finans, kultur og næring skal behandle budsjettet den 9.november. Videre vil vi ta direkte kontakt med gruppeledere for de partiene som vi tror er i posisjon til å påvirke budsjettet i vår «retning».

Fellesrådet inviteres til å bidra i påvirkningsarbeidet, slik at Bystyret kanskje vil bevilge litt mer penger til kirken i Bergen.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar saken til orientering.

BUDSJETT 2023 – DRAMATISK FOR KIRKER OG GRAVPLASSER

Bergen kirkelige fellesråd er svært glad for at byrådet ikke foreslår kutt i driftsbudsjettet til kirke. Vi vet med sikkerhet at våre tilbud kan hindre ensomhet og utenforskap. Kuttet på 27 mill. på kirkens investeringsbudsjett for 2023 er imidlertid dramatisk og kan gi konsekvenser som skade på graver og gravminner, tap av verdi og verdighet, økt vedlikeholdsetterslep, høye strømkostnader og økt klimarisiko. Vi har derfor noen innspill.

Arbeid blant unge

Flere samfunnsinstanser melder om økte utfordringer innen psykisk helse blant ungdom. Våre diakoner når mange ungdommer. Vi har to 13 – 20 ungdomsdiakoner* i Loddefjord/Olsvik og fra september to i Arna/Åsane. Vi vil utvide arbeidet til Fana/Ytrebygda der utfordringene er store, og til dette trenger vi to nye ungdomsdiakoner.

*13-20 er et gratis samtaletilbud for alle mellom 13 til 20 år.

Kirkebygg – må kutte Enøk-tiltak

Vedlikeholdsetterslepet på kirkene er på over kr. 200 mill., og minst fire kirker trenger nytt tak. Budsjettet gir kun rom for akutte tiltak, og mange store prosjekter må kuttes. Dette gjelder også bærekraftige Enøk-prosjekter:

- Bergvarme i Landås kirke – 6,9 mill.
- Solceller på tak i Fridalen kirke og Eidsvåg kirke – sum 1,6 mill.

Landås kirke ønsker å bli mer bærekraftig.

Gravplass – må kutte klimatilnærte og minnelunder

Halvert budsjett gir store kutt på gravplassprosjekter:

- Navnet minnelund (NML)** på Loddefjord og Øvsttun – ca 5 mill. hver
- Prosjektering av ny NML Storetveit
- Rehabilitering/klimaskallsikring av Solheim kapell må utsettes

Klimatilnærte for å hindre utvasking av masser må kuttes på gravplassene på Solheim, Møllendal og Fana. Dette gir økt fare for skade på graver og gravminner, samt på dyr og folk. Vi risikerer å bryte lovens krav til gravfred, og gravplassene fremstår ikke som verdige.

**Navnet minnelund er graver med felles minnesmerke hvor man setter opp navneplater. Her er NML på Antveit fra 2021.

Innspill til budsjett 2023

Kirken i Bergen prioriterer bærekraft, klimatilnærte og sårbar ungdom. Vi ber frimodig om:

Enøk-tilnærte kirkebygg	8,5 mill. (Investering)	Kutter strømforbruk
Navnet minnelund	5,5 mill. (Investering)	Arealeffektivitet
Klimatilnærte gravplass	3,4 mill. (Investering)	Sikrer verdighet
Ungdomsdiakoner	1,6 mill. (Drift)	Forebyggende tiltak

DEN NORSKE KIRKE

BKF Menighetsavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Lars Kristian Stendahl Gjervik		22/04702-8	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	55/22	02.11.2022

Etablering av kirkelig kultursenter vest - endrede forutsetninger

Saksframlegg

Viser til sak 44/22 14. sep. 2022, Etablering av kirkelig kultursenter vest.

Siden fellesrådet gjorde vedtak, er saken behandlet av Bjørgvin bispedømmeråd og Bergen domkirke menighet.

A. Bergen kirkelige fellesråd gjorde følgende vedtak:

- Bergen kyrkjelege fellesråd takkar arbeidsgruppa for saksutgreiinga og sluttar seg til arbeidsgruppa sine tilråingar om etablering av Kyrkjeleg kultursenter vest.*
- Med atterhald om likelydande vedtak i Bispedømmerådet og Domkirkens menighetsråd, vedtek BKF å etablere Kyrkjeleg kultursenter som eit ideelt aksjeselskap.*
- Fellesrådet oppnevner kyrkjeverja eller den kyrkjeverja peiker på, til å representere Bergen Kyrkjelege fellesråd på Kyrkjeleg kultursenter vest sine generalforsamlingar.*
- Fellesrådet ber kyrkjeverja setje av kr 100 000,- i årlege budsjetter i 2023 – 2025 (etableringsfase). Etter dette ber fellesrådet om ei evaluering og ny sak om vidare finansiering.*

B. Bjørgvin Bispedømmeråd gjorde følgende vedtak 16.09.2022:

- Bjørgvin bispedømmeråd takkar arbeidsgruppa for saksutgreiinga og sluttar seg til arbeidsgruppa sine tilråingar om etablering av Kyrkjeleg kultursenter vest.*
- Bjørgvin bispedømmeråd vedtek å etablere Kyrkjeleg kultursenter vest som eit ideelt aksjeselskap i samarbeid med Bergen kirkelige fellesråd, Bergen domkirke menighet og eventuelt andre samarbeidspartnarar.*
- Bjørgvin bispedømmeråd oppnemner Biskopen til å representere Bjørgvin bispedømmeråd i generalforsamlinga.*
- Bjørgvin bispedømmeråd sitt bidrag er tilskot på kr 100.000 i årlege budsjetter i 2023-2025 (etableringsfasen). Kulturrådgjevar sin deltaking vert avklart løpande.*
- Bispedømmerådet ber om årleg rapport og ei prosjektevaluering etter tre år. Vidareføring av finansiering må avklarast som eige sak seinast oktober 2025.*

C. Bergen domkirke menighetsråd gjorde følgende vedtak 22.09.2022:

Bergen domkirke menighetsråd er positiv til etablering av et Kirkelig Kultursenter Vest, men ser ikke nødvendigheten av at menigheten står som en av eierne. Bergen domkirke menighetsråd vil ta opp igjen saken etter at menighetsrådet har vedtatt budsjett for 2023.

Dette betyr at forutsetningene som lå til grunn i fellesrådets vedtak pkt. 2. ikke er oppfylt. Fellesrådet må ta stilling til om en likevel ønsker å vedta etablering sammen med Bjørgvin Bispedømme, men uten Domkirken menighet.

Kirkevergen vurderer menighetsrådets vedtak (C) som uheldig, men ikke avgjørende for etablering. For å styrke finansieringen i etableringsfasen vil kirkevergen fremskynde invitasjon til andre fellesråd om å bli med på eiersiden, dette var opprinnelig planlagt i 2023-2024. Det er foreløpig positiv dialog med Stord og Sunnfjord kirkelige fellesråd.

Bevilgningen fra kirkerådet på kr 550 000,- ligger fast. Bjørgvin bispedømme har bekreftet at de er klare til å etablere kultursenteret sammen med fellesrådet uavhengig av andre, men at en aktivt vil arbeide for å invitere andre fellesråd inn på eiersiden med en gang.

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd takker arbeidsgruppen for saksutredningen, og slutter seg til arbeidsgruppens anbefalinger om etablering av Kirkelig kultursenter vest.
2. Bergen kirkelige fellesråd vedtar å etablere Kirkelig kultursenter vest som et ideelt aksjeselskap i samarbeid med Bjørgvin Bispedømme og eventuelt andre fellesråd.
3. Fellesrådet oppnevner Kirkevergen, eller den kirkevergen peker på, til å representere Bergen kirkelige fellesråd på Kirkelig kultursenter vest sine generalforsamlinger.
4. Fellesrådet ber kirkevergen sette av kr 100 000,- i årlige budsjetter i 2023 – 2025 (etableringsfasen). Etter dette ber fellesrådet om en evaluering og ny sak om videre finansiering.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Menighetsavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Lars Kristian Stendahl Gjervik		22/10047-2	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	56/22	02.11.2022

Plan for evaluering - organisering av frivillighetsressursene

Vedlegg:

Mandat - evaluering av organisering av frivillighetsressursene i BKF
Stillingsbeskrivelse frivillighetskonsulent 2021.03.14

Saksframlegg

Da fellesrådet behandlet sak 8/21, 26.02.2021, Nedbemanning – organisering av frivillighetsressursene, la fellesrådet til grunn at en evaluering av organiseringen skulle gjennomføres innenfor valgperioden. Dette for at sittende fellesråd skulle kunne gjøre justeringer eller større endringer før nytt fellesråd tiltrer 1. desember 2023. Videre behandlet fellesrådet i sak 32/22, 15.06.2022, sak om tidspunkt for evalueringen. Det ble da vedtatt:

Bergen kirkelige fellesråd støtter kirkevergens vurdering knyttet til evalueringstidspunkt og ber kirkevergen forberede og gjennomføre evaluering i 2023, slik at resultatet av denne kan legges fram for fellesrådet høsten 2023. Opplegg for evalueringen fremmes som sak før evalueringen starter.

Denne saken fremmer mandat for evalueringen av organisering av frivillighetsressursene i BKF. Mandatet beskriver formålet med evalueringen og faser i evalueringsarbeidet. Kirkevergen forutsetter at evalueringen gjennomføres med interne ressurser. Vi tenker at både ansatte, folkevalgte og frivillige blir involvert, og at tilbakemeldinger kan gis f.eks. gjennom spørreundersøkelse og intervjuer/samtaler.

Kirkevergen vil påpeke at ordningen med frivillighetsteam fortsatt er ganske ny, - og i utprøving, og at det kan være krevende for teamet å bli evaluert i denne fasen. Vi vil derfor ha fokus på at det er ordningen og organiseringen av frivillighetsressursene som skal evalueres og ikke personene. Det er et mål at prosessen rundt evaluering skal oppleves god for alle parter.

I påvente av evalueringen og oppfølgingen av denne, anbefaler kirkevergen at det ikke lyses ut en runde to med frivillighetsprosjekt i menighetene. Når menighetsprosjektene avsluttes ved nyttår, kan teamets ressurser brukes ute i menighetene uavhengig av prosjekt. Teamet mener at dette vil føre til økt kapasitet til oppfølging gjennom FRIDA og mulighet for større tilstedeværelse ute i menighetene. Teamet har siden oppstarten i juni 2022 avdekket mange behov i menighetene som ligner på hverandre. De har mye kunnskap om hvordan løse disse behovene og mener det vil være god utnyttelse av ressursene om de prioriterer å jobbe med dette ute i menighetene våren 2023.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar mandat for evaluering - organiseringen av frivillighetsressursene i BKF, slik det fremkommer i saken.

Bergen 24.10.2022

Mandat – evaluering: organisering av frivillighetsressursene i BKF

Bergen kirkelige fellesråd gir kirkevergen følgende mandat for evalueringen:

1. Evalueringen har følgende formål:

- a. Belyse og vurdere fordeler, ulemper og mulighetsrom, med at fellesrådet prioriterer finansiering av 4 årsverk som jobber med kirkens frivillighetsarbeid.
- b. Belyse og vurdere fordeler, ulemper og mulighetsrom, med dagens organisering av disse ressursene i et frivillighetsteam.
- c. Belyse og vurdere fordeler, ulemper og mulighetsrom, med dagens prosjektorganisering.

Delmål som skal belyses: (listen er ikke uttømmende og fellesrådet ber kirkevergen belyse relevante momenter som oppdages i prosessen utover denne listen).

- a. Evaluering av resultat og måloppnåelse knyttet til stillingenes formål, jf. stillingsinstruksen pkt. 1 stillingens formål, og pkt. 5 hovedoppgaver – ansvar. (se vedlegg)
- b. Evaluering av resultat og måloppnåelse i menighetsprosjektene.

2. Prosess – fremdriftsplan:

	Hva	Hvem	Tidsplan
Fase 1	Vedta mandat for evalueringen	Kirkelig fellesråd	Fellesrådsmøte i oktober
Fase 2	Utarbeide arbeidsplan, organisering, metode, ressursbruk	Kirkeverge, AU	AU møte i november
Fase 3	Gjennomføre arbeidet: <ol style="list-style-type: none"> a. innhente data b. analysere data c. utarbeide rapport 	<ol style="list-style-type: none"> a. Kirkeverge b. Kirkeverge, AU, ressursgruppe c. Kirkeverge, AU 	Jan – mars 2023
Fase 4	Behandle rapporten i fellesrådet. Ev. foreslå endringer	Kirkelig fellesråd	Fellesrådsmøte i mai 2023

I fase to inngår:

- Beskrive bakgrunn og fastsette mål for evalueringen, innenfor føringene i dette mandat.
- Fastsette evalueringskriterier og beskrive resultatkjeder.
- Utarbeide evalueringsspørsmål, metodevalg.
- Vurdere databehov og kilder.
- Utarbeide arbeidsplan, samt bestemme organisering og ressursbruk.

3. Ansvar og roller, hvem skal gjennomføre evalueringen

Kirkevergen er ansvarlig for at evalueringen blir gjennomført. I fase tre etableres en referansegruppe hvor menigheter er representert.

4. Ressursbruk og omfang.

Kirkevergen tar sikte på å bruke egne ressurser innenfor gjeldende driftsramme, slik som ved annen internkontrollarbeid. Fellesrådet ber Kirkevergen gjennomfører en kost – nytte vurdering og prioritere tilstrekkelige ressurser til arbeidet.

Kilder evalueringsmetode:

1. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)
 - Sjekkliste for planlegging, gjennomføring og oppfølging av evalueringer:
[Sjekkliste-for-planlegging-gjennomforing-og-oppfolging-av-evalueringer.pdf \(dfo.no\)](#)
 - Strategisk og systematisk bruk av evaluering i styringen:
[Strategisk og systematisk bruk av evaluering i styringen \(dfo.no\)](#)
 - Norsk evalueringsforum (NEF) – Evalueringsstandarder
[Evalueringsstandarder – Norsk Evalueringsforening](#)
 - Stadig bedre, kirkens eget evalueringsverktøy.
[Stadig bedre: Del 1. Kvalitet og kvalitetsutvikling i kirken \(ka.no\)](#)
[Stadig bedre: Del 2. Metodikk for evaluering og kvalitetsutvikling \(ka.no\)](#)
[Stadig bedre: Del 3. Verktøy for evaluering og kvalitetsutvikling av menighetsdiakoni og trosopplæring \(ka.no\)](#)

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

ÅPEN | TROVERDIG | FRIMODIG

Bergen 14.03.2021

Stillingsbeskrivelse frivillighetskonsulent 100%

Kirken er fellesskapet av troende. Frivillighet er en døråpner til dette fellesskapet.

1. Stillingens formål

Stillingen har fire formål.

- Bidra til at menighetene er åpne og attraktive fellesskap for frivillighet.
- Bidra til at menighetene har god og effektiv praksis knyttet til frivillighetsarbeidet.
- Bidra til utvikling og kompetanseheving i menighetene.
- Jobb direkte med menigheter gjennom prosjektarbeid.

2. Plassering i organisasjonen

Frivillighetskonsulent tilsettes av Bergen kirkelige fellesråd og har sjef avd. Kirkeliv, kultur og diakoni som nærmeste leder.

Stillingen inngår i BKF's frivillighetsteam som består av fire frivillighetskonsulenter.

Stillingens virkeområde er hele BKF området

3. Ønskede kvalifikasjoner

- Relevant utdanning fortrinnsvis på bachelornivå eller tilsvarende. Relevant arbeidserfaring kan kompensere for manglende relevant utdanning.
- Inneha kunnskap og ha engasjement for frivillighet.
- Ha erfaring med frivillighetsarbeid.
- Kunne vise til resultat fra frivillighetsarbeid.
- God kjennskap til Den norske kirke.
- Evne til å ta beslutninger forankret i god faglig kompetanse.
- God planlegging- og gjennomføringskompetanse.
- Gode strategiske og analytiske evner.
- Ryddig og strukturert arbeidsform.
- God skriftlig og muntlig fremstillingsevne.
- Fleksibilitet og et helhetlig blikk på en kirke i endring.
- Svært gode kommunikasjonsferdigheter og evne til samarbeid.
- Prosjektleder kompetanse.
- Kompetanse på bruk av relevante dataverktøy og erfaring med nettsider og SoMe.

4. Prosjektorganisering

Arbeidet organiseres slik at fellesrådet tildeler prosjekt etter søknad fra menighetsrådene i en definert prosjekt periode. Det forventes at hver frivillighetskonsulent håndterer flere prosjekt samtidig. I tillegg til prosjektgjennomføringen vil frivillighetskonsulenten inngå i BKF's frivillighetsteam og ivareta noen oppgaver på vegne av fellesskapet.

5. Hovedoppgaver - ansvar

- Fellesrådet tildeler menighetene prosjekt etter søknad. Frivillighetskonsulent skal gjennomføre prosjektene etter avtale med sin leder.
- Bidra i arbeidet med å lage og implementere overordnet strategi for arbeid med frivillighet i kirken i Bergen.
- Bidra til at menighetene har gode arbeidsverktøy, rutiner og kompetanse for å rekruttere og følge opp frivillige.
- Stimulere til økt fokus og kompetanse på frivillighet og frivilligledelse i menighetene.
- Holde kurs og drive kompetansegivende arbeid til frivillighetsledere i menighetene.
- Veilede, følge opp og gi bistand til frivillighetsledere, og nøkkelpersoner i menighetene.
- I samarbeid med menighetene, arrangere samlinger og møter for frivillige.
- Frivillighetskonsulent skal holde seg faglig oppdatert på fagfeltet.
- Rekruttere og koordinere frivillige fra hele Bergen til ulike oppgaver i menighetene. (F.eks. innenfor videoproduksjon, trosopplærings tiltak, musikk- og kulturarrangement, eldretreff, besøkstjeneste. Dette blir en ny dimensjon innenfor rekruttering og organisering og skal ikke erstatte rekruttering av frivillige i menigheten.)
- Bistå menighetene med kommunikasjonsarbeid knyttet til frivillighetsarbeidet.

- Andre arbeidsoppgaver og arbeidstider kan bli tillagt stillingen i takt med skiftende behov. Det må påregnes noe ettermiddags- og helgearbeid.

6. Særskilte bestemmelser

Frivillighetskonsulent er underlagt vanlige taushetsbestemmelser. (jf. fv.l. § 13)

7. Kriterier for vurdering av jobbresultat

- Måloppnåelse i henhold til definerte mål, avtalt med leder.
- Etterleve BKF's verdier
- Bidra til å styrke kirkens omdømme.
- Gjennomføring av planlagte kompetansetiltak
- Rapportere til nærmeste leder
- Være forberedt og delta aktivt i frivillighetsteamet, ulike møter og prosesser
- Overholde tidsfrister
- God kommunikasjon og samarbeid

DEN NORSKE KIRKE

BKF Gravplass

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Inghild Hareide Hansen		22/09907-4	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	57/22	02.11.2022

Program for BKF's arbeid med vern av gravplassene

Vedlegg:

2022 - Fremdriftsplan - Verneplanarbeidet.xlsx

2022 Program for BKF's vernearbeid.docx

Saksframlegg

Gravplassavdelingen har over tid arbeidet med en verneplan for gravplassene i Bergen. Denne saken legger frem et felles program for utarbeidelse av verneplaner for de ulike gravplassene, samt en foreløpig fremdriftsplan.

Dette er et omfattende arbeid både på grunn av at vi har 28 gravplasser på knapt 700 daa, hvor de eldste delvis er på middelalder-grunn, og av de mange elementene som er på hver gravplass. Gravplassenes elementer spenner fra strukturen i landskapet til alle detaljene; bygningene, omramming, vannposter, murer, trapper, veier og andre tekniske installasjoner. I tillegg kommer minnesmerker, kunst og de utallige gravminnene.

I tillegg til BKF's behov for ivaretagelse og vern av kulturminnene, er det mange myndigheter som har interesse i vern og utvikling av gravplassenes elementer. Tidligere verneplaner for gravplassene i Bergen gjelder fortsatt, men vi ser behovet for en helhetlig plan for alle gravplassene.

Dette er forankret både i gravplassforskriftens § 27 og i Gravferdsplan for Bergen kommune 2018 – 2028.

Statsforvalteren har utarbeidet en offisiell veileder med mal for vern av gravplasser. Bergen kirkelige fellesråd ønsker å benytte seg av denne i arbeidet, men før en kan lage en verneplan for hver gravplass, må vi vedta overordnede prinsipper. Det vil vi gjøre i programmet som er vedlagt. Programmet er delt med våre kolleger hos Byantikvaren i Bergen og de gav gode tilbakemeldinger på innholdet i programmet.

Vi vil også utarbeide et kulturminnegrunnlag for alle gravplassene i Bergen. Dette vil Byantikvaren bistå med. Videre er det laget en plan for utarbeidelse av verneplan for hver av de 28 gravplassene i Bergen. Vi har satt et mål om å ferdigstille arbeidet i 2028 så fremt det er økonomi til det.

Om programmet:

Programmet inneholder strategi for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid: **Sikre vern av kulturminner og kulturmiljøer gjennom en bærekraftig og langsiktig forvaltning av gravplassene.**

Målsetting:

For å oppnå et mål om et allsidig vern gjennom en langsiktig ressursdisponering av gravplassarealene, er det formulert syv hovedmål og flere delmål.

Hovedmålene med planene er å:

- i. Styrke kulturminnevernet på gravplassene.
- ii. Kartlegge gravplassenes kulturminner og kulturmiljø, og sikre at et representativt utvalg av kulturminneverdiene blir ivaretatt.
- iii. Sikre at avgjørelser som tas ved forvaltning og vern skal baseres på kunnskap, historisk forankring, forsvarlig økonomi og gjeldende lovverk.
- iv. Kulturminneverdiene skal ivaretas respektfullt, med riktig kompetanse, og ved forsvarlig vedlikehold og skjøtsel av gravplassene.
- v. Sikre gravplassenes parkmessige preg, og at arealene er egnet for ro og ettertanke.
- vi. Sikre mulighet for gravlegging i eksisterende og nye graver.
- vii. Styrke kulturformidlingen

Vedlagt følger plan for vernearbeidet inkludert kulturminnegrunnlaget.

For delmålene viser vi til programmet som er vedlagt.

Gravplassutvalget har i sitt møte 3/22, 6.10.2022 sak 17/22 uttalt seg om planen og gjort følgende vedtak:

Gravplassutvalget slutter seg til hovedlinjene i det fremlagte utkast til «Program for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid».

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd har behandlet saken i møte 20.10.2022 sak 67/22:

Møtebehandling

Saken ble godt mottatt. På grunn av det lange tidsperspektivet på arbeidet ønsker arbeidsutvalget at fellesrådet får en årlig orientering.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg anbefaler Bergen kirkelige fellesråd å vedta Program for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid. Arbeidsutvalget ber om at det gis en årlig orientering om arbeidet i oktobermøtet (møte 5)

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar Program for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid. Bergen kirkelige fellesråd får en årlig orientering om arbeidet i oktobermøtet (møte 5).

Kulturminnevern gjennom en bærekraftig forvaltning
Program for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid

Vern av kulturminner og kulturmiljøer ved gravplassene i Bergen

Forord

Gravplassene i Bergen bærer på en historie om mennesker som har levd, og viser hvilken betydning disse menneskene har hatt. Gravplassene med sine særegne stilarter og uttrykk er formet av tidstrender og samfunnsmessige endringer, og har en arkitektur, utsmykning og kunstneriske elementer som gir et innblikk i ulike historiske perioder. Gravplassene som parkanlegg er tilholdssted for mange ulike plantearter, fuglearter og et mangfold av innsikter.

Strategi for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid er: Sikre vern av kulturminner og kulturmiljøer gjennom en bærekraftig og langsiktig forvaltning av gravplassene.

Dette programmet og strategien skal lede vei til en verneplan for hver av gravplassene i Bergen, samt eventuelle temaplaner. Formålet med verneplanene er at de skal fungere som styringsverktøy for å oppfylle strategien for vern av gravplassarealene.

Hensikten med verneplanene er å gi en oversikt over gravplassenes kulturhistoriske verdier, særpreg og egenart, og at de skal bidra til å prioritere hvilke kulturminner som skal ivaretas for framtiden.

Planene skal stimulere til økt kunnskap og forståelse, og skape et godt grunnlag for de avgjørelser som tas i arbeidet med å sikre at drift og vedlikehold av kulturminner og kulturmiljø er basert på god fagkompetanse.

Bergen, august 2022

Kristin Rolland

Rådgiver landskap, Bergen kirkelige fellesråd

Innhold

Aktuelle begreper	3
Innledning.....	4
Føringer	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Målsetting.....	5
Hovedmål	6
Delmål	6
Sikre god kvalitet i arbeidet ved utforming av verneplanen.....	6
Valg av verneløsning skal være godt begrunnet.....	7
Øke bevisstheten rundt kulturminneverdier på gravplassene	7
Sikre gravplassene som kulturmiljø og dokumentere mangfoldet av kulturminner	7
Gravplassene skal forvaltes i lys av sin natur- og rekreasjonsverdi	8
Eksisterende graver skal kunne brukes til ny gravlegging	9
Det skal tilrettelegges for fremtidsrettede gravleggingsformer	10
Gravplassarealene skal utvikles for å sikre tilgjengelighet og brukervennlighet	10
Vær oppmerksom på utfordringer utenfor gravplassmyndighetens styringsområde.....	11
Prinsipper for vernearbeidet	12
Økonomiske og juridiske konsekvenser	13
Tidsplan.....	13
Listeføring av elementer og rullering av verneplanen.....	14
Aktuelle aktører i kulturmiljøforvaltningen	14
Nasjonalforvaltning	14
Planforutsetninger	15
Kommuneplanens arealdel	15
FNs bærekraftsmål	18
Gravplassarealene forvaltes etter gjeldende lover, forskrifter og vedtekter	15
Dagens situasjon.....	19
Eksisterende vernevedtak på gravplassene i Bergen:	19
Litteraturliste	20

Aktuelle begreper

Kulturminner og kulturmiljø er etter kulturminneloven § 2 definert som:

- Kulturminner - *«alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til»*. Enkelt elementer eller elementer i grupper.
- Kulturmiljø - *«områder hvor kulturminner (enkelt elementer) inngår som del av en større helhet eller sammenheng»* og avgrenses etter situasjon og formål (Kulturminneloven, 1979, §2).

Vern av kulturminne og kulturmiljø:

- Verneverdige kulturminneverdier – er underlagt en kulturhistorisk vurdering etter en eller flere følgende kategorier: representativitet, autenticitet, sammenheng og miljø, opplevelsesverdi, bruksverdi, alder og historisk verdi.
- Et vernet kulturminne eller kulturmiljø er knyttet til en formell juridisk bestemmelse med hjemmel i en eller flere lover, eller er vernet etter andre virkemidler som f.eks. verneplaner.
- Et fredet kulturminne har lovens strengeste vernebestemmelse med fredning med vedtak etter kulturminneloven. Dette er gjeldende for nasjonale kulturminneverdier. Områder som er eldre enn fra år 1537 er automatisk fredet, som f.eks. middelalderkirkegårder. (Riksantikvaren, 2020).

Bærekraftig utvikling:

Begrepet ble kjent gjennom Brunlandskommisjonens rapport *Vår felles fremtid* i 1987, og er definert som *«En utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.»*

Innledning

Strategi for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid: Sikre vern av kulturminner og kulturmiljøer gjennom en bærekraftig og langsiktig forvaltning av gravplassene.

Strategien skal oppfylles ved at det utarbeides en verneplan for hver av gravplassene i Bergen, med det formål å gjennomgå og etablere et helhetlig bilde av de kulturminner og kulturmiljøer som finnes på våre gravplasser.

Verneplanene avgrenses mot gravplass- og kirkebygg. Samspillet mellom bygninger, omgivelser og landskap skal likevel legges til grunn ved den landskapsmessige vurderingen av gravplassarealene.

Gjennom kunnskapsinnhenting, registreringsarbeid, beskrivelse og visualisering, ønsker vi å skaffe oversikt over og sikre en god ivaretagelse av de verneverdier som finnes. Samtidig er det formålstjenlig å utvide kunnskapen om vern i forvaltningen av de mange flotte gravplassene i Bergen. Kulturminner og kulturmiljø er ikke en fornybar ressurs, og det er viktig at de ivaretas på en bærekraftig måte.

Gjennom arbeidet med å forvalte kommunens gravplassanlegg har Bergen kirkelige fellesråd ansvar for betydelige kulturminneverdier, hvor blant annet de automatisk fredete middelalderkirkene og gravplassene er av stor betydning som en felles kulturarv.

Dette programmet skal angi retning for vernearbeidet, og være førende for de prioriteringer og beslutninger som tas i vernearbeidet.

Verneplanene skal inneholde en oversikt over gravminner og gravutstyr som skal ivaretas, og beskrive hvilke områder av gravplassene som skal bevares. I tillegg vil de inneholde hvilke rettigheter og plikter som hviler på eiere av de vernede gravminnene samt hvordan de skal vedlikeholdes.

Grunnlag for verneplanene er gravplassforskriftens § 27, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark sin nettside, www.gravplassveileder.no og «Verneplan for gravplass veileder (2018)», utarbeidet av Asplan Viak, <https://www.gravplassveileder.no/nb/vern/veileder-verneplan-for-gravplass>.

Gravplassene i Bergen

Bergen kirkelige fellesråd er gravplassmyndighet i Bergen kommune etter Gravplasslovens § 23 og forvalter 28 gravplasser, fordelt på bydelene:

Arna: Arna kirkegård, Mjeldheim gravplass og Takvam kirkegård

Bergenhus: Biskopshavn kirkegård, Møllendal gravplass, Årstad gamle gravplass og Årstad nye gravplass samt de historiske gravplassene Assistentkirkegården Domkirkegården Korskirkegården Mariakirkegården Nykirkegården og St. Jakob kirkegård.

Fana: Fana kirkegård, Midttun kirkegård, Storetveit kirkegård og Øvsttun gravplass

Fyllingsdalen: Bønes kirkegård og Fyllingsdalen gravplass

Laksevåg: Gravdalspollen gravplass, Loddefjord gravplass og Nygård kirkegård

Årstad: Slettebakken kirkegård og Solheim gravplass

Åsane: Antveit gravplass, Eidsvåg gravplass, Salhus kirkegård og Åsane kirkegård

Programmet avgrenses til dette, slik at f.eks. private og nedlagte gravplasser ikke omfattes.

Målsetting

For å oppnå et mål om et allsidig vern gjennom en langsiktig ressursdisponering av gravplassarealene, er det formulert syv hovedmål og flere delmål.

BKF støtter FNs bærekraftsmål, og vil arbeide for å finne gode løsninger som bidrar til en bærekraftig utvikling av gravplassarealene.

BKF vil best mulig måte formidle kunnskap om de kulturminneverdiene som finnes på gravplassene.

I Bergen kommunes grønne strategi «*KLIMA- OG ENERGIHANDLINGSPLAN FOR BERGEN 2016*», legger kommunen frem et ønske om «å være en foregangskommune innen miljø, bærekraftig utvikling og tilpasning til klimaendringer. Miljøhensyn skal være et overordnet prinsipp i all virksomhet og planlegging. Det skal være lett å leve miljøvennlig i Bergen» (Bergen kommune, 2016, s.9).

Bergen kommunes kulturminnestrategi for perioden 2019-2023, «Identitet med særpreg», har som formål å ivareta kulturminneverdier for å sikre kvalitet, identitet og særpreg i utviklingen av Bergen. Strategien vektlegger at forvaltning av kulturminner skal baseres på kunnskap og forståelse (Bergen kommune, 2019, s. 2).

Hovedmål

Bergen kirkelige fellesråd vil å følge opp kommunens strategier ved utarbeiding av verneplaner for gravplassene.

Hovedmålene med planene er å:

- I. Styrke kulturminnevernet på gravplassene.
- II. Kartlegge gravplassenes kulturminner og kulturmiljø, og sikre at et representativt utvalg av kulturminneverdiene blir ivaretatt.
- III. Sikre at avgjørelser som tas ved forvaltning og vern skal baseres på kunnskap, historisk forankring, forsvarlig økonomi og gjeldende lovverk.
- IV. Kulturminneverdiene skal ivaretas respektfullt, med riktig kompetanse, og ved forsvarlig vedlikehold og skjøtsel av gravplassene.
- V. Sikre gravplassenes parkmessige preg, og at arealene er egnet for ro og ettertanke.
- VI. Sikre mulighet for gravlegging i eksisterende og nye graver.
- VII. Styrke kulturformidlingen

En viktig del av menneskers historie er knyttet til gravplassene. Mange av gravplassene har vært i bruk gjennom flere generasjoner og preges av en utvikling påvirket av kulturelle endringer, vekslende trender, og holdninger i samfunnet. Omgivelsene våre endrer seg i takt med utviklingen. Dette gjør seg også gjeldende på gravplassene.

I dag er det stor variasjon i både utforming og bruk av gravplassarealene, og nye og alternative gravleggingsformer tar over etter tradisjonelle graver. Begrenset plass i kombinasjon med press på arealbruk, tilrettelegging for ulike livssyn, ønsker og behov fra brukere, nødvendiggjør god planlegging og tilrettelegging av gravplassarealene. Det er derfor viktig å ta gode individuelle vurderinger i arbeidet med å sikre kulturminneverdier på de ulike gravplassene.

Delmål

Sikre god kvalitet i arbeidet ved utforming av verneplanene

Arbeidet med utarbeidelse av en verneplan skal gjennomføres med gode verktøy, faglige vurderinger, åpen dialog og godt samarbeid.

Det skal etableres gode digitale verktøy og kartløsninger for å registrere og samle informasjon om kulturminner på gravplassarealene. Informasjonen er viktig å ha i det videre arbeidet med å finne gode virkemidler og fremtidsrettede løsninger som ivaretar kulturminneverdiene.

Det skal utarbeides et kulturminnegrunnlag for gravplassarealene i Bergen, som hjelp i arbeidet med å dokumentere, kartlegge, beskrive og vurdere de kulturminneverdiene om finnes på gravplassene.

Under BKF's prosess med utarbeiding av planene settes det krav til samarbeidsplikt og god informasjonsflyt før store beslutninger tas. Det er viktig at alle aktører som innehar kunnskap og kompetanse til å bidra i arbeidet involveres.

Det skal legges til rette for samhandlingsprosesser hvor flere kan komme med tanker og innspill og ha muligheten til å drøfte hvilke konsekvenser et vern vil ha. Det bør etableres et felles begrepsapparat for å oppnå god kommunikasjon.

[Valg av verneløsning skal være godt begrunnet](#)

Gravferdsforskriften § 27 legger til rette for «*at områder av gravplassen eller enkeltgraver med gravminner og annet utstyr skal bevares*».

Ved utarbeidelse av en verneplan skal det avklares hva som vurderes som verneverdig, omfanget av vernet, og hvilke vernekriterier som skal settes. Det må innhentes god dokumentasjon som bygger oppunder de prioriteringer som tas for vern av gravminner og gravutstyr, og det skal gis en god begrunnelse for de vernevalg som tas.

I planen må det også utdypes hvilken betydning verneløsningen vil få for forvaltning og drift av gravplassarealene.

Hver enkelt gravplass skal behandles for seg. Bla. med en oversikt som beskriver hvilke personer av lokal og/eller nasjonal historisk betydning som er gravlagt der.

[Øke bevisstheten rundt kulturminneverdier på gravplassene](#)

Økt kunnskap om historien og forståelse for kulturminnenes verdi, innebærer økt forståelse og ivaretagelse av kulturspor fra tidligere tider. Det er dermed viktig å sikre at spor som forteller om viktige forbindelser mellom fortid og nåtid blir bevart.

[Sikre gravplassene som kulturmiljø og dokumentere mangfoldet av kulturminner](#)

Gravplassforskriftens faneparagraf § 1. *Orden og verdighet*, vektlegger at “*Gravplassen skal holdes i hevd og forvaltes med den orden og verdighet som dens egenart tilsier.*”

Det er viktig å sikre at den egenarten som kjennetegner de ulike gravplassene ivaretas.

Gravplassene, både eldre og nyere, har sin egen spesifikke identitet og karakter. Flere av gravplassarealene har med sin historiske utsmykking av møblement og utrustning, variasjon i gravminner og gravleggingsformer stor verdi som kulturmiljø. Med sin særegenhet og lokale særpreg, har gravplassene en unik historie å fortelle i form av varierende struktur og utforming, ulik størrelse, naturtype, topografi, beliggenhet i landskapet, samt grad av tilrettelegging og parkmessig preg.

Gravplassene som kulturminne har stor identitetsverdi for enkeltmennesker og lokalsamfunn, og utgjør en del av vår historie og kulturarv. Gravminner og gravutstyr er fysiske spor som kan gi oss kunnskap om menneskene som har levd før oss, om slektsforhold, livshendinger, samfunnsposisjon og status.

Utforming og struktur av eksisterende gravplassareal tilfredsstillende ikke alltid dagens ønsker og behov, og kan dermed stå i fare for å forsvinne under arbeidet med å tilrettelegge for fremtidige gravformer og ny infrastruktur. Når flere ønsker seg bort fra tradisjonelle gravleggingsformer endres gravfeltenes utforming gradvis. Graver slettes, plantebed og gravminner fjernes og gravfeltstrukturen oppløses.

Det er viktig å ivareta det som er karakteristisk med de ulike gravplassarealene og føre dette videre ved omregulering og endring i gravformer. Spesielt er dette gjeldende på gravplassareal uten rom for utvidelse. Det oppstår utfordringer når nye tiltak skal tilpasses en allerede etablert struktur, spesielt når denne strukturen er sårbar for endringer. Ivaretakelsen må skje med en balanse mellom bevaring av historiske elementer, og at nye tiltak tilpasses til de kulturmiljøene som gir de ulike gravplassene sin identitet. Endringer i gravplassenes struktur kan påvirke hvordan de som ferdes der opplever disse områdene.

Den enkelte gravplass sine kvaliteter og særpreg skal vurderes som en større helhet og være premissgivende for de vernevalg som tas.

Gravplassene skal forvaltes i lys av sin natur- og rekreasjonsverdi

Gravplassene har mange funksjoner i bybildet. De er mer enn et hvilested for våre forgjengere, og et minnested med rom for ro og ettertanke for etterlatte og sørgende.

I dag anses gravplassene i stor grad som rekreasjonsområder, med verdifulle natur- og miljøverdier. De er viktige grønne soner og stille oaser i en by hvor vi omringes av trafikk og annen støy. Mange av gravplassarealene består av områder med en frodig og variert

vegetasjon som er oppholdssted for et rikt dyre- og planteliv. Her vokser det store trær som deler gravplassene inn i landskapsrom og skaper stemning, og som sammen med annen beplantning skjærer gravplassarealet fra omgivelsene. Særlig i bynære strøk fremstår gravplassene som viktige grøntanlegg med en tiltenkt stilart, og har kvaliteter som bør forvaltes på linje med kulturminner og historiske parkanlegg. Endres vegetasjonen endres også uttrykket på gravplassen.

Det er viktig å sikre at trær og vegetasjon som anses å ha verdi, egnert seg til bevaring og ikke utgjør en risiko av noe slag. En må også være særlig oppmerksom på fremmede arter som kan utgjøre en trussel for stedegen natur.

Vegetasjon som vokser i de opparbeidete gravplassenarealenes randsoner, kan være av stor økologisk betydning for det biologiske mangfoldet som har tilhold på gravplassen, og skal gis oppmerksomhet ved utarbeidelse av skjøtsels- og vedlikeholdsplaner.

Gravplassenes helhetlige vegetasjonsuttrykk skal ivaretas gjennom en langsiktig forvaltning. Det skal foreligge en skjøtsels- og vedlikeholdsplan for hver gravplass. Endring av vegetasjon og beplantning skal skje etter en beplantningsplan som på forhånd er godkjent av BKF.

Eksisterende graver skal kunne brukes til ny gravlegging

Helt fra de første gravplassene ble tatt i bruk til gravlegging, har gravplassarealene vært i stadig endring. Opprinnelig var det gjerne ikke gravminner ved gravene, men etter hvert ble det mange steder vanlig med gravminner av tre. Når disse gravminnene var borte (pga. råde og slitasje), ble gjerne graven benyttet på ny. I de siste 150 årene har gravminner i støpejern og stein preget gravene og gravplassene.

Fremdeles fjernes gravminner fra en grav når festetiden opphøres, graven ønskes slettet, og graven deretter benyttes til ny gravlegging. Selv om eldre graver opprettholdes, og feste av graven føres videre gjennom generasjoner, forsvinner gamle gravminner fra gravplassene. Dette skjer blant annet fordi graven oppgraderes med et nyere gravminne når det foreligger en ny gravlegging i en eldre grav.

Praksis med gjenbruk av graver er et grunnleggende prinsipp for norsk gravferdsskikk (Lik og likskap, NOU 2014:2, s. 56). Et prinsipp som opp gjennom tidene har endret gravplassene, og begrenset behovet for utvidet arealbruk. Den som fester en grav, har rett til å gravlegge sine døde i graven. Dette kan ikke endres på ved vernevedtak, men en kan sette betingelser til

utforming av gravminne, når festeavtalene skal fornyes. Gravansvarlige og festers rettigheter skal ivaretas ved vern.

Ved vedtak om vern av enkelt elementer som gravminner og gravutstyr i privat eie, må det utarbeides en avtale mellom fester og gravplassmyndighet, som sikrer bevaring av det private gravstedet.

En fester av en grav vil i stor grad kunne påvirkes av at en grav får vernestatus. Den som er ansvarlig eller fester for en grav skal gis mulighet til medvirkning i bevaringsprosessen. Et vedtak om vern av gravminne og gravutstyr i privat eie krever samtykke fra den som står som eier av gravminne og gravutstyret.

[Tilvisning av grav etter dispensasjonsvedtak](#)

BKF har dispensasjon fra gravplassloven til å tildele graver i gravsteder på enkelte felt, før det foreligger dødsfall. Ved tilvisning inngås det en festeavtale og en avtale med vilkår om istandsetting av gravstedet.

[Det skal tilrettelegges for fremtidsrettede gravleggingsformer](#)

Et samfunn i endring krever nytenking også innenfor gravplassgjerdet. Gjeldende regelverk, samt trender og normer i samfunnet legger føringer for utforming av gravplassene.

Arealbruken ved gravplassene skal være i tråd samfunnsutviklingen. Dette innebærer å sørge for tilstrekkelig gravplassareal for å legge til rette for nye gravleggingsformer.

Det er blant annet ønskelig å anlegge navnet minnelund ved de gravplasser som er i aktiv bruk, se på løsninger for urnevegg og ferdig møblerte gravfelt, og på sikt åpne for askespredning på gravplassarealer.

Gravleggingsformer som etableres i dag vil være fremtidens kulturminner.

Nå endrer demografien i Bergen seg, befolkningen øker, og en ser at i løpet av de neste to tiårene vil antallet døde øke i byens sentrale bydeler. Dermed øker presset på gravplassenes arealer. Det vil bety at en ved videreutvikling av gravplassarealene, må sikre at gravplassene får sitt nødvendige vern som kulturminner. Samtidig skal det tilrettelegges for bruk av areal og planlegges for et mangfold av gravtyper.

[Gravplassarealene skal utvikles for å sikre tilgjengelighet og brukervennlighet](#)

Gravplassforskriften §7, andre avsnitt sier følgende: «*Gravplassen skal tilrettelegges etter gjeldende regler for universell utforming*».

Gravplassene skal være tilgjengelige for alle. Dagens krav til tilgjengelighet for ulike brukergrupper på alle plan i samfunnet gir økt behov for rehabilitering og tilrettelegging av gravplassarealene etter prinsippet om universell utforming. Slike tiltak må ikke svekke gravplassenes opplevelses- og identitetsverdi.

Gravplassarealene er de senere årene tilpasset mer samfunnsøkonomisk lønnsomme drifts- og vedlikeholdstiltak. En må være oppmerksom på at store omlegginger kan føre til endring av gravplassenes struktur, artssammensetning og naturmangfold.

Vær oppmerksom på utfordringer utenfor gravplassmyndighetens myndighetsområde
Landskapets topografi er mange steder en kilde til å forstå gravplassenes plassering og opprinnelse. Historisk sett var det ofte kirkebyggene med tilhørende kirkegård som ga området karakter.

Kirkene ble gjerne oppført på høydedrag, fremtredende i landskapet. Her ble kirkebygget stående som et monumentalt og øyenfallende element, og et viktig religiøst og sosialt samlingspunkt for stedets innbyggere.

Kirkegårdene rundt kirkene representerer ofte stedet, forteller noe om stedets historie, og kan gi oss kunnskap om menneskene som levde på stedet.

I Bergen er det unikt at anleggelsen av større gravplasser som Møllendal gravplass, Nygård kirkegård, Solheim gravplass, Øvsttun gravplass, og senere Fyllingsdalen gravplass er etablert, uten nær tilknytning til et kirkebygg.

Flere av kirke- og gravplassarealene utgjør i seg selv et helhetlig kulturmiljø, og inngår noen steder som en del av et større kulturmiljø. Det er derfor viktig å være oppmerksom på faktorer i eksterne omgivelser som direkte eller indirekte virker inn på gravplassarealene.

Endringer i omgivelsene og graden av skjerming mot omkringliggende områder kan ha innvirkning på helhetsopplevelsen og inntrykket besøkende har av gravplassen. I områder med stort arealpress, må gravplassforvaltningen være i dialog med aktuelle aktører for å sikre kontroll på landskapsvirkningen rundt gravplassene på et tidlig tidspunkt. En må være ekstra oppmerksom på mindre tiltak som er unntatt søknadsplikt etter plan og bygningsloven (pbl.).

Eksempler på fysiske tiltak er skilt, lyktestolper, ladestasjoner, leskur, småbygg etc, som kan ha innvirkning på gravplassene som opplevelsesverdi.

Bygging av infrastruktur ved, på eller under gravplasser inngripende på gravplassen som kulturminne.

Det er viktig å sørge for gode rammer/bufferoner rundt gravplassene, og sikre at det utformes bestemmelser i planer som legger føringer for bruk av tilgrensende arealer.

- Gravplassene med omkringliggende omgivelser må sikres i overordnede planer gjennom gode hensynssoner for bruk og vern med tilhørende bestemmelser jf. pbl. § 11-8, c og d.

Aktuelle bestemmelser i gravplassforskriften sier følgende:

- § 2, første avsnitt, andre setning, *Gravplass skal om mulig også omfatte en buffersonne mellom gravplassareal og naboskap.*
- § 7, tredje avsnitt, siste setning, *Ingen former for luftstrek kan krysse gravplass.*
- Det må etableres en rutine for å holde oversikt over hvilke eksterne planer (område-, regulerings- og detaljplaner med formål og bestemmelser), som er gjeldende for områdene hvor de ulike gravplassene er plassert.

Prinsipper for vernearbeidet

Tiltak som BKF anser som en forutsetning for å ivareta verneformålet, og avvik fra normen må begrunnes:

- Eldre steingjerder bør ikke flyttes.
- Stakitter og gjerder vedlikeholdes, men fornyes med deler nøyaktig kopiert etter de gamle når levetiden er ute.
- Porter – deler skal erstattes med nøyaktige kopier når vanlig vedlikehold ikke lenger er mulig.
- Forstøtningsmurer bør ikke flyttes eller tildekkes med nye oppfyllinger. Må sikres ved ny oppmuring med samme utseende som før.
- Vegdekke har tradisjonelt vært grus, singel og heller. Moderne dekker bør unngås på eldre gravplasser. På gravplasser av middelaldersk opprinnelse krever nyanlegg av vegger og skifte av vegdekke dispensasjon fra fredningsbestemmelsene.
- Trær og vegetasjon: Bør stelles og beskjæres. Festere av skyggefulle graver må veiledes om mindre lyskrevende arter enn de plantene som vanligvis benyttes på gravstedene. Ved nyplanting bør det brukes stedegne arter og fortrinnsvis benyttes

trær med samme «preg» som de opprinnelige. På gravplasser av middelaldersk opprinnelse krever ny treplanting dispensasjon fra fredningsbestemmelsene.

- Gravminners rette plass er på den graven de tilhører. Flytting er kun en løsning når bevaring på opprinnelig plass ikke er mulig
- Kantsteiner, jernrammer og gravstakitter: De gjenstående har stor bevaringsverdig. Jern og tre må gis forsvarlig vedlikehold med maling eller rustbeskyttelse. Skadete deler bør erstattes med kopier. For å lette gressklipp og forhindre skader, kan slike gravminner omgis med en grøft fylt med singel eller grus.
- Vedlikehold av gamle gravminner må gjøres faglig forsvarlig for å unngå nye skader
- Vernede gravminner skal som hovedregel stå på opprinnelig plassering
- Utvalg av verneverdige gravminner bør gjøres for å sikre at de ulike typene blir bevart for fremtiden.
- Bevaring av hele felt vil gi større enhet og gi et sannere tidsbilde. Kan med fordel gjøres i området nærmest kirken.

Økonomiske og juridiske konsekvenser

En må påse at arbeidet med verneplanene blir videre fulgt opp praktisk og økonomisk. Dette innebærer å opprette vedlikeholds- og skjøtselsplaner som ivaretar hensynet til kulturminnenes tålegrense. Jf. kml. § 3.

- Verneplanen skal bidra til gode begrunnelser for finansiering av kultminneverdiene.
- Tilstands- og vedlikeholdsplaner rulleres og behovene som kommer fram må løses.
- Gravplassmyndigheten skal oppfylle sin plikt til å ivareta kulturminnene, og samtidig sikre at de valg og løsninger som tas er riktige i forhold til de ressurser man har til rådighet.

Vedlikehold av gravminner og gravsteder vil fremgå av en egen skjøtselsplan. Fester eller ansvarlig for grav sine rettigheter og plikter vil fremgå av gravplassloven med forskrift og lokal forskrift, Vedtekter for gravplassene i Bergen.

Tidsplan

Det er etablert en tidsplan som gir oversikt over vernearbeidet, med forventet tidsbruk og år for utarbeidelse av kulturminn grunnlag og verneplan på de ulike gravplassene.

BKF har som mål at det skal være utarbeidet en verneplan for alle gravplassene i Bergen kommune innen 2028.

Listeføring av elementer og rullering av verneplanen

Ved utarbeidelse av en verneplan vil det høyst sannsynlig være mange graver med gravminner som en anser som verneverdig. En del av disse gravminnene vil være av tilnærmet samme type og kvalitet, slik at en må ta et valg om bevaring ut ifra gravminnets og gravstedets tilstand.

En bør bevare gravminner som er unike i seg selv, og som representerer en tidsepoke eller det representative. Det gjøres et utvalg da ikke alt kan vernes og ivaretas.

Når det er foretatt en avgjørelse om bevaring av et bestemt antall gravminner i verneplanen, kan gravminner og utsyr som av ulike årsaker er utelatt fra planen, men som likevel sees på som bevaringsverdig, settes på en venteliste, og tas opp til en ny vurdering ved rullering av verneplanen.

En verneplan tas opp til ny vurdering hvert tiende år.

Aktuelle aktører i kulturmiljøforvaltningen

Lokalforvaltning

Gravplassforvaltningen skal ivareta gravplassene etter bestemmelser i gravplassloven. De har ansvar for å ivareta de ulike gravplassenes karakter, og forvalte og videreutvikle disse områdene.

Regional forvaltning

Fylkeskommunene har ansvar for kunnskapsformidling, veiledning og å samarbeide med gravplassmyndighetene om skjøtsel, tilrettelegging og bruk av gravplassene som kulturminner jf. Kulturminneloven 4.

Statsforvalteren har ansvar for tiltak ved gravplassene som ikke er søknadspliktige etter pbl.

Nasjonalforvaltning

Riksantikvaren har det overordnede faglige ansvaret for kulturmiljøforvaltningen.

Riksantikvaren er vedtaksmyndighet i middelalder byen Bergen, og har ansvaret for kirkene og middelalderkirkegårdene, og kan bidra med rådgivning vedrørende konservering og sikring av gravminner.

Aktører som kan være aktuelle deltakere i prosessen med utforming av en verneplan for gravplassene i Bergen.

- Bergen kirkelige fellesråd
- Byantikvaren i Bergen
- Bergen byarkiv
- Lokale historielag
- Statsforvalter i Vestfold og Telemark
- Riksantikvaren

Planforutsetninger

Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanen rulleres hvert 4 år. Her styres helheten i landskapet. I kommuneplanen sikres areal til blant annet gravplassformål. Detaljert bruk av gravplassene kan styres gjennom reguleringsplaner som område- og/eller detaljregulering. Det er viktig å utforme bestemmelser og avgrense hensynssoner for å hindre at tiltak som ikke er søknadspliktig blir gjennomført. Bevaring kan foretas gjennom å regulere områder til hensynsone bevaring. Det er i den sammenheng viktig å legge inn gode bestemmelser som styrer videre bruk av viktige områder, også tiltak på utsiden av gravplassarealene.

Gravplassarealene forvaltes etter gjeldende lover, forskrifter og vedtekter

Bergen kirkelige fellesråd har ansvar for å forvalte de kulturminneverdiene som finnes på gravplassene på en slik måte at de ivaretas for ettertiden. Forvaltningen av gravplassene skal følge en rekke lover, bla.:

Gravplassloven (1996)

Det hender at eldre og potensielt kulturhistoriskverdifulle gravminner fjernes fra gravplassene fordi festeavtaler opphøres og graver slettes. Jf. gravplassloven § 18, skal gravplassmyndigheten påse at gravminner av kulturhistorisk eller kunstnerisk verdi så langt det er mulig blir stående på gravplassen.

Gravplassvedtektene legger føringer for bestemmelser som settes i verneplanen, jf. gravplassforskriften § 27.

Jf. gravplassloven, kapittel 3 tar for seg

§ 15. Festerens rettigheter og plikter

«Festeren har rett til å bestemme hvem som skal gravlegges i graven og forsyne graven med gravminne samt ellers rå over den, om ikke annet følger av gjeldende bestemmelser. Festeren har plikt til å holde graven i hevd. Dersom avdøde hadde festet egen grav, kan den som etter § 9 har rett til å sørge for gravferden, utøve de rettighetene som er nødvendig for å gjennomføre gravferden.»

§18. Opphør av feste

«Et feste opphører når festetiden er ute. Når festet opphører, skal festeren om mulig gis anledning til å fjerne gravminne og lignende innretning fra gravplassen. Det som ikke er fjernet fra gravplassen innen seks måneder etter festets opphør, tilfaller gravplassen.»

Gravminne av kunstnerisk eller kulturhistorisk verdi skal om mulig bli stående på gravplassen.»

Gravplassforskriften kapittel III, utdyper følgende om håndtering av gravminner ved gravplassen:

§ 24. Sikring

«Stående gravminne i stein skal festes til fundament i stein med to 15 cm lange og 12 mm tykke rustfrie bolter.

Fundament skal ha en form og en størrelse som sikrer at gravminnet står stabilt og skal i bunnen ha en anleggsflate som er dobbelt så bred som gravminnets tykkelse. Fundamentet kan være opptil 10 cm lengre enn gravminnets bredde. Gravminne som er mer enn 60 cm høyt skal ha en fundamentdybde som utgjør minst 20 % av gravminnets høyde over bakken. Fundament skal ikke være synlig over bakken.

Ved anlegg, utvidelse og vesentlig endring av gravplass kan det fastsettes særskilte bestemmelser for sikring av gravminner i vedtektene for gravplassen.

Når særlige grunner tilsier det, kan gravplassmyndigheten i enkeltsaker skjerpe eller lempe kravene etter denne paragrafen.»

§ 26. Ansvar

«Eieren er ansvarlig for at gravminne ikke er i forfall, til sjenanse eller til fare for dem som ferdes på gravplassen. Når gravplassmyndigheten finner det nødvendig, skal eieren varsles med pålegg om å bringe gravminnet i overensstemmelse med de krav som er stilt i forskrift og vedtekter. Dersom eieren unnlater å etterkomme slikt pålegg eller det er uvisst hvor eieren befinner seg, kan gravplassmyndigheten sette i verk tiltak som er nødvendig for å bringe gravminnet i orden, herunder fjerne gravminnet.»

§ 27. Bevaring

«Gravplassmyndigheten kan vedta at områder av gravplassen eller enkeltgraver med gravminner og annet utstyr skal bevares. Slikt vedtak kan bl.a. gjøres dersom gravminner på et område av gravplassen eller en grav er av en viss alder, at det representerer en stilhistorie, har et lokalt særpreg i form eller materialbruk, gir uttrykk for en interessant personalhistorie eller er unikt.

Gravplassvedtektene skal inneholde egne bestemmelser for de områder eller graver som vedtas bevart.»

Kulturminneloven (1978)

Fredning etter kulturminneloven er den strengeste formen for vern i Norge.

Kulturminneloven slår fast at objekter og områder som er tidfestet til før reformatorisk tid (1537) er automatisk fredet jf. kml. § 4.

Dette gjelder for middelaldergravplasser, som skal være omgitt av en sikringssone på 5 meter fra gravplassens synlige ytterkant jf. kml. § 6. Et hvert tiltak og inngrep som fører til endring og skade på en middelalderkirkegård krever søknad til og tillatelse fra aktuell vernemyndighet jf. kml. § 8.

Plan og bygningsloven (2008)

Gjennom plan og bygningsloven har kommunene myndighet til å ivareta gravplassarealene som ikke er automatisk fredet gjennom kulturminneloven, slik som middelalderkirkegårdene er. Kulturminneverdier kan i planer reguleres til arealformål bevaring eller hensynsone ved bruk av plan og bygningsloven.

Naturmangfoldsloven (2009)

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir

grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Kirkerundskrivet

Kirkerundskrivet «Rundskriv Q-06/2020 Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø» regulerer forvaltningen av kirkebyggene og deres omgivelser.

Begrepet bærekraft ble i 1987 definert i Brundtlands kommisjonens sluttrapport "Vår felles fremtid", som en "utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov". I dette ligger et ansvar om å forvalte kulturverdiene på en slik måte at de er eksisterende også for fremtidige generasjoner. I dette ligger riktig bruk av midler som tildeles kulturminneforvaltningen.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verden sin felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, kjempe mot ulikheter og stoppe klimaendringene innen 2030.

Bærekraftsmål 10 skal sikre mindre ulikhet, og i delmål 10.2 står det følgende:

«Innen 2030 sikre myndiggjøring og fremme sosial, økonomisk og politisk inkludering av alle, uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, rase, etnisitet, nasjonalt opphav, religion eller økonomisk eller annen status»

Vern av kulturminne- og kulturmiljøverdier er omtalt som en del av FNs bærekraftsmål. I delmål 11.4, *Styrke innstas for å verne om og sikre verdens kultur og naturarv*, under bærekraftsmål 11, *Bærekraftige byer og lokalsamfunn*, fremheves kulturminne- og naturvern som betydning for utvikling av bærekraftige byer.

Bærekraftsmål 15 omfatter livet på land og referer til tiltak for stans av tap av naturmangfold.

BKF støtter FNs bærekraftsmål, og arbeider for at gravplassarealene skal ha en bærekraftig utvikling ved bla. å:

- forvalte gravplassenes kulturminneverdier gjennom vurderinger og tiltak som bygger på faglige grunnlag.
- ivareta hensynet til naturmangfoldet gjennom en ansvarlig skjøtsel av gravplassarealene for å sikre verdier knyttet til landskap og kulturmiljø.
- sikre at arealene er rustet for de klimaendringene samfunnet står overfor.

- sørge for at våre gravplasser fremstår som tilgjengelige for alle.

Dagens situasjon

Gravplassene i Bergen har et vidt spenn i tidsepoke for etablering, noe som gjenspeiles i deres karaktertrekk og strukturerende elementer. Seks kirkegårder er betegnet som historiske gravplasser med verdier over og under bakkenivå tilbake til middelalderen.

Synlige spor i dagen er i hovedsak murer, omramming, vegstruktur, vegetasjon og graver med gravminner fra 1800-tallet. Flere av de eldre gravminnene er forseggjorte med ulik utsmykking og ornamenter. I etter krigsårene gjorde funksjonalismens tankegang sitt inntog også på gravplassene med likhetskrav og krav til effektivitet.

Det utarbeides vernerapporter for Korskirkegården, Domkirkegården og Mariakirkegården i forbindelse med rehabilitering av kirkebyggene og deres omgivelser.

Eksisterende vernevedtak på gravplassene i Bergen:

- Vedtak fra 1985, om fredning av gravminner ved følgende gravplasser i Bergen sentrum; Assistentkirkegården, Domkirkegården, Korskirkegården, Mariakirkegården, Nykirkegården og St. Jakob kirkegård.
Vedtaket omfatter fredning av samtlige gravminner ved de ovennevnte gravplassene.
- BKF's bevaringsvedtak fra 2004 gjelder bevaring av enkelt graver og tilhørende gravutstyr. Gravene er plassert på ulike gravplasser i Bergen. Se egen liste.
- Vedtaket sier følgende: «*Gravutstyret skal tas vare på der det står, så langt det lar seg gjennomføre, innenfor de planer som til enhver tid foreligger*», og «*Bergen kirkelige fellesråd overtar ansvaret for gravutstyret på de graver som familien ønsker å slette og på de graver hvor fredningstiden er ute.*»
- Utenlandske krigsgraver er vernet ifølge internasjonale konvensjoner Jfr. Forskrift om krigsgraver av 2015.
- Vedtak fra 10.05.2006 der Kirkeavdelingen i KKD ga dispensasjon etter Gravplassforskriften § 17, til å gi adgang til å inngå festeavtale for eldre familiegravsted før det forelå dødsfall.

Litteraturliste

Bergen kommune (2016) *Grønn strategi*. Klima og energihandlingsplan for Bergen. Hentet fra: <https://www.bergen.kommune.no/hvaskjer/tema/gronn-strategi>

Bergen kommune (2019) *Identitet med særpreg*. Kulturminnestrategi for Bergen.
<https://www.bergen.kommune.no/hvaskjer/tema/kulturminner-i-bergen/kulturminnestrategien>

Gravplassforskriften (1997) *Forskrift til lov om gravplasser, kremasjon og gravferd* (FOR-1997-01-10-16) Lovdata: Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1997-01-10-16>.

Gravplassloven (1996) *Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd*. Lovdata. (LOV-1996-06-07-32)

FN – sambandet 2020. *FNs bærekraftsmål*. Hentet fra: <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal?lang=nno-NO>

Kulturminneloven (1978) *Lov om kulturminner* LOV-1978-06-09-50). Lovdata.
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1978-06-09-50?q=kulturminneloven>

Olerud, Kåre; Tjernshaugen, Andreas; Andersen, Gisle: *bærekraftig utvikling i Store norske leksikon* på snl.no. Hentet 28. april 2022 fra https://snl.no/b%C3%A6rekraftig_utvikling

NOU 2014:2 *Lik og likskap. Om betaling for kremasjon, gravlegging og grav*. Tryggings- og serviceorganisasjonen til departementa Informasjonsforvaltning.

Riksantikvaren (2020) *Verdisetting og verdivekting av kulturminner*. Veileder.
https://www.riksantikvaren.no/wp-content/uploads/2020/02/Veileder_verdisetting.pdf

GRAVPLASS	ÅR FOR GJENNOMFØRING Kulturminnegrunnlag	ÅR FOR GJENNOMFØRING Verneplan
Domkirkegården	2022	2023
Nykirkegården	2022	2023
Mariakirkegården	2022	2023
Korskirkegården	2022	2023
Fana kirkegård	2023	2024
Biskopshavn kirkegård	2023	2024
Møllendal gravplass	2023	2024
Salhus kirkegård	2024	2025
Storetveit kirkegård	2024	2025
Solheim gravplass	2024	2025
Øvsttun gravplass	2025	2026
Midtun kirkegård	2025	2026
Gravdalspollen gravplass	2025	2026
Nygård kirkegård	2025	2026
Loddefjord gravplass	2026	2027
Arna kirkegård	2026	2027
Mjeldheim gravplass	2026	2027
Eidsvåg gravplass	2026	2027
Slettebakken kirkegård	2027	2027
Takvam kirkegård	2027	2028
Fyllingsdalen gravplass	2027	2028
Bønes kirkegård	2027	2028
Åsane kirkegård	2027	2028
Antveit gravplass	2028	2028
Assistent kirkegården	2028	etter avtale
St. Jakob kirkegård	2028	etter avtale
Årstad gamle gravplass	2028	etter avtale
Årstad nye gravplass	2028	etter avtale

Med forbehold om endringer

DEN NORSKE KIRKE

BKF Gravplass

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Inghild Hareide Hansen	800	20/00409-92	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	58/22	02.11.2022

Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg - Oppnevning av nytt medlem og varamedlem

Saksframlegg

Ifølge gravplassutvalgets mandat skal nye medlemmer oppnevnes av fellesrådet. Det har vært skifte av daglig leder i Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn i Bergen (STLB) og på bakgrunn av det har Samarbeidsrådet meldt inn nytt medlem og varamedlem.

Medlem: Emil Perron, daglig leder, STL Bergen

Varamedlem: Jannicke Troe, styreleder STL Bergen

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd har behandlet saken i møte 20.10.2022 sak 68/22, og fattet følgende vedtak:

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg anbefaler Bergen kirkelige fellesråd å oppnevne Emil Perron som medlem og Jannicke Troe som varamedlem i Bergen kirkelige fellesråds Gravplassutvalg.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd oppnevner Emil Perron som medlem og Jannicke Troe som varamedlem i Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Gravplass

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Inghild Hareide Hansen	820	21/03446-7	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	59/22	02.11.2022

Solheim gravplass - Salg av eiendom Gnr. 159 og Bnr. 599

Vedlegg:

Gerdt Meyer Bruun AS - Salg.docx

Saksframlegg

Administrasjonen viser til vedlagt notat av 24.10.2022 for beskrivelse av saken.

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd har behandlet saken i møte 20.10.2022 sak 69/22

Møtebehandling:

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

Vedtak:

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg anbefaler Bergen kirkelige fellesråd å gå videre med planene for salg av eiendommen gnr. 159 og bnr. 599

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd ber administrasjonen om å gjennomføre salg av eiendommen gnr. 159 og bnr. 599, når det foreligger godkjenning fra statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Vår saksbehandler
Ingrid Haugland Lisøy

Gerdt Meyer Bruun AS

Solheim gravplass - Mulig salg av tomt til Gerdt Meyer Bruun AS

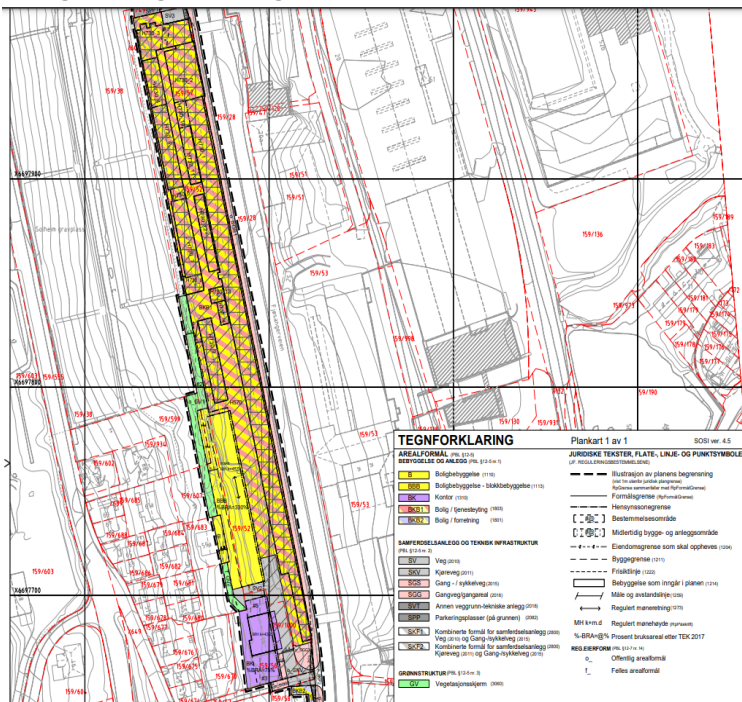
Innledning

Gerdt Meyer Bruun AS har kontaktet Bergen kirkelige fellesråd ved Gravplassmyndigheten med ønske om å kjøpe en del av eiendommen tilhørende Solheim gravplass. Gerdt Meyer Bruun AS eier gnr. 159 og bnr. 52 som er nabotomten til Solheim gravplass, gnr. 159 og bnr. 599. Gerdt Meyer Bruun AS har i flere år planlagt og arbeidet med detaljregulering av gamle reperbanen for ombygging til studentboliger. Reguleringsplanen Årstad. Gnr 159 bnr 52 mfl., Reperbanen trådte i kraft 10.4.2019. Deler av reguleringsplanen inkluderer Solheim gravplass.

Det er flere naboeiendommer som også er blitt inkludert i reguleringsplanen, blant annet Bergen kommune som eier gnr. 159 og bnr. 607. Denne eiendommen har tilhørt gravplassen tidligere, men kommunen beholdt den under eiendomssaken. Østlig del av gnr. 159 og bnr. 599 og gnr. 159 og bnr. 607 utgjorde til sammen en lagerplass som ikke lenger ble benyttet i driften av gravplassen. Nå har denne østlige delen av gnr. 159 og bnr. 599 dårlig adkomst og liten verdi for driften av gravplassen. Den ligger bl.a. rett nedenfor en enebolig og i tillegg er det rikelig med areal på Solheim gravplass. Gjerder og buffer må settes i stand.

Gerdt Meyer Bruun AS er avhengig av å benytte all eiendom som er inkludert i reguleringsplanen for at utbyggingen skal bli godkjent av kommunen.

Reguleringsplan og kommuneplanens arealdel (KPA)

Reguleringsplanen for Reperbanen på tegningen til venstre. Deler av reguleringsplan går over Løvtakksiden sokn sin eiendom gnr. 159 og bnr. 599. Den del av reguleringsplanen som går over Løvtakksiden sokn sin eiendom er regulert til vegetasjon (grønn) og boligbebyggelse(gul). Løvtakksiden sokn ved BKF kan derfor enten inngå en samarbeidsavtale om bufferen og/eller selge deler av eiendommen.

Organisasjonsnavn

Notat

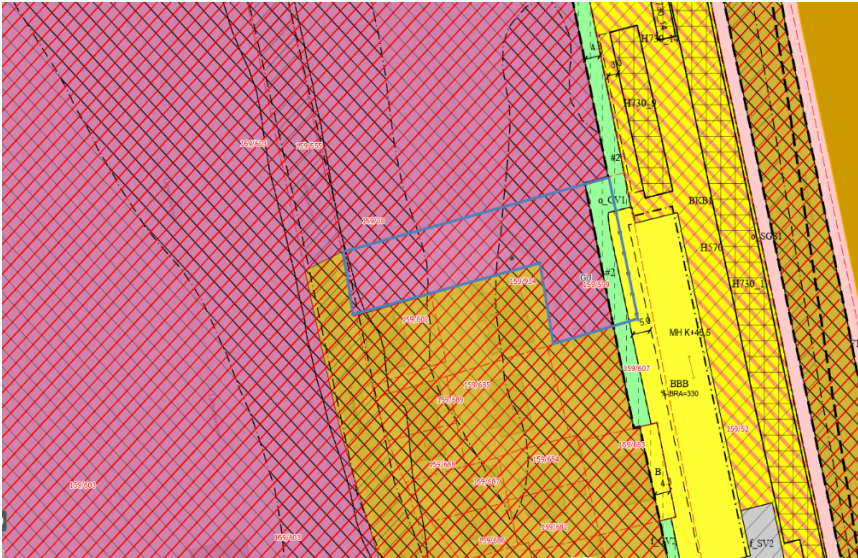
2 av 4

Vår dato

Vår referanse

21.10.2022

21/03446-6

Løvtakksiden sokn sin eiendom gnr. 159 og bnr. 599 er markert i blått omriss.

I KPA 2018 er Løvtakksiden sokn sin eiendom markert med arealformål lilla og avsatt til grav- og urnelund. Størstedelen av gnr. 159 og bnr. 599 er grav- og urnelund. Den delen av eiendommen som Gerdt Meyer Bruun AS ønsker å kjøpe er markert med arealformålene vegetasjonsskjerm og boligbebyggelse. Det grønne området er avsatt til vegetasjonsskjerm, og det gule arealet er avsatt til

boligbebyggelse – blokkbebyggelse med 330 % utnyttingsareal.

Flyfoto over gnr. 159 og bnr. 599 fra 2019 og 1970.

Gravplassmyndigheten sin vurdering av et mulig salg

Gerdt Meyer Bruun AS ønsker å kjøpe deler av eller hele gnr. 159 og bnr. 599. Det fremgår av gravplassforskriften § 2 at det skal anlegges en buffersone mellom gravplassareal og naboskap. Det er ingen konkrete krav for hva som skal utgjøre en buffersone og det må derfor gjøres en vurdering i hvert enkelt tilfelle. I dette tilfelle ønsker Gravplassmyndigheten å selge en mindre del av tomten, slik at resten av tomten fungerer som en buffersone og få mulighet til å kunne etablere snuhammer til biler og maskiner.

Størstedelen av tomten gnr. 159 og bnr. 599 er regulert til grav- og urnelund og må derfor benyttes til dette formålet. Dersom Gerdt Meyer Bruun AS kjøper tomten og deretter søker om å omregulere den vil vi som nabo har stor påvirkningskraft. Eier av tomten må søkes kommunen om godkjenning av detaljregulering for å benytte tomten til annet formål enn reguleringen. I søknaden må det gå frem hvilke interesser som står mot hverandre og hvilke hensyn som skal tas. Det er flere runder før detaljreguleringen godkjennes og i begge rundene skal naboer varsles med mulighet for innspill. Naboeiendommen gnr. 159 og bnr. 607 eies av Bergen kommune og berøres også av reguleringsplanen. Gravplassmyndigheten har utvekslet erfaringer med kommunen avdeling etat for Bygg og eiendom om deres eiendom. Kommunen har konkludert med at de selger sin eiendom til Gerdt Meyer Bruun AS.

Organisasjonsnavn

Notat

3 av 4

Vår dato

Vår referanse

21.10.2022

21/03446-6

Til orientering fremgår det av kirkeordningen § 20 annet ledd at *Kirker kan ikke avhendes, pantsettes eller påheftes bruksretter*. Eiendommen som vurderes solgt ligger som en tilknytning til eiendommen som Solheim kapell står på.

Det er presisert i kirkeordningen § 19 at med kirke menes *soknekirke eller kapell*.

Rundskriv V-6/2002 sier at *Gravkapell skiller seg fra kirker først og fremst ved at de ikke defineres som kirke etter kirkeloven. Reglene som gjelder for kirker gjelder derfor ikke for gravkapeller. De er livssynsnøytrale seremonirom og kan benyttes ved gravferder i regi av tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke*. Solheim kapell er benyttet som et gravkapell og regnes derfor ikke som en kirke etter kirkeordningen. Forarbeidene til kirkelovgivningen NOU 1989/7 sier at *Med unntak for kirker foreslår ikke utvalget innført særlige begrensninger i adgangen til avhendelse eller pantsetting av eiendom tilhørende sokn*.

Forbudet om avhending er derfor ikke gjeldende i dette tilfelle.

Konklusjon fra Gravplassmyndigheten

Gravplassmyndigheten har vurdert at Gerdt Meyer Bruun AS kan kjøpe deler av gnr. 159 og bnr. 599, se forslag i blått omriss til høyre. Bakgrunnen for at de kan kjøpe deler av tomten er at den delen av tomten ikke er benyttet til graver i dag, og også lite egnet for bruk til graver i fremtiden. Gravplassmyndigheten har beholdt en meter av tomten mot grensen til gravplassen for en buffer. Tomten som foreslås selges beregnes til å være ca 550 kvm.

Verdifastsettelse

Kommunen har fått verddivurdering av sine eiendommer som skal selges. Verddivurdering baserer seg på å fastsette markedsverdien på de kommunale arealene som Gerdt Meyer Bruun AS ønsker å erverve i tråd med den godkjente reguleringsplanen. Verddivurderingen baserer seg på strøkspris for reguleringsområdet. Dvs at uavhengig av hva arealet på den aktuelle eiendommen skal benyttes til er det strøksprisen for det samlede arealet som skal fastsettes. Dette fordi alle delene er avhengig av hverandre i reguleringsplanen og dermed like viktig. Verddivurdering utført av kommunen har estimert tomteprisen til å være 3120 kroner per kvm. 3120 X 550 utgjør **1 716 000 kroner** som vil være salgsprisen.

Midlene vil benyttes til gravplassformål, fortrinnsvis til tiltrengt rehabilitering av den delen av Solheim gravplass som grenser til arealene som avhendes.

Felles vedlikeholdsavtale

Gravplassmyndigheten vil også inngå en avtale om vedlikehold av grensene mot Gerdt Meyer Bruun AS. Gerdt Meyer Bruun AS har sendt gravplassmyndigheten planteplan på sin eiendom for godkjenning av oss. Gravplassmyndigheten og Gerdt Meyer Bruun AS må også inngå avtale på at levedyktige trær må stå så lenge de kan, for deretter å erstattes med tilsvarende trær som kan bli like høye. Det må også settes opp mur med flettverksgjerde for å avgrense eiendommen.

Gravplassmyndigheten vil fortsette den gode og tette dialogen med Gerdt Meyer Bruun AS.

Organisasjonsnavn

Notat

4 av 4

Vår dato

Vår referanse

21.10.2022

21/03446-6

Prosesen fra fellesrådets vedtak til godkjenning av avhendelse og salg

Selv om arealet ikke er brukt til gravplass har det vært en del av Solheim gravplass i lang tid, allerede på 1970 tallet var arealet etablert som drifts-/lagerplass. Etter Gravplassloven § 4 må gravplassmyndigheten ha en tilslutning fra kommunen og tillatelse fra statsforvalteren for å avhende gravplassareal. Bergen kirkelige fellesråd har bedt kommunen ved Byrådsavdelingen for kultur, sosial og inkludering om tilslutning. Når godkjenning fra Fellesrådet og tilslutning fra kommunen foreligger, oversendes saken Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Administrasjonen iverksetter salget av denne delen av gnr. 159 og bnr. 599 når godkjenningene foreligger.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Menighetsavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Lars Kristian Stendahl Gjervik		22/10344-2	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	60/22	02.11.2022

Kirken i Bergen, inntrykk og kjennskap

Saksframlegg

Respons analyse har i september gjennomført en spørreundersøkelse i Bergen med bl.a. tre spørsmål om kirken:

- Hvilket inntrykk har du av kirken?
- Når var du sist i en gudstjeneste i kirken?
- Kjenner du til at kirken i Bergen har tilbud om drop-in-dåp

To av spørsmålene ble også stilt i 2018, og analysen gir oss interessant informasjon om folks inntrykk av og kjennskap til kirken da og nå.

Både politikere, kommunens administrasjon og våre egne folkevalgte har den siste tiden påpekt behovet for å gjøre kirkens arbeid i Bergen mer kjent. I utkastet til VM-dokument for 2023-2024 har vi også foreslått et mål om dette: «Kirken skal være tilgjengelig og synlig i by- og lokalsamfunn». Resultatet fra spørreundersøkelsen gir oss et grunnlag for å drøfte tiltak for å øke synligheten, og bedre folks kjennskap om og inntrykk av kirkens arbeid.

Hva viser undersøkelsen?

Kort oppsummert viser undersøkelsen at inntrykket av Den norske kirke i Bergen har holdt seg høyt og stabilt siden 2018. På totalnivå er det fortsatt nær halvparten som har et godt inntrykk, og kun 1 av 20 vil si at de har et dårlig inntrykk. Bergen vest er mest aktiv og mest positiv.

Informasjon om undersøkelsen

- Telefonintervju gjennomført med 600 personer 31.8 – 7.9 2022.
- Det er trukket et representativt utvalg av befolkningen over 18 år i Bergen. Utvalget er trukket tilfeldig fra Bisnodes databaser over telefonnummer.
- Resultatene er vektet i forhold til kjønns- og alderssammensetning i befolkningen. Resultatene må tolkes innenfor feilmarginer på +/- 2,5 – 4 prosentpoeng for hovedfrekvensene. Feilmarginene for undergrupper er større.
- Alle ble stilt tre spørsmål, beskrevet nedenfor. Lignende undersøkelser ble gjort i september 2018, og svarene er med her.

1.Hvilket inntrykk har du av Den norske kirke i Bergen?

	September 2018	September 2022
Svært godt	10 %	9 %
Ganske godt	38%	39%
Mindre godt	10 %	9 %
Dårlig	6 %	4 %
Ikke sikker	37 %	39 %
Antall spurte	602	601

Inntrykket av Den norske kirke i Bergen har holdt seg høyt siden 2022. På totalnivå er det fremdeles nær halvparten som har et godt inntrykk, og kun 1 av 20 vil si at de har et dårlig inntrykk.

Personer under 44 år svarer oftere at de er usikre enn eldre gjør. Dermed er det også en lavere andel yngre som sier at de har et godt inntrykk. I alderen 45+ er svarer godt over halvparten at de har et svært eller ganske godt inntrykk.

Det er flest i sentrum som sier at de er usikre, mens beboere i Bergen Vest er mest positive – 58% sier her at de har et godt inntrykk.

Inntrykket er mer positivt blant de som har vært i gudstjeneste i kirken det siste året. 3 av 4 av de som har vært i kirken den siste måneden sier at de har et godt inntrykk, og 7 av 10 blant de som sist var ved julehøytiden i fjor. Er det gått lengre siden enn jul i fjor, faller andelen som har et godt inntrykk til 4 av 10, mens nær 2 av 10 i denne gruppen har et mindre godt eller dårlig inntrykk.

2. Når var du sist i en gudstjeneste i kirken?

	September 2018	September 2022
I løpet av siste måned	12 %	9 %
I løpet av inneværende år	17%	15%
Ved julehøytiden i fjor	12 %	9 %
Lenger siden	52 %	59 %
Ikke sikker	8 %	9 %
Antall spurte	602	601

I 2018 oppga 29% at de hadde vært på gudstjeneste i løpet av inneværende år (altså inkludert siste måned). I år er tallet 24%. Det er signifikant nedgang.

Sammenlignet med de andre aldersgruppene er det de yngste som oftest hadde sin siste gudstjeneste ved julehøytiden i fjor – 13% blant de under 30 år. Det kan indikere at er mer trolig til å gå i kirken ved jul, men sjeldnere utenom. Aldersgruppen 30-44 år sier oftest at de er lengre siden de har vært i kirken.

Innbyggere i Bergen Vest går oftest i kirken – 32% har vært i en gudstjeneste i løpet av dette året, mot 16% i sentrum.

3. Kjenner du til at kirken i Bergen har tilbud om drop-in-dåp?

	September 2022
Ja	19 %
Nei	81 %
Antall spurte	601

2 av 10 er kjent med at kirken i Bergen tilbyr drop-in dåp. Det er spesielt kvinner og personer i aldersgruppen 60 år og eldre som vet om dette tilbudet – 23% av kvinner og hele 31% av de over 60 har fått med seg dette. Blant personer i aldersgruppen som typisk er småbarnsforeldre, altså mellom 30-44 år, vet 17% om drop-in dåp. Kjennskapet er høyere i Fana og Ytrebygda enn i sentrum, men forskjellene mellom de andre bydelene er ikke signifikante.

De som har vært på gudstjeneste i kirken det siste året har signifikant bedre kjennskap, om lag 1 av 3 i denne gruppen.

Hva gjør vi nå?

Vi ønsker å være mer synlige for å nå ut med et godt budskap og for å informere om hva kirken kan tilby. BKF's kommunikasjonsmål, slik de står skrevet i kommunikasjonsstrategien (vedtatt 13. Juni 2018) er:

1. Økt kjennskap og kunnskap om kirkens og fellesrådets arbeid i Bergen
2. Prioriterte målgrupper skal vite om BKF sitt arbeid, resultater og nytteverdi.

Strategien for å oppnå målene er oppsummert slik:

- Økt synlighet
- Økt relevans
- Bedre dokumentasjon på vårt arbeid
- Én kirke
- Kompetanseheving

Konkrete tiltak kan f.eks. være

- Bevisst bruk av kommunikasjonsmidler til markedsføring
- Dåpsfilmen som kinoreklame og på Facebook
- Flere åpne kirker for å invitere inn og være synlig i hverdagen, og spesielt i sorg
- Mer aktivt medieinnsalg av gode historier
- Tilbud om hjelp med menighetenes strategiarbeid og samarbeid om innsalg til presse
- Mer aktivitet i sosiale medier - følge strategi som deles med menighetene

Det er en lavere andel yngre (under 44 år) som sier at de har et godt inntrykk, og det er hensiktsmessig å ha dette som målgruppe for vår markedsføring og synlighetsstrategi fremover.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar saken til orientering, og ber kirkevergen jobbe videre med synlighet det neste året.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen Kirkelige Fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Svanes		22/04414-9	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	61/22	02.11.2022

Samling for menighetsrådene, drøftingssak

Vedlegg:

Invitasjon til samling for menighetsrådene 2022 (2)
Gruppearbeid

Saksframlegg

I Kirkelovens §14 beskrives kirkelig fellesråd sitt ansvar slik: «... skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomheten i kommunen, **fremme samarbeid mellom menighetsrådene** og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen.»

I håndbok for menighetsråd og kirkelige fellesråd 2019 – 2023 (Kirkerådet og KA) står det også: «Fellesrådet skal en gang per år ha et fellesmøte med alle menighetsrådene.»

Men bakgrunn i disse føringene, samt fellesrådsleders ønske om mer samhandling mellom menighetene, ble alle menighetsrådene (ved arbeidsutvalgene) og prostene invitert til et møte den 27.april i år.

Hensikten med møtet var informasjon, økt kompetanse, inspirasjon og dialog (se vedlagte invitasjon).

Fra invitasjonen:

Bergen kirkelige fellesråd (BKF) har et ansvar for å sikre gode rammer for, og bistand til menighetenes arbeid, samt å ivareta kirkebygg og gravplasser. Som fellesrådsleder ønsker jeg også at fellesrådet skal være et samarbeidsorgan for menighetene, og jeg tror at vi med økt samarbeid kan få til enda mer! Jeg ønsker derfor å samle folkevalgte og ansatte fra alle menighetene til møter 2-4 ganger per år. For at dette skal bli gjennomførbart, tenker jeg å samle arbeidsutvalgene for menighetsrådene; administrasjonsleder, sokneprest og 2-3 folkevalgte, samt hele fellesrådet og de fire prostene.

Vi har mange felles utfordringer i menighetene som det er naturlig å luften på disse samlingene, her nevnes bare noen: diakoni, givertjeneste, frivillighet, trosopplæring. I tillegg vil vi invitere inn foredragsholdere som kan bidra med kompetanse og inspirasjon til diskusjon om vårt ansvar. (hilsen fellesrådsleder)

På møtet den 27.4 var 18 menigheter representert og ca 55 personer møtte. Det ble gitt informasjon om fellesrådets og kirkevergens ansvar og oppgaver. Så var det gruppearbeid med fokus på forventninger og samspill mellom menighetene og BKF, og om samarbeid mellom menighetene. Innspill fra gruppediskusjonene er vedlagt.

Til slutt ble tre suksessfortellinger fra tre menigheter delt, med følgende tema:

Salhus – samarbeid mellom skole og kirke

Skjold – familie og Jakobsmesse, samt Drop-in-dåp

St. Jakob – ungdomsmenigheten - hva skjer?

Før menighetsrådene inviteres til en ny samling, ønsker vi å gi fellesrådet mulighet for å drøfte hvordan fellesrådet best mulig kan fremme samarbeid mellom menighetsrådene. Hvilke temaer er mest aktuelle å drøfte nå og hvilken form bør møtet ha?

Kirkevergen foreslår at neste møte holdes i mars, enten tirsdag 21. mars eller onsdag 29.mars kl 19.00 – 21.00, fortrinnsvis i en kirke med egnede fasiliteter for møte og gruppearbeid samt god tilgjengelighet.

I tillegg til arbeidsutvalgene eller representanter fra menighetsrådene, foreslår vi at prostene blir invitert, samt representanter fra bispedømmekontoret.

Kirkevegens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd ønsker å styrke samarbeidet med og mellom menighetene og vil invitere til samling for menighetsrådene i mars 2022. Kirkevergen bes forberede møtet med de innspill og føringer som fremkom i møtet.

Samling for menighetsrådene i BKF

Kirken i Bergen er en betydelig samfunnsaktør med alt arbeidet som skjer i våre 25 menigheter. Hver eneste dag legger ansatte, frivillige og folkevalgte ned en stor innsats for å skape fellesskap i lokalmiljøet og være til stede i menneskers liv med budskapet om Jesus Kristus. Kirken er en arena for de store hendelsene i livet, men også en hverdagskirke for sårbare grupper.

Bergen kirkelige fellesråd (BKF) har et ansvar for å sikre gode rammer for, og bistand til menighetenes arbeid, samt å ivareta kirkebygg og gravplasser. Som fellesrådsleder ønsker jeg også at fellesrådet skal være et samarbeidsorgan for menighetene, og jeg tror at vi med økt samarbeid kan få til enda mer! Jeg ønsker derfor å samle folkevalgte og ansatte fra alle menighetene til møter 2-4 ganger per år. For at dette skal bli gjennomførbart, tenker jeg å samle arbeidsutvalgene for menighetsrådene; administrasjonsleder, sokneprest og 2-3 folkevalgte, samt hele fellesrådet og de fire prostene.

Vi har mange felles utfordringer i menighetene som det er naturlig å luften på disse samlingene, her nevnes bare noen: diakoni, givertjeneste, frivillighet, trosopplæring. I tillegg vil vi invitere inn foredragsholdere som kan bidra med kompetanse og inspirasjon til diskusjon om vårt ansvar.

Hilsen Ragnar Gjengedal, fellesrådsleder

VELKOMMEN PÅ FØRSTE SAMLING!

STED:

Skjold kirke

TID:

Onsdag 27. april kl. 19-21

PROGRAM:

- Velkommen med presentasjon
- BKF – hva gjør vi egentlig? v/ kirkeverge Mette Svanes
- Hvor skal vi? v/ fellesrådsleder Ragnar Gjengedal
- Drøfting rundt bordene
- Suksesshistorier v/ 4 menigheter
- Drøfting rundt bordene – Hva tar vi med oss?
- Avslutning og velsignelse

RAMME FOR MØTENE:

2 timer på kveldstid
 2-4 ganger per år

HENSIKT:

- Økt dialog
- Kunnskap fra eksterne foredragsholdere
- Suksesshistorier fra hverandres arbeid
- Et sted å drøfte felles utfordringer

Gruppearbeid 27.04.22, tilbakemelding fra gruppene

Spørsmål:

- a) Hvordan fungerer samspillet mellom menighet og BKF sin administrasjon i dag?
Hva er bra eller dårlig og hvorfor?
Hvordan kan samspillet bli bedre?
- b) Forventninger til BKF:
Hva bør BKF gjøre mer av eller mindre av?
Har dere innspill til nye oppgaver for BKF?
Gi gjerne konkrete innspill til hvordan ting kan løses annerledes.
- c) Hvordan er kontakten mot fellesrådet?
Har dere saker til fellesrådet evt. innspill til saker?
- d) Hvordan samarbeider dere med andre menigheter?
Ser dere behov for mer samarbeid, evt. om hva? Hvorfor?
Hvordan kan BKF bidra til mer samarbeid og samhandling?
- e) Hvilke tema bør tas opp i disse møtene?
- f) Andre innspill?

Gruppe 1 – repr. Fra Bønes, Søreide, Fana, Birkeland og Olsvik

- a) Lite oversikt samspill stab/MR. Vite hva som skjer i menighetene.
Mye autonomi i menighetene – bra!
Positiv til Kirketorget
BKF er bakpå i forhold til vakanser/vikariater/ledige stillinger, - for seie med utlysninger
- b) Tidligere ute med utlysninger nye ansettelser
Oppgaver på vegne av soknet.
BKF skal drive mindre med:
- menighetsutvikling fra sentralt i BKF, bør ligge ute i menighetene
- sentralisering av arbeidsoppgaver som bør ligge i menighetene.
- markedstenkning
Løse ting annerledes:
- avvikle organisasjonen av egenregiselskapet Akasia
- c) Komplekse saksdokumenter for representantene, har blitt noe bedre
Varierende formidling MR/fellesråd
Hvordan kan menighetsrådet bruke fellesrådet?

Gruppe 2

- a) Godt samspill for dem som har naturlig kontakt med BKF. Menighetsråd og prestelinjen har ikke noe særlig samspill/kontakt.
Veldig bra med samarbeidsavtaler for menighetsansatte.
Vi kan forbedre samspillet ved å delta på møter som i dag.

- b) Bli bra med mer hjelp på økonomi
 - hjelp med givertjenesten (enda mer)
 - hjelp med menighetsbladene
 - feriekabalen for organister – ta hele ansvaret
 - feriekabalen for kirketjenere – ta hele ansvaret
 - Generelt samarbeid ellers i året også
- c) Menighetsrådet bør ha et fast punkt på dagsorden vedr. saker fra fellesrådet
Innspill til budsjett sendes til FR, men ikke så mye mer.
- d)
- e) Forskjellige tema om menighetsrådets ansvar.
 - Ansvar som eiere?
 - Ansvar som arbeidsgivere?
 - Ansvar for kirkebygget, -innendørs og utendørs?

Gruppe 3

- a) Fra menighetens ståsted ser det ut til at BKF er et overordnet organ. Slik skal det ikke være.
MR må respektere BKF's ansvarsområde og lov og regelverk som må følges.
BKF må forstå makten som følger med at man har hånd om størstedelen av menighetenes økonomi – og menighetenes avmaktsfølelse overfor rammene man arbeidet innenfor.
- b) Felleskampanjer/prosjekt for å skaffe frivillige
Flere tiltak som dåpsaksjon – viktig å ha felles for hele byen. → Konfirmasjon
Felles kampanje for å rekruttere MR-medlemmer.
Felles menighetsblad/kirkeblad for hele Bergen.
- c)
- d) Vi er for dårlige på punktene under b)
- e) Fellesprosjekter. Det vi kan få til sammen på en bedre måte enn om vi skal jobbe hver for oss. Neste MR-valg bør være tema til høsten.

Gruppe 4 (4 menigheter representert i gruppen)

- a) Mange opplever at det er lite samspill mellom menighet og BKF. Vi opplever at vi får lite/ingen informasjon via representant.
Vi opplever stor avstand mellom oss lokal og BKF. Vi opplever ikke at vi blir hørt eller tatt hensyn til.
Vi opplever også at det er uheldig at menighetens representant inn i BKF ikke trenger å snakke vår sak i BKF, men stiller med egen stemme.

AU bør i god tid få beskjed om hvilke saker som skal behandles. På denne måten kan vi komme med innspill. Kommunikasjonen fungerer dårlig og virker tilfeldig. Burde det vært noen kriterier for hvem som kan sitte som repr. Inn i BKF?

- b)
- c)
- d) Vanskelig å få medlemmene i menighetene til å flytte på seg. For eksempel vil sjelden ungdommer være med på arrangement i nabomenighet o.l. Dette gjør samarbeidet utfordrende.
- e) Maks 1-2 møter i året.
Dato for samlinger ala dette bør komme het i starten av semesteret. Gjerne med informasjon slik at man kan forberede seg.
- f) Veldig uheldig at adm.leder-stillingene ble slått sammen.
Mange opplever at det er en slags «rovdrift» på adm.leder. Omorganiseringen i menighetene har slått svært uheldig ut for mange.

Gruppe 5

- a) Store saker i det siste, litt uro i fellesrådet
Kan oppleves at BKF ikke alltid hjelper menighetene, dissonans i forventning og realitet.
Blitt bedre, kjemi er ofte viktig.
endring i strukturer har vært utfordrende, også saksgangen, men begynner å slå seg til ro med den nye strukturen, - samtidig har ikke menighetsrådsmedlemmene så mye med BKF å gjøre.
- b) En arena å snakke sammen er ønskelig, - typ til møteforberedende, snakke om saker vi kan løfte opp til BKF o.l., bygge saker sammen. Eller en arena å møtes.
Kan bruke f.eks. slack for å snakke sammen utenom.
Andre kommunale utvalg får betalt, det hadde vært gunstig for at medlemmene skal kunne jobbe med sakene på et ev. saksforberedende møte.
Noen punkter å ta med til menighetene som man får etter møtet.
- c) Vanskelig å filtrere ut informasjon som er relevant.
- d) Felles arrangement med andre kirker/kirkesamfunn.
Ønsker gjerne velkommen, men drar ikke av gårde selv – typisk holdning.
Menighetsblad, både venn og fiende, mange gode historier, men også noen som har lagt det ned.
- e) Dagsaktuelle saker

f) Gjerne flere møter, bli bedre kjent.

Gruppe 6

Spm: Hvordan ledes nye mennesker i alle aldre til bevisst tro? Videre kontakt med dåpsforeldre og barn? Være synlig på Torget?

Trosforsvar? Hvordan blir nye mennesker med?

Demografisk sammensetning → gudstjenestedelt

Salhus: samspill skole, mange dåp, institusjonsbesøk

Løvstakksiden og Årstad: konf., gudstjenester, ung arbeid

Olsvik – Loddefjord – samarbeid: konf.arb., diakonalt ungdomsarbeid, sommergudstjeneste, sam. Eldreins, felles kirkebenk → ute (tidligere senteret)

Sælen -Fyllingsdalen: noen gudstjenester, konf.

Åsane – 3 menigheter (Salhus, Eidsvåg) (Haukås) Korsamarbeid – tidligere Alfakurs

“Jeg har hevdet at jeg ikke føler tilhørighet til “kirken i Bergen” - men til min egen kirke, Skjold. Jeg tenker nå at slike møter som dette gir tilhørighet til “kirken i Bergen”, og at vi må spille på hverandre og ikke stå alene.”

Gruppe 7 – Ytre Arna, Indre Arna, Storetveit, Adm., Årstad

Må spørre hvilket organ dette skal være? Hvilket organ er dette? Kommer som en forpliktelse og for

Spm. er – skal det være en høring? Hvorfor er vi her?

Ikke beslutte, det skal BKF

Hvor skal vi – av Ragnar – hvor ble det av?

En samling i året, men med hvilket formål? En samling er nok

Spm til diskusjon – Dette er MR til BKF-saker. Vi i MR må ta opp saker og bringe til BKF

Hvilke ting bør tas opp:

- samarbeid
- utveksling av ideer
- møtet har ikke noe beslutningsorgan!
- inspirasjon er brukbart
- skape fellesskap i felles stabsfunksjoner
- Ikke noe vedtak!
- legge til rette faglig utveksling
- diakoni – faglig spørsmål – frivillighet

Konklusjon:

1x i året – planlagt minimum et halvt år i forveien få beskjed. Ikke som en pop-up rakett.

Seminar f.eks. lørdag slik at alle kan komme – prest, representant, adm.leder, etc.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mona Gangsøy Eide		22/01161-18	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	62/22	02.11.2022

Statusrapporter og HMS-rapport BKF 05/22**Vedlegg:**

Statusrapport frivillighetsteam - oktober 2022
Statusrapport KKD - oktober 2022
Statusrapport kirkebygg - oktober 2022.DOCX
Statusrapport gravplass - oktober 2022.DOCX
Statusrapport HR og HMS - oktober 2022.DOCX
Statusrapport økonomi - oktober 2022.DOCX
Statusrapport administrasjon - oktober 2022.DOCX

Saksframlegg

Se vedlagte statusrapporter og HMS-rapport

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar statusrapportene og HMS rapport til orientering

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

Statusrapport avd. Kirkeliv, kultur og diakoni okt. 2022

Drift i avd, Kirkeliv, kultur og diakoni (KKD) ca. 140 ansatte.

- Driften er stabil.
- Det er gjort viktige tilsetninger av daglig leder i Storetveit/Bønnes og i Fana menigheter, samt tre ungdomsdiakoner i Arna/Ytre Arna, Åsane/Haukås og Loddefjord/Olsvik.

Kompetanse- og fagutvikling

En viktig del av avdelingens ansvarsområde er kompetanse- og fagutvikling. Dette gjelder fagområdene diakoni, kirkemusikk, undervisning, kirketjener faget og ledelse. Avdelingen jobber nå med en revidering av kompetanseplan i samarbeid med HR avdelingen. Vi har mange engasjerte og kompetente ansatte som gjør en god jobb og som er motivert for læring og utvikling av sin praksis. I tabellen nedenfor er en overordnet skisse på hvordan dette ser ut nå

Tiltak	Leveres av	KKD avdelingens bidrag
Grunnutdanning/ videreutdanning	Ekstern utdanningsinstitusjon	Aktivt legger til rette for, og motivere til utdanning. Koordinerer søknader om finansiering og behandle permisjoner, ev. ordne vikar. F.eks. master- diakoni, kateket og kantor.
Eksterne kurs	f.eks. KA, Kirkerådet, andre eksterne	Koordinere og ev. finansiere F.eks. kirketjenerskolen, KAs lederprogram
Interne kurs	f.eks. Økonomi- HR- IT, og Administrasjons avd.	Koordinere og fasilitere
Fagsamlinger og seminar	Bispedømmet, eksterne, egne	Samarbeid med bispedømme, arrangere egne, koordinere for deltakelse på eksterne.
Nettverk og erfaringsdeling	KKD	Koordinere og fasilitere
1:1 samtaler	Nærmeste leder, gjelder alle ansatte	Modellæring og kompetanseutvikling i 1:1 samtalen.

Når det gjelder lederutvikling vil vi samhandle med prostene og se dette i sammenheng med samordnet ledelse. Dette er aktualisert med kirkevedtaket om kirkelig organisering på kirkemøtet. Det kan være at vi i første omgang vil ha fokus på de tre områdene tillit, kommunikasjon og felles forståelse av roller, ansvar og oppdrag.

Prosjekt kirkevalg 2023

Det er etablert et prosjekt kirkevalg 2023. Prosjektleder er Administrasjonsleder Roar Moen i Loddefjord. Hans hovedoppgave er å støtte administrasjonsledere i planlegging og gjennomføring av kirkevalget 2023.

Her er de siste tre fagsamlingene for henholdsvis kirkemusikk, diakoni og undervisning i samarbeid med Bispedømmekontoret. Undervisningssamlingen står i tilknytning til evalueringsprosjektet TOL2025. Det er også en rekke på tre samlinger for adm. Ledere knyttet til økonomiarbeidet.

Fagseminar undervisning 27. okt – Nykirken

Å være kirke for barn

Dette er en tverrfaglig fagsamling for deg som er opptatt av barnets plass i Den norske kirke.

Denne dagen vil vi få konkrete eksempler på menighetsarbeid for barn

Bidragstere: Håkon Stornes, Jon Stubberud, Brønn Produksjoner, Janne Torvestad og Eirik Minde, Kristin Trætteberg, Sigrid Trætteberg Fahlvik, Knut Christian Jansson, Åse Kristin Nøklings Agaard og Jannicke Kjølås Ludvigsen.

Fagdagar for kyrkjemusikarar 22-23. Sep.

SPIR – ei framtid for kyrkjeleg særpreg og identitet.

Bidragstere: Kjetil Almenning, Henning Sommerro, Thor Henning Isachsen (CREO), Glen Nilsen (TONO), Marcus Davidsen, Janne Mark trio, Kjell Mørk Karlsen, Sigurd Melvær Øgaard, Frida Wærvågen, Øyvind Gimse og Ben van Oosten.

Diakonikonferansen 2022 Fri til å skape fredag 2. sep.

Halvor Nordhaug, Adelheid Firing Hvambdal Kirkens bymisjon, Hilmar Mjelde, forsker, NORCE, Susanne Solvi Fagerbakke, Verdighetsenteret, Åge Avedal, seniorrådgjevar, Vestland fylkeskommune Vidar Eldholm og Børre Arnøy, Kirkens Bymisjon, Øyvind Rudolf Sønnesyn Berg, ungdomsprest, St. Jakob kirke Bergen, Thor Haavik, prest bl.a. kjent fra "Farmen" på TV2 m.fl.

Statusrapport 3. kvartal 2022

Frivillighetsteamet i BKF

FRIDA

Aktivitetsoversikt

DATO	AKTIVITET
August	Filmet, fotografert og laget presentasjon av nominerte til prisen årets frivillig
1. sept.	Stand med <i>Kirken på hjul</i> -vognen på BKF's kick-off for ansatte
2. sept.	Deltatt på diakonikonferanse med hovedfokus på frivillighet (arr. Bjørgvin bispedøme)
8. sept.	Kick-off for frivillige medarbeidere i Skjold menighet, med introduksjon av Credo-app
14. sept.	Deltatt på Verdighetsenterets fagforum (presentasjon av ny frivillighetshåndbok)
15. sept.	Ansvar for fagsamlingen for undervisningsansatte (arbeid med frivillighet i menighetene – praktisk og konkret tilnærming)
21. sept.	Temakveld med fokus på frivillighet og utdeling av prisen til årets frivillig i Storetveit menighet
22. sept.	Ledet prosjektprosess for <i>Kirkevalg 2023</i>
26. sept.	Ansvar for bolk om frivillighetsstrategi/-organisering på stabstur for Skjold menighet
30. sept.	Utsendelse av frivillighetsteamets nyhetsbrev
11. okt.	Innspillsmøte om nytt intranett og infobank for ansatte
–	Diverse møter i menigheter som ikke har frivillighetsprosjekt
–	Deltatt på diverse webinar (arr. av bl.a. Arendalsuken, Dnk, Frivillighet Norge, VID)

Kode	Framdrift
	Tilfredsstillende
	Trenger justering
	Har stoppet opp

Menighetsprosjekt

Menighet	Prosjekt	Framdrift
Sandviken	Rekruttering av unge gjennom å utvikle digital praksis.	
Loddefjord	Rekruttering av unge gjennom å utvikle digital praksis.	

Statusrapport 3. kvartal 2022

Frivillighetsteamet i BKF

Nygård	Ledelse og oppfølging av frivillige til fredagskvelden	
Birkeland	Helhetlig menighetsplan – frivillighetens plass/rolle	
Skjold	Det hvite huset	
Åsane	Organisere frivillighetsarbeidet og få verktøy for rekruttering	
Arna	Organisere frivillighetsarbeidet og få verktøy for rekruttering	
Landås	Helhetlig plan for frivillighet	
Slettebakken	Helhetlig plan for frivillighet	
Løvstakksiden	Vegetarmiddag i nærmiljøet	
Storetveit	Helhetlig plan for frivillighet	
Eidsvåg	Organisering og utvikling av frivillighetsarbeidet	

Utviklingsprosjekter (felles for alle menighetene)

Prosjekt	Hensikt	Framdrift
Digital verktøykasse	Samle konkrete frivillighetsverktøy menighetene etterspør.	
Frivillighetstall	Behov for å gjøre en opprydningsjobb. Hensikten er at Medarbeideren skal bli et bedre verktøy, det skal være lettere å sette seg inn i en ny menighet, samt å kunne hente ut statistikk på antall frivillige. Er på milepæl 1: Utarbeide standardisert organisering av frivilligister i Medarbeideren.	
Digital felles utleieportal for lokaler i kirkene	Enklere og mer tilgjengelig info for publikum. Forenkle og effektivisere forespørsler, kontrakter og betaling.	
Deltakelse i arbeidsgruppe: Overordnet diakoniplan	Bringe frivillighetsperspektiv, kompetanse og verktøy inn i planarbeidet.	
Felles rekrutteringskampanjer på frivillig.no og TORGET	Vi har rekruttert fire nye frivillige 1. kvartal. (Gul gruppe, uten relasjon) Vi setter nye frivillige i kontakt med menighet fortløpende	
Kirken på hjul - Konseptutvikling	Kirken drar ut og får kontakt med folk, istedenfor å vente på at de skal komme til oss.	
Kursrekke frivillighet	Etablere fast kursrekke. F.eks. rekruttering og mottak, frivillighetshjulet, den vanskelige samtalen, osv.	
Kommunikasjonsarbeid, nettside og sosiale medier	Hjelpe menighetene med kommunikasjonsarbeid og organisering av dette, gjerne med frivillige ressurser.	
Frivillighetsvideoer	Bygge omdømme for rekruttering. Videoer av frivillige til markedsføring og omdømmebygging.	
Utrede justert driftsmodell	Arbeid med justering av teamets arbeidsmetoder.	
Politiattest (etter hvert til verktøykassen)	Rutiner for søknad, innhenting og registrering av politiattest fra frivillige (personvern og beredskap). Etterspurt i FRIDA/menighetsprosjekt.	

Teamets ressurser

- Fra 1. august har frivillighetsteamets ressurs blitt redusert med 50% på grunn av Hildes overgang til daglig leder i Birkeland menighet.
- Nadine er 20% tillitsvalgt, og jobber 80% i teamet.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Statusrapport Kirkebygg –oktober 2022

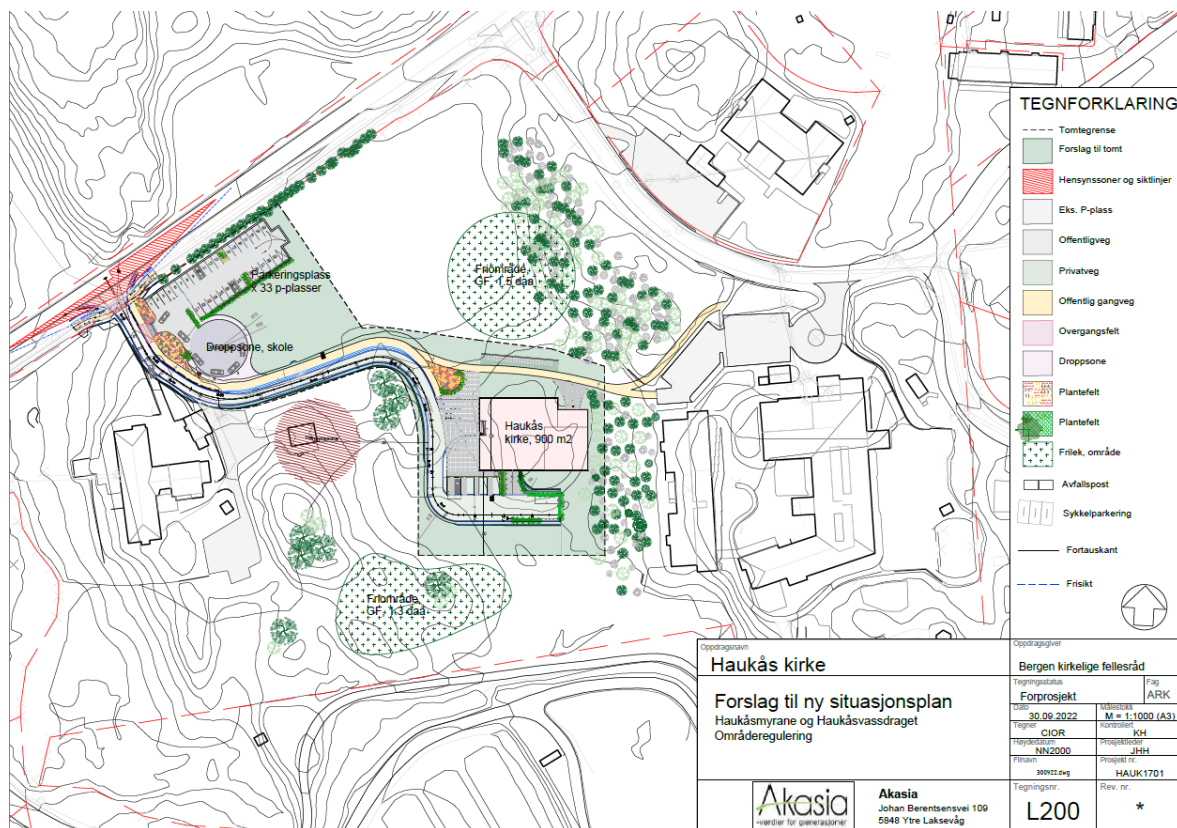
Kirkebygg: Signalbygg, gudshus eller kulturarena?

Fredag 23.september var det seminar i Nykirken om kirkebyggenes plass og rolle i samfunnet. Det ble en dag med mange interessante innlegg som belyste muligheter for ulik bruk av kirkebyggene. Innleggene ble filmet, det ligger [link til opptakene på fellesrådets hjemmesider](#).

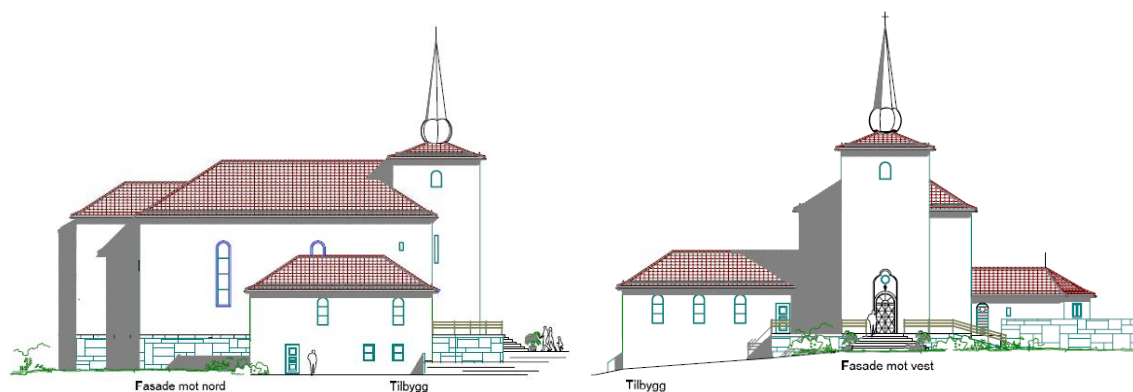

Haukås – reguleringsplan

I starten av oktober sendte vi inn alle våre innspill til områdereguleringsplanen som inkluderer Haukås kirke. Reguleringsplanen er ment å skulle legges ut til offentlig høring nå i høst, for så å bli endelig vedtatt før kommende kommunevalg. Om endring av byråd vil gjøre endringer i planene, gjenstår å se.

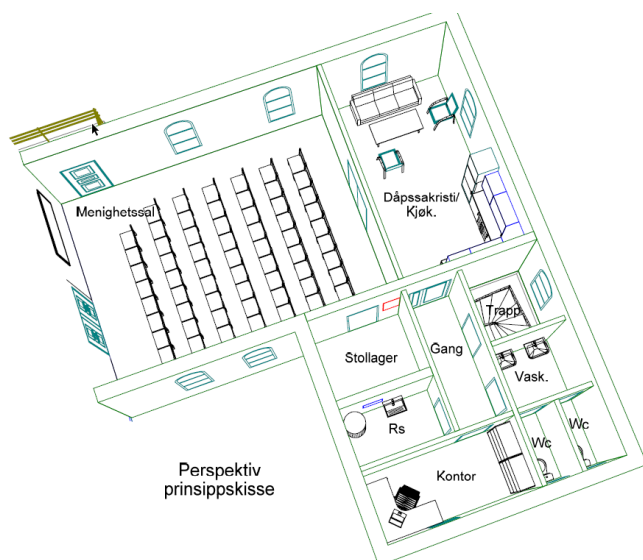
Loddefjord kirke – tilbygg til kirke og utvidelse av galleri

Utvidelse/tilbygg til Loddefjord kirke har stått på økonomiplanen i noen år. Det er et ønske om tilbygg til kirka og til utvidelse av galleriet. Sammen med menigheten har vi sett på ulike alternativer. Vi har også hatt Riksantikvaren på besøk for å drøfte mulighetene for å få tillatelse til tilbygg.

Riksantikvaren mente det ville være kurant å få tillatelse til utvidelse av galleriet, men kunne ikke gi noen sikre indikasjoner på om vi ville få godkjent tilbygg til kirken.

Sammen med menighetens byggekomite har vi jobbet med ulike alternativer, og nå kommet frem til et forslag som blir behandlet i menighetsrådet, før innsending til fellesråd og biskop/Riksantikvaren for godkjenning.

Siden vi startet arbeidet med tilbygg til Loddefjord kirke, har de økonomiske forutsetningene endret seg betydelig. Det vil gå noen år før vi har klart å finansiere Birkeland, Sædalen og Haukås, som alle står foran Loddefjord i køen. I tillegg har vi betydelige utgifter med rehabiliteringer i årene som kommer. Selv om vi søker om godkjenning for prosjektet, mener kirkevergen det neppe vil være rom for tilbygget på mange år.

Strømsparing

Vi har opplevd god respons fra ansatte og menigheter på oppfordring om strømsparing. På seminaret i Nykirken var ministeren klar på at det er viktig at kirkebyggene blir brukt. Regjeringen planlegger også å gi tilskudd til strøm for desember. (Bergen vil etter planen få 1 million i strømstøtte fra staten)

Foreløpig ønsker vi ikke å sette i gang nye tiltak for å spare strøm, ut over de som allerede pågår. Samtidig er det viktig å ha i mente at strømsparing må bli et varig tiltak, ikke minst for å redde jordens klima. I arbeid med budsjett for 2023 prøver vi å få politikerne til å bevilge nok investeringsmidler til at vi kan få med oss flere tiltak på strømsparing.

Fra drift

På høsten settes det høstfarger til inngangspartiene i kirkene:

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellelsråd

Statusrapport Gravplass – per 1.10 2022

Investering

De fleste planene for gravplassbyggene er nå i en fase der en utreder og venter på svar på søknader. Som varslet sist, vil det bli gjort noen mindre utbedringer på driftsbygg. Slik budsjettet ser ut nå, vil det ta enda lenger tid før større utbedringer kan gjennomføres.

Arbeidene med den nye navnete minnelunden på Fana er i slutfasen, med tilpasning av terreng. Åpning er planlagt 1. desember.

Prosjektene på Fyllingsdalen gravplass er de største oppgavene som gjennomføres nå. Som beskrevet i økonomirapporten venter vi på saksbehandling og vil bare deler bli gjennomført i 2022.

På Nygård kirkegård er arbeidet med inngangparti, driftsplass og nye urnegravfelt ferdig og overleveres 17. oktober. Gravplassutvalget har vært på befaring og gav gode tilbakemeldinger på prosjektet.

Prosjektering av muren på Solheim gravplass er fortsatt i gang, og det er opprettet dialog med Bergen Vann som planlegger arbeider i samme området.

På Møllendal gravplass er rehabiliteringen godt i gjenge når det gjelder vannposter og plasser for benker. Det avdekkes stadig nye gjemte kummer og behov for utbedring av rør. Akutt vedlikehold på rørene blir utført. To murer på et gravfelt skal rehabiliteres så snart de som eier gravene er varslet.

Se bilder av de rehabiliterte vannpostene.

Arbeid med å administrere porteføljen av prosjekter pågår kontinuerlig.

Drift og vedlikehold

Arbeidet på gravplassene går etter planen; det er lyst ut nytt anbud på transporttjenester og det er igangsatt ny avtale for avfallstjenester. Under er bilder fra aktiviteten på gravplassene, med fine beskjerpte/kollede søylealmer på Solheim gravplass og høstplanting på minnesmerket fra andre verdenskrig i Arna. Bokstavene på minnesmerket er også frisket opp. Bufferområdene er også viktige, og en grusvei på det som i fremtiden skal bli gravplass på Bønnes er rustet opp. På Møllendal kapell er skiferplassen ved inngangspartiet til kapellene utbedret.

Navnet minnelund på Møllendal er overtatt av drift og det er allerede svært mange som har valgt grav i minnelunden.

Gravplassmyndigheten (GPM)

GPM er i ferd med å iverksette kisteregistrerings-system på bårerommene i Bergen. Dette er en oppgave som har krevd utvikling av datasystemer og det involverer opplæring av ansatte i begravesbyrå og GPM. Vi er glade for at dette snart er på plass da det vil styrke sikkerheten på bårerommene.

GPM har utarbeidet forslag til endring av gravplassvedtekter på grunn av at midler til å gi fri grav til alle ligger i budsjettspknaden. Når dette ikke ble innvilget i budsjettet for 2023 utsettes vedtektene til 2023 da rullering av planen for bruk av areal til graver blir prioritert.

Det er sendt ut brukerundersøkelse til de som har hatt gravferder i vårhalvåret, og innkomne svar blir viktige i videre arbeid. Åpen dag på Møllendal krematorium og gravplass ble utsatt til våren på grunn av at det skal gjøres et større vedlikeholdsarbeid på ovnene i høst.

Sammen med de tre andre store byene har GPM uttalt seg om elleve veiledningsnotat som Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har utarbeidet i vurderingen av hva som er «annen vesentlig endring» etter gravplasslovens § 4.

Vedtak fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark: Planen for navnet minnelund på Fana kirkegård ble godkjent 02.06.22. Planene for rehabilitering av Fana kirkegård ble godkjent 13.06.22. Navnet minnelund på Møllendal gravplass ble godkjent som ferdig opparbeidet gravplassareal 15.06.22.

Gravplassjefen er blitt valgt til leder i Nordisk forening for kirkegårder og krematorium for en treårs periode.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Statusrapport HR-avdelingen – oktober 2022

HMS

Alle ansatte i Bergen kirkelige fellesråd skal ha et godt og forsvarlig arbeidsmiljø.

Vernerunder

Vi er i gang med oppfølging fra vernerunder knyttet til psykososialt arbeidsmiljø. Det er krevende arbeid, og det er til dels store forventninger i organisasjonen til hva som skal komme ut av tilbakemeldinger gitt i vernerunder. Disse forventningene kan ikke alltid møtes, særlig når det gjelder ressursituasjon og bemanning. Både gjennomføring og planlegging av tiltak har tatt uforholdsmessig lang tid. Dette er et forbedringspunkt for oss.

Stabene er også i gang med vernerunder knyttet til fysisk arbeidsmiljø i regi av verneombud lokal ledelse. Her deltar byggdrifter fra Akasia.

Risikoområder

Følgende områder vurderes som risikoområder innenfor HR/HMS:

- Sykefravær
- Arbeidsbelastning
- Psykososialt arbeidsmiljø
- Kommunikasjon og samhandling

Det skal i november gjennomføres kurs i risikovurdering av arbeidsmiljø i regi av vår bedriftshelsetjeneste Salutis. Her er begge arbeidsgiverlinjer invitert og det vil også gå ut invitasjon til verneombud og BKF Arbeidsmiljøutvalg. Risikovurdering er et viktig grep for å jobbe forebyggende med arbeidsmiljø.

Sykefravær

BKF har som overordnet målsetting av sykefraværet ikke skal overstige 6 prosent. I første kvartal hadde vi et sykefravær på 7,2 prosent. Andre kvartal lå sykefraværet på 6,7 prosent, mens vi i 3 kvartal har et totalt sykefravær på 4,53 prosent. Til sammenligning var sykefraværet samme kvartal i fjor på 4,57 prosent. Dette er både egenmeldt og legemeldt sykefravær.

Orientering om sykefravær og hvordan dette følges opp er fast sak i BKF Arbeidsmiljøutvalg.

Sykefravær er et område det er knyttet stor risiko til, og som vies stor oppmerksomhet i organisasjonen. BKF har nå tatt initiativ til et målrettet samarbeid med Nav Arbeidslivssenter for å se hvordan vi kan arbeide systematisk for å forebygge og følge opp sykefravær på en god måte i hele organisasjonen. BKF Arbeidsmiljøutvalg vil bli involvert i dette arbeidet, da det her sitter representanter fra verneombud, tillitsvalgte og ledere som alle er viktige ressurser inn i nærværarbeidet.

Rekruttering

BKF har hatt mange stillinger lyst ut over sommermånedene. I alt har det vært gjort ansettelsesvedtak i 7 stillinger (Daglige ledere, ungdomsdiakoner, kontor og menighetspedagog). Vi

ser at det er utfordrende å få formelt kvalifiserte søkere til enkelte stillinger ¹, men vi mener at kandidatene som nå blir tilsatt er godt kvalifiserte og egnet for de stillingene de blir tilbudt.

Avvik

Det er meldt inn et avvik knyttet til sikkerhet i åpen kirke.

Varsling

Det har vært gjennomført samling med ledere, tillitsvalgte og verneombud om varslingsordningen i BKF, samt varslingsinstituttet generelt. Det er nå gått ut informasjon til stabene om å ha varsling på dagsorden og ha informasjonsoppslag tilgjengelig i lokalene.

Utviklingsarbeid

HR-avdelingen arbeider sammen med andre faggrupper med å utvikle og forenkle prosesser på HR-feltet. Vi arbeider for tiden med følgende:

- Integrasjon mellom Tid-system og lønssystem, utsatt iverksettelse – avventer bekreftelse fra Aider.
- Digital plattform for læring og kompetanseheving (Educatia) i regi av Kirkerådet - kommer
- Digitalt system for melding og oppfølging av avvik i regi av kirkerådet – kommer
- Revisjon av rekrutteringsreglement pågår.
- Revisjon/utarbeidelse av lønnspolitikk pågår.
- Utarbeidelse av etiske retningslinjer pågår.
- Revisjon av livsfasepolitikk er under planlegging, her er det ønskelig med en partssammensatt gruppe (tillitsvalgte, ledere og HR).

¹ Gjelder særlig stillinger med tjenesteordning

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Statusrapport økonomiavdelingen - oktober 2022

Økonomiarbeid i menighetene

Søknadsportalen for strømstøtte for 3. kvartal er nå åpen. Søknadsfrist er 16. november kl 13 (gjelder menigheter som har egne strømgifter (til menighetshus mv.).

31. oktober har vi 3. økonomifagsamling denne høsten for administrasjonslederne. Vi gleder oss over gode tilbakemeldinger og håper dette bidrar til en litt enklere arbeidshverdag. Det er særlig verdifullt at vi har et forum for erfaringsutveksling hvor administrasjonslederne deler egne erfaringer og rutiner – slik jobbes det over tid fram en felles forståelse av «best practice» og effektive rutiner.

Arbeidet med budsjett 2023 påbegynnes nå. Også i år er det laget en Excelmodell tilsvarende den som mange benyttet i fjor. Økonomiavdelingen bistår gjerne både ved «faglige» og «tekniske» budsjettspørsmål.

I samarbeid med menighetene jobber økonomiavdelingen for tiden med purrerutiner og oppfølging av utestående fordringer i menighetene. Pr dato er ca halvparten av menighetenes fordringer forfalt, hvorav 30 % hadde forfall for mer enn 30 dager siden. Menighetsrådene anbefales å ha et bevisst forhold til manglende betalinger, samtidig som man også ivaretar dem som ønskes velkommen til våre aktiviteter uavhengig av betalingsevne.

På vegne av BKF og 5 menigheter har vi meldt krav i konkursboet til et firma som skylder oss alle penger. Ifølge bobestyrer er dette krav vi kan forvente å få innfridd.

Regnskapet for 2. tertial er avsluttet for alle menighetene, så nå er det bare å opprettholde fortsatt høy ajourgrad frem mot årsoppgjøret. Vi vet at revisor følger opp fjorårets revisjonsarbeid / revisjonsrapporter gjennom blant annet å ha et fortsatt høyt fokus på rutiner rundt kontanthåndtering og offer.

Ny avtale med Aider som leverandør av lønns-, personal- og regnskapstjenester

Som nevnt i forrige statusrapport har Dnk inngått ny avtale med Aider om leveranse av lønns-, personal- og lønns tjenester. Avtalen vektlegger felles løsninger, systemer og rutiner, og BKF deltar aktivt inn i de ulike delprosjektene som jobber med dette.

Vi opplever at Aider sin supporttjeneste i dag ikke fungerer tilfredsstillende. Dette området følges derfor tettere opp nå.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Statusrapport administrasjonsavdelingen - oktober 2022

Nytt intranett for BKF og etter hvert hele Dnk

Snart lanseres nytt Intranett for alle ansatte i kirken i Bergen. Vår nåværende «BKF-Rutiner og skjema» der blant annet internkontroll-dokumenter ligger, vil bli inkludert i dette intranettet. Det vil ha både nyhetssaker og fast informasjon.

Vi håper intranettet blir godt mottatt, at det blir nyttig verktøy i intern kommunikasjon og at det bli brukt av mange

Sikkerhetsmåned

Oktober er nasjonal sikkerhetsmåned i Den norske kirke. Sikkerhetsutvalget i Dnk har kjøpt inn 3 digitale kurs som setter søkelys på informasjonssikkerhet, phishing (digital snoking etter sensitiv informasjon), og sosial manipulering. Alle BKF-ansatte har fått tilsendt lenke til disse kursene, med oppfordring til å se filmene i løpet av oktober.

Integrasjon mellom fagsystem

To av våre fagsystemer for registrering av kirkelige handlinger vil i løpet av oktober bli innlemmet i ett nettbasert system. Det er LabOra Menighet som tas inn som en modul i Medarbeideren.

Dette vil lette noen arbeidsprosesser spesielt for Kirketorget, prester, kateketer og diakoner. Databasen til LabOra Menighet har lagt på Kirkepartners servere i Oslo. Når den nå flyttes ut til skybasert tjeneste, er det mange av vår ansatte som ikke lenger har behov for pålogging til Kirkepartnerplattformen, og denne tjenesten avsluttes. Det fører til reduserte lisensutgifter for BKF.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen Kirkelige Fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Siri Hoff Austgulen	414	19/04444-208	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
BKF - Bergen kirkelige fellesråd	63/22	02.11.2022

Referat- og orienteringssaker

Vedlegg:

Protokoll BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd 20.10.2022

Protokoll BKF - Gravplassutvalg 06.10.2022

Saksframlegg

1. Protokoll fra møte i Arbeidsutvalget 20.10.22 - møte nr. 05/22
2. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 06.10.22
3. Muntlig orientering fra kirkevergen/fellesrådsleder

Kirkevergens forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd

Møteprotokoll nr. 05/22

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 20.10.2022 kl. 13:15
Møtested: Kirkens hus, Marken 34
Arkivsak: 20/00035

Til stede: Asbjørn Valen, Gudmund Waaler (Delvis møtt), Sølvi Mostrøm
Krabbedal, Ragnar Gjengedal, Bjørn Norstrand,

Fra administrasjonen Mette Svanes (kirkeverge), Arne Tveit (kirkebyggsjef), Mette Rogstad Heimli (økonomisjef), Inghild Hareide Hansen (gravplasssjef), Mona Gangsøy Eide (administrasjonssjef), Lars Kristian Stendahl Gjervik (sjef kirkeliv, kultur og diakoni)

SAKSLISTE	Side
Godkjenning av innkalling og saksliste	
61/22 Godkjenning av innkalling og saksliste	2
Godkjenning av protokoll	
62/22 Godkjenning av protokoll fra AU møte nr. 04/22 - 30.08.22	2
Saker til behandling	
63/22 BKF - Økonomirapport pr 31.08.2022	3
64/22 Revidert budsjett 2022 (oktober)	4
65/22 Etablering av kirkelig kultursenter vest - endrede forutsetninger	4
66/22 Plan for evaluering - organisering av frivillighetsressursene	5
67/22 Program for BKF's arbeid med vern av gravplassene	6
68/22 Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg - Oppnevning av nytt medlem og varamedlem	6
69/22 Solheim gravplass - Salg av eiendom	7
70/22 Nygård kirkegård - Nytt inngangsparti - Rehabilitering av gravfeltene 003 og 004	7
71/22 Fana kirkegård - FANG2101 - Ferdig opparbeidet gravplassareal - Navnet minnelund	8
72/22 Ytre Arna kyrkje - sikringsgjerdje på kirkemuren	9
73/22 Kirken i Bergen, inntrykk og kjennskap	9
74/22 Samarbeid mellom menighetsrådene, drøftingssak	10
75/22 Statusrapporter og HMS-rapport AU 05/22	11
Orienteringssaker	
76/22 Referat- og orienteringssaker	11

Bergen, 25.10.2022

Ragnar Gjengedal (s)
lederMette Svanes (s)
kirkeverge

Godkjenning av innkalling og saksliste**61/22 Godkjenning av innkalling og saksliste**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	61/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes
Saksliste godkjennes slik den foreligger

Møtebehandling

Rekkefølgen på sakene ble endret; sak 65/22, 66/22 og 74/22 ble tatt før sak 63/22.
Gudmund Waaler deltok på sak 61, 62, 65, 66 og 74/22.
Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Innkalling godkjennes
Saksliste godkjennes slik den foreligger

Godkjenning av protokoll**62/22 Godkjenning av protokoll fra AU møte nr. 04/22 - 30.08.22**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	62/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokoll fra AU møte nr. 04/22 - 30.08.22 godkjennes

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Protokoll fra AU møte nr. 04/22 - 30.08.22 godkjennes

Saker til behandling**63/22 BKF - Økonomirapport pr 31.08.2022**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	63/22

Kirkevergens forslag til vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar økonomirapport pr 31.08.2022 til orientering.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar økonomirapport pr 31.08.2022 til orientering.

64/22 Revidert budsjett 2022 (oktober)

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	64/22

Kirkevergens forslag til vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar revidert budsjett 2022 (oktober) til orientering

Møtebehandling

Saken ble diskutert, også med fremblikk mot 2023.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKFs arbeidsutvalg tar revidert budsjett 2022 (oktober) til orientering. Arbeidsutvalget ber kirkevergen utarbeide en orienteringssak om byrådets budsjettforslag for 2023.

65/22 Etablering av kirkelig kultursenter vest - endrede forutsetninger

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	65/22

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd takker arbeidsgruppen for saksutredningen, og slutter seg til arbeidsgruppens anbefalinger om etablering av Kirkelig kultursenter vest.
2. Bergen kirkelige fellesråd vedtar å etablere Kirkelig kultursenter vest som et ideelt aksjeselskap i samarbeid med Bjørgvin Bispedømme og eventuelt andre fellesråd.
3. Fellesrådet oppnevner Kirkevergen, eller den kirkevergen peker på, til å representere Bergen kirkelige fellesråd på Kirkelig kultursenter vest sine generalforsamlinger.
4. Fellesrådet ber kirkevergen sette av kr 100 000,- i årlige budsjetter i 2023 – 2025 (etableringsfasen). Etter dette ber fellesrådet om en evaluering og ny sak om videre finansiering.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd takker arbeidsgruppen for saksutredningen, og slutter seg til arbeidsgruppens anbefalinger om etablering av Kirkelig kultursenter vest.
2. Bergen kirkelige fellesråd vedtar å etablere Kirkelig kultursenter vest som et ideelt aksjeselskap i samarbeid med Bjørgvin Bispedømme og eventuelt andre fellesråd.
3. Fellesrådet oppnevner Kirkevergen, eller den kirkevergen peker på, til å representere Bergen kirkelige fellesråd på Kirkelig kultursenter vest sine generalforsamlinger.
4. Fellesrådet ber kirkevergen sette av kr 100 000,- i årlige budsjetter i 2023 – 2025 (etableringsfasen). Etter dette ber fellesrådet om en evaluering og ny sak om videre finansiering.

66/22 Plan for evaluering - organisering av frivillighetsressursene

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	66/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Arbeidsutvalget anbefaler Bergen kirkelige fellesråd å vedta mandat for evaluering av organiseringen av frivillighetsressursene i BKF, slik det fremkommer i saken.

Møtebehandling

Saken ble diskutert, og det kom innspill til endringer i teksten for mandat og organisering av evalueringsarbeidet.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Arbeidsutvalget ber kirkevergen ta med endringene som fremkom i møtet, og legge forslag til mandat for evaluering av organiseringen av frivillighetsressursene i BKF, frem for fellesrådet.

67/22 Program for BKF's arbeid med vern av gravplassene

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	67/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg anbefaler Bergen kirkelige fellesråd å vedta Program for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid.

Møtebehandling

Saken ble godt mottatt. På grunn av det lange tidsperspektivet på arbeidet ønsker arbeidsutvalget at fellesrådet får en årlig orientering.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg anbefaler Bergen kirkelige fellesråd å vedta Program for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid. Arbeidsutvalget ber om at det gis en årlig orientering om arbeidet i oktobermøtet (møte 5)

68/22 Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg - Oppnevning av nytt medlem og varamedlem

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	68/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg anbefaler Bergen kirkelige fellesråd å oppnevne Emil Perron som medlem og Jannicke Troe som varamedlem i Bergen kirkelige fellesråds Gravplassutvalg.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg anbefaler Bergen kirkelige fellesråd å oppnevne Emil Perron som medlem og Jannicke Troe som varamedlem i Bergen kirkelige fellesråds Gravplassutvalg.

69/22 Solheim gravplass - Salg av eiendom

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	69/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg anbefaler Bergen kirkelige fellesråd å gå videre med planene for salg av eiendommen gnr. 159 og bnr. 599

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg anbefaler Bergen kirkelige fellesråd å gå videre med planene for salg av eiendommen gnr. 159 og bnr. 599

70/22 Nygård kirkegård - Nytt inngangsparti - Rehabilitering lagerplass - Nye gravfelt V50 og V60 - Rehabilitering av gravfeltene 003 og 004

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	70/22

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg godkjenner nytt inngangsparti, rehabilitering lagerplass, nye gravfelt V50 og V60, samt rehabilitering av gravfeltene 003 og 004 på Nygård kirkegård som ferdig bygget anlegg.

2. Fellesrådets vedtak legges ved søknad til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, for godkjenning av ferdig bygget anlegg.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg godkjenner nytt inngangsparti, rehabilitert lagerplass, nye gravfelt V50 og V60, samt rehabilitering av gravfeltene 003 og 004 på Nygård kirkegård som ferdig bygget anlegg.
2. Fellesrådets vedtak legges ved søknad til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, for godkjenning av ferdig bygget anlegg.

71/22 Fana kirkegård - FANG2101 - Ferdig opparbeidet gravplassareal - Navnet minnelund

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	71/22

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg gir fellesrådets leder fullmakt til å vedta at den navnete minnelunden på Fana kirkegård er ferdig opparbeidet gravplassareal.
2. Det delegerte vedtaket legges ved søknad til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, for godkjenning av ferdig bygget anlegg.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg gir fellesrådets leder fullmakt til å vedta at den navnete minnelunden på Fana kirkegård er ferdig opparbeidet gravplassareal.
2. Det delegerte vedtaket legges ved søknad til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, for godkjenning av ferdig bygget anlegg.

72/22 Ytre Arna kyrkje - sikringsgjerde på kirkemuren

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	72/22

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd v/AU godkjenner bygging av nytt gjerde, både på nedsiden og oversiden av Ytre Arna kyrkje.
2. Fellesrådet v/AU ber kirkevergen gå i dialog med fylkeskommunen om hvilket gjerde som kan anbefales, og innretter seg etter det. I utgangspunktet ønsker AU at en bruker flettverksgjerde.
3. Søknaden sendes til biskopen for godkjenning, med kopi til prost.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd v/AU godkjenner bygging av nytt gjerde, både på nedsiden og oversiden av Ytre Arna kyrkje.
2. Fellesrådet v/AU ber kirkevergen gå i dialog med fylkeskommunen om hvilket gjerde som kan anbefales, og innretter seg etter det. I utgangspunktet ønsker AU at en bruker flettverksgjerde.
3. Søknaden sendes til biskopen for godkjenning, med kopi til prost.

73/22 Kirken i Bergen, inntrykk og kjennskap

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	73/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg anbefaler fellesrådet å ta saken til orientering og be kirkevergen jobbe videre med synlighet det neste året.

Møtebehandling

Arbeidsutvalget ønsker at det skal informeres om arbeidet med kommunikasjon jevnlig, og oppfordrer til at dette tas med i statusrapportene til fellesrådsmøtene.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg anbefaler fellesrådet å ta saken til orientering og be kirkevergen jobbe videre med synlighet det neste året. Arbeidsutvalget oppfordrer til at arbeidet med kommunikasjon tas med i statusrapportene.

74/22 Samarbeid mellom menighetsrådene, drøftingssak

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	74/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg ber kirkevergen ta med innspill fra diskusjonen og fremme en drøftingssak for fellesrådet om samarbeid mellom menighetsrådene.

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg ber kirkevergen ta med innspill fra diskusjonen og fremme en drøftingssak for fellesrådet om samarbeid mellom menighetsrådene.

75/22 Statusrapporter og HMS-rapport AU 05/22

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	75/22

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg tar statusrapportene og HMS rapport til orientering

Møtebehandling

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

Bergen kirkelige fellesråds arbeidsutvalg tar statusrapportene og HMS rapport til orientering

Orienteringssaker

76/22 Referat- og orienteringssaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	20.10.2022	76/22

Kirkevergens forslag til vedtak

BKF Arbeidsutvalg tar sakene til orientering

Møtebehandling

1. Protokoll fra BKF møte nr. 04/22 - 14.09.22
2. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 06.10.22
3. Muntlig orientering v/Fellesrådets leder/kirkevergen
 - a. Informasjon om innsynsbegjæring
 - b. Gave til biskopen

- c. Orientering til fellesrådet om vedtaket i kirkemøtet om kirkelig orientering

BKF Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråds vedtak

BKF Arbeidsutvalg tar sakene til orientering

DEN NORSKE KIRKE

BKF - Gravplassutvalg

Møteprotokoll

BKF - Gravplassutvalg

Møtedato: 06.10.2022 kl. 16:00
 Møtested: Befaring og møte Nygård kirkegård og driftsbygg
 Arkivsak: 20/03631

Til stede: Harald Berge Breistein, Nils Gunnar Toppe, Tanveer Ahmed, Ewa Maria Siarkiewicz-Bivand, Anne Bjordal Jønsson, Inghild Hareide Hansen, Emil Perron

Møtende varamedlemmer: Therese Nesse Møkelbost til og med sak 17/22

Forfall: Thor Kalland

Andre:

Protokollfører: Anne Bjordal Jønsson

SAKSLISTE	Side
Godkjenning av innkalling og saksliste	
14/22 Godkjenning av innkalling og saksliste	2
Godkjenning av protokoll	
15/22 Godkjenning av protokoll fra møtet 19.05.2022	2
Saker til behandling	
16/22 Svar på høring - Endring i gravplassloven og gravplassforskriften - Digitalisering og bl.a. forlenget frist for kremasjon	3
17/22 Program for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid	3
18/22 BKF - Gravplassutvalg møteplan 2023	4
Orienteringssaker	
19/22 Orienteringssaker	4
Eventuelt	

Sted, 12.10.2022

Harald Berge Breistein

Anne Bjordal Jønsson
Utvalgssekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste**14/22 Godkjenning av innkalling og saksliste**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	06.10.2022	14/22

Administrasjonens forslag til vedtak

Innkallingen godkjennes slik den foreligger.

Sakslisten godkjennes slik den foreligger.

Møtebehandling**Vedtak**

Innkallingen godkjennes slik den foreligger.

Sakslisten godkjennes slik den foreligger.

Godkjenning av protokoll**15/22 Godkjenning av protokoll fra møtet 19.05.2022**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	06.10.2022	15/22

Administrasjonens forslag til vedtak

Protokollen godkjennes slik den foreligger.

Møtebehandling**Vedtak**

Protokollen godkjennes slik den foreligger.

Saker til behandling**16/22 Svar på høring - Endring i gravplassloven og gravplassforskriften - Digitalisering og bl.a. forlenget frist for kremasjon**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	06.10.2022	16/22

Forslag til vedtak

Gravplassutvalget tar det fremlagte høringssvar av august 2022 til orientering.

Møtebehandling**Vedtak**

Gravplassutvalget tar det fremlagte høringssvar av august 2022 til orientering.

17/22 Program for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	06.10.2022	17/22

Forslag til vedtak

Gravplassutvalget slutter seg til hovedlinjene i det fremlagte utkast til «Program for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid».

Møtebehandling**Vedtak**

Gravplassutvalget slutter seg til hovedlinjene i det fremlagte utkast til «Program for Bergen kirkelige fellesråds vernearbeid».

18/22 BKF - Gravplassutvalg møteplan 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	06.10.2022	18/22

Forslag til vedtak

Den fremlagte møteplan vedtas som møteplan for Gravplassutvalget i 2023.

GPU-møte 01/23

Torsdag 30.03. kl 16:00-18:00

GPU-møte 02/23

Torsdag 1105. kl 16:00-18:30

GPU-møte 03/23

Torsdag 28.09. kl 16:00-18:30

GPU-møte 04/23

Torsdag 09.11. kl 16:00-18:00

Møtebehandling

Vedtak

Den fremlagte møteplan vedtas som møteplan for Gravplassutvalget i 2023

Orienteringssaker

19/22 Orienteringssaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 BKF - Gravplassutvalg	06.10.2022	19/22

Følgende saker ble fremlagt til orientering:

- Rehabiliteringen av inngangspartiet på Nygård kirkegård
- Kommunens forslag til redusert investeringsbudsjett for gravplassene i Bergen
- Høring på politivedtekter for Bergen kommune
- Resultat fra «Forskningsprosjektet egnet jord til kistegraver»
- Prosjekt kontroll av gravminner
- Avvik på kisteheis på Møllendal
- Litt om statistikk flere kremasjoner og flere døde i 2022

- To nye parkeringsplasser etableres på Møllendal i høst
- Det forberedes en oppdatering av mandatet for Gravplassutvalget
- Orientering om kisteregistrering
- Johan Nordahl Bruns gravsted på Domkirkegården
- Rullering av arealdelen i gravplassplanen
- Det arbeides fortsatt med utredning av krematorium på Møllendal
- Lokal høring om gjenåpning av Loddefjord kapell som livssynsåpent seremonirom
- Gravplassjefen deltok på Nordisk kongress i Finland

Administrasjonens forslag til vedtak

De fremlagte saker tas til orientering.

Møtebehandling

Vedtak

De fremlagte saker tas til orientering.